

BURMISTRZ STRZELNA

Załącznik Nr 1
Do uchwały Nr

Rady Miejskiej w Strzelnie
z dnia   r.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY
STRZELNO**

**ZE ZMIANĄ W ZAKRESIE WYZNACZENIA OBSZARÓW
ROZMIESZCZENIA ELEKTROWNI WIATROWYCH O
MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH
STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z
OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ
ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU.**

TEKST JEDNOLITY

STRZELNO 2014R.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelno zostało opracowane w 1998 r. przez zespół Projektowy Wojewódzkiego Biura Planowania Przestrzennego w Bydgoszczy i uchwalone uchwałą nr XXXV/283/98 z dnia 29.05.1998 r. Rady Miejskiej w Strzelnie.

Zakres opracowania Zmiany Studium spowodowała przede wszystkim potrzeba dostosowania zapisów ww. opracowania do obowiązujących nowych przepisów prawnych. Przeprowadzono również analizę aktualności oraz dokonano oceny realizacji studium. Ponadto, rozpatrzono wszystkie wnioski, które wpłynęły na etapie zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzania zmiany przedmiotowego studium.
czerwiec 2005 r.

Niniejszą zmianę opracował zespół:
Mgr inż. arch. Agnieszka Kujath-Jaworska
(członek Północnej Okręgowej Izby Urbanistów
Z siedzibą w Gdańsku nr ewid. G-166/2003)
zagadnienia branżowe:
komunikacja – mgr inż. Aleksander Skibiński
gospodarka wodno-ściekowa – inż. Danuta Szolc
energetyka – inż. Zofia Olechnowicz

Zmiana studium gminy Strzelno w zakresie wyznaczenia obszarów rozmieszczenia elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu została opracowana przez Biuro Urbanistyki i Architektury w Toruniu.

Skład zespołu autorskiego:
Mgr inż. arch. Bogdan Fryndt
(członek POIU G-096/2002)
Mgr inż. arch. Aleksandra Lewna
Środowisko przyrodnicze: Mgr Sławomir Flanz

Spis treści:

WSTĘP

1. Informacja ogólna
2. Podstawa opracowania
3. Cel opracowania
4. Zakres i metoda opracowania
5. WPROWADZENIE DO ZMIANY STUDIUM GMINY STRZELNO W ZAKRESIE WYZNACZENIA OBSZARÓW ROZMIESZCZENIA ELEKTROWNI WIATROWYCH O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU
  - 1) *Podstawy formalno-prawne*
  - 2) *Metodologia i zakres obowiązywania dokumentu po uchwaleniu.*

I. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY

1. Podstawowe informacje
2. Struktura i hierarchia sieci osadniczej
3. Rozpoznanie i charakterystyka stanu środowiska
4. Główne ponadlokalne uwarunkowania rozwoju gminy z zakresu zagadnień społecznych i gospodarczych oraz przyrodniczych wynikające z opracowań regionalnych województwa Kujawsko-Pomorskiego
5. Komunikacja
  - 5.1. Drogi
  - 5.2. Urządzenia komunikacyjne
  - 5.3. Komunikacja pasażerska
  - 5.4. Kolej
  - 5.5. Lotnisko
6. Infrastruktura techniczna
  - 6.1. Gospodarka wodno-ściekowa
  - 6.2. Melioracje
  - 6.3. Energetyka
  - 6.4. Gazownictwo
  - 6.5. Ciepłownictwo
  - 6.6. Telekomunikacja

7. CELE ROZWOJU GMINY

8. UWARUNKOWANIA GMINY STRZELNO DLA ROZWOJU ELEKTROENERGETYKI WIATROWEJ

- 1) *Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenu.*
- 2) *Uwarunkowania wynikające ze stanu ład przestrzennego i wymogów jego ochrony.*
- 3) *Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska w tym rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.*
- 4) *Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.*
- 5) *Uwarunkowania wynikające z warunków życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia.*
- 6) *Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.*

- 7) *Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.*
- 8) *Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów.*
- 9) *Uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.*
- 10) *Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych, udokumentowanych złóż kopalin, oraz zasobów wód podziemnych.*
- 11) *Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego uzbrojenia terenu, stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej, gospodarki odpadami oraz zadań ponadlokalnych celów publicznych.*
- 12) *Uwarunkowania wynikające z ochrony przeciwpowodziowej.*

II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

1. Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Strzelno – Strefa M –miejska
  - 1.1. W zakresie rozwoju przestrzennego miasta Strzelno
  - 1.2. Ustalenia szczegółowe – strefy polityki przestrzennej
2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów wiejskich
  - 2.1. Ustalenia ogólne
  - 2.2. Ustalenia szczegółowe – strefy polityki przestrzennej
3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy
4. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego
  - 4.1. Obszary podlegające ochronie:
  - 4.2. Obszary występowania zagrożeń środowiska przyrodniczego
  - 4.3. Główne działania w zakresie ekopolityki
  - 4.4. Główne zadania dla leśnictwa
5. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
6. Polityka gminy w zakresie rozwoju turystyki i wypoczynku
7. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej
  - 7.1. Komunikacja
  - 7.2. Infrastruktura techniczna
    1. Gospodarka wodno-ściekowa
    2. Elektroenergetyka
    3. Gazownictwo
    4. Ciepłownictwo
    5. Telekomunikacja
  - 7.3. Obrona cywilna
8. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym
9. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust.1
10. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2.000m² oraz obszary przestrzeni publicznej

11. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne
12. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych
13. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny
14. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej
15. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzonej działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady
16. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji
17. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych
18. Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

III. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTĘZĘ USTALEŃ STUDIUM

1. Cele rozwoju gminy
  - 1.1. Cel główny
  - 1.2. Cele szczegółowe
2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelno
  - 2.1. Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Strzelno- Strefa M – miejska
    - 2.1.1. W zakresie rozwoju przestrzennego
    - 2.1.2. W zakresie rozwoju funkcjonalnego
  - 2.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów wiejskich
    - 2.2.1. Ustalenia Ogólne
3. UZASADNIENIE I SYNTĘZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM W ZAKRESIE WYZNACZENIA OBSZARÓW ROZMIESZCZENIA ELEKTROWNI WIATROWYCH O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU.

WSTĘP

1. Informacja ogólna

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zwane dalej „studium” jest dokumentem planistycznym, określającym politykę jej rozwoju przestrzennego. Studium nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

Studium jest prawem wewnątrz gminnym wiążącym władzę oraz podporządkowane jej organy i jednostki, w podejmowanych decyzjach w zakresie działań dotyczących polityki przestrzennej gminy dla realizacji określonych celów.

Ilekoć w tekście studium jest mowa o „gminie” należy przez to rozumieć - obszar terenów wiejskich w obecnych granicach administracyjnych.

integralną częścią niniejszego tekstu są rysunki - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:

- gminy Strzelno (wykonany na podkładzie mapy topograficznej - w skali 1:25 000)

- miasta Strzelno (wykonany na podkładzie mapy topograficznej - w skali 1:10 000)

2. Podstawa opracowania

Podstawę opracowania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelno stanowią:

- art. 9.1. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- Uchwała nr XIX/127/2004 Rady Miejskiej w Strzelnie z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelno.

3. Cel opracowania

Główne cele opracowania to:

- rozpoznanie i aktualizacja uwarunkowań rozwoju gminy w zakresie środowiska przyrodniczego, kulturowego, stanu zagospodarowania oraz infrastruktury technicznej,
- dostosowanie wytyczonych dotychczas kierunków zagospodarowania przestrzennego do zaktualizowanych potrzeb wraz z określeniem możliwości potencjalnych zmian wykorzystania przestrzeni w zgodzie z przyjętymi celami rozwoju.

4. Zakres i metoda opracowania

Granice opracowania obejmują obszar całej gminy Strzelno. Ustalenia studium obowiązują w obecnych granicach administracyjnych gminy.

W pracy nad opracowaniem studium wyróżnia się trzy zasadnicze etapy:

- 1) inwentaryzacja oraz aktualizacja przyjętych w Studium uwarunkowań rozwoju gminy w zakresie środowiska przyrodniczego, kulturowego, stanu zagospodarowania oraz infrastruktury technicznej, rozpatrzenie wniosków do zmiany studium,
- 2) uwzględnienie wytycznych z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, uchwalonego uchwałą nr XII135/O3 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003r.
- 3) sformułowanie aktualnych ustaleń studium - zmiany dotychczasowych ustaleń - aktualizacja Studium.

Studium składa się z :

- 1) tekstu **jednolitego** studium - 3 części: uwarunkowania rozwoju, kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy i uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu zmiany studium,
- 2) **planszy uwarunkowań gminy Strzelno dla rozwoju elektroenergetyki wiatrowej - w skali 1:25 000;**
- 3) rysunku studium obejmującego obszar miasta - w skali 1:10 000;
- 4) **plansza kierunków zagospodarowania przestrzennego ze zmianą kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy strzelno w zakresie wyznaczenia obszarów rozmieszczenia elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu w skali 1:25 000.**

Nie podlegają uchwaleniu:

- a) plansze problemowe (wykonane przy opracowaniu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Strzelno - przez zespół Wojewódzkiego Biura : Planowania Przestrzennego w Bydgoszczy) - stanowiące bazę danych, którą należy sukcesywnie aktualizować,
- b) część formalno-prawna, dokumentująca tryb sporządzania i uchwalenia studium, stosownie do wymagań ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

5. WPROWADZENIE DO ZMIANY STUDIUM GMINY STRZELNO W ZAKRESIE WYZNACZENIA OBSZARÓW ROZMIESZCZENIA ELEKTROWNI WIATROWYCH O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU

1) *Podstawy formalno-prawne.*

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Strzelno uchwalone uchwałą Nr XXXVIII/274/2005 Rady Miejskiej w Strzelnie z dnia 30 grudnia 2005r.

Uchwała Nr XLIX/366/2010 Rady Miejskiej w Strzelnie z dnia 28 października 2012r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelno zmieniona uchwałą Nr III/15/2010 Rady Miejskiej w Strzelnie z dnia 14 grudnia 2010 roku, zgodnie z którą zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obejmuje wyznaczenie obszarów rozmieszczenia elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

W wyniku dużego zainteresowania ze strony społeczeństwa możliwościami zlokalizowania elektrowni na terenie gminy Strzelno, stwierdzonego na podstawie wpływających do urzędu wniosków o wyznaczenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów przeznaczonych pod lokalizację elektrowni wiatrowych na terenie Gminy Strzelno, wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację tych przedsięwzięć oraz wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy dotyczących możliwości lokalizowania na terenie gminy elektrowni wiatrowych, Rada Miejska podjęła decyzję o wyznaczeniu na terenie gminy obszarów dla rozwoju elektroenergetyki wiatrowej.

Jednym z istotnych elementów zrównoważonego rozwoju państwa, jest racjonalne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE). Energia wiatrowa jest jednym z takich źródeł. Wykorzystanie zasobów energetycznych wiatru przyniesie wiele korzyści w aspekcie ekologicznym, gospodarczym i społecznym. Pod względem ekologicznym produkcja energii elektrycznej wykorzystująca siłę wiatru prowadzi do zmniejszenia emisji

gazów i pyłów do atmosfery, przede wszystkim dwutlenku węgla (zmniejszenia efektu cieplarnianego) oraz ograniczyć zużycie paliw kopalnych, w aspekcie gospodarczym zwiększyć bezpieczeństwo energetyczne kraju i zdywersyfikuje źródła produkcji energii, ponadto w aspekcie społecznym jest to szansa na rozszerzenie lokalnego rynku pracy i poprawę jakości życia mieszkańców, gmina natomiast, dając poparcie technologiom przyjaznym środowisku, poprawi wizerunek regionu.

W związku z przystąpieniem do wyznaczenia na terenie gminy obszarów predysponowanych dla rozwoju elektroenergetyki wiatrowej niezbędnym było dokonanie analizy uwarunkowań uwzględniających stan środowiska przyrodniczego i potrzeby jego ochrony, dotychczasowe i planowane zagospodarowanie terenu gminy, oraz warunki i jakość życia mieszkańców oraz analizy oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć polegających na budowie farm wiatrowych. Oddziaływanie to dotyczy w szczególności: hałasu turbin w trybie pracy, wprowadzenie do krajobrazu dominat, którymi niewątpliwie staną się wieże elektrowni wiatrowych, ewentualne migracje zwierząt z terenu farm wiatrowych, ewentualny efekt migotania ciecica i potencjalną uciążliwość związaną z emisją infradźwięków i ultradźwięków.

Zmiana Studium została sporządzona na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. poz. 647 z 2012 r.) oraz Rozporządzeniem Ministra infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004r. Nr 118, poz. 1233). Zmianę Studium opracowano również na podstawie przepisów odrębnych, w tym ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 z późniejszymi zmianami).

Na podstawie art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami) sporządzono Opracowanie Ekofizjograficzne dla projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelno charakteryzujące poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego na obszarze gminy i w jej otoczeniu, w ich wzajemnym powiązaniu.

2) *Metodologia i zakres obowiązywania dokumentu po uchwaleniu.*

W oparciu o ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, szczegółowo przeanalizowano uwarunkowania wyszczególnione w § 10 ww. ustawy, w tym m.in. uwarunkowania dotyczące stanu istniejącego zagospodarowania gminy oraz zasad ochrony wartości kulturowych i przyrodniczych. W wyniku dokonanej diagnozy, oraz zaleceń instytucji i organów oraz wnioskodawców indywidualnych, zaproponowano zamianę zapisów ustaleń studium w zakresie uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dotyczących w szczególności rolniczej przestrzeni produkcyjnej w północnej i środkowej części gminy Strzelno, gdzie wyznaczono tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej z dopuszczeniem lokalizacji wież elektrowni wiatrowych oraz tereny mogące znajdować się w ich strefie oddziaływania akustycznego.

Zmiana studium gminy Strzelno w zakresie wyznaczenia obszarów rozmieszczenia elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu zapisana została w tekście jednolitym pogrubioną czcionką.

BURMISTRZ STRZELNA

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY
STRZELNO**

**ZE ZMIANĄ W ZAKRESIE WYZNACZENIA OBSZARÓW
ROZMIESZCZENIA ELEKTROWNI WIATROWYCH O MOCY
PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH
ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ
ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU.**

I. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY

STRZELNO 2014R.

1. Podstawowe informacje

1) powierzchnia - 18 528 ha

2) ludność - 12 340 osób (12.01.2005r.), z czego miasto koncentruje 6 037 osób.

Gmina Strzelno należy do powiatu mogileńskiego i położona jest w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego. Siedziba gminy - miasto Strzelno, oddalone jest 63 km od miasta Bydgoszczy (siedziby wojewody), 53 km od Torunia - siedziby sejmiku wojewódzkiego oraz 18 km od miasta Mogilno - siedziby władz powiatu.

Charakterystyczną cechą gminy jest położenie w strefie najlepszych gleb kujawskich, posiadająca bardzo wysoki udział gleb I i II klasy bonitacyjnej (ponad 20%). Gmina pełni funkcję rolniczą głównie w jej północnej części i natomiast południe gminy ma charakter wielofunkcyjny - turystyka (agroturystyka) gospodarka leśna. Miasto Strzelno spełnia przede wszystkim funkcję administracyjno-usługową przemysłową, komunikacyjną i turystyczną.

Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż przez gminę przebiegają trzy drogi krajowe:

- droga nr 15 Trzebnica - Gniezno - Inowrocław - Toruń - Ostróda
- droga nr 25 Bobolice - Sępólno Krajeńskie - Bydgoszcz - Inowrocław - Konin - Ostrów Wielkopolski - Oleśnica
- droga nr 62 Strzelno - Włocławek - Anusin

Ze względu na standard techniczny drogi nr 15 i nr 25 zaliczone są do klasy GP - drogi główne ruchu przyspieszonego, a droga nr 62 do klasy G - droga główna.

Drogi krajowe przeznaczone są dla wszystkich użytkowników, zapewniają spójność całej sieci dróg krajowych, stanowią połączenie ponadregionalnych ośrodków gospodarczych, administracyjnych i turystycznych oraz mają znaczenie obronne.

2. Struktura i hierarchia sieci osadniczej

Sieć osadniczą gminy tworzą miasto Strzelno oraz następujące wsie sołeckie:

Miasto Strzelno: siedziba gminy, wielofunkcyjny ośrodek o znaczeniu lokalnym w odniesieniu do obszaru gminy oraz ponadlokalny ze względu na lokalizację instytucji obsługujących sąsiednie gminy. Miasto pełni złożoną funkcję skupiając w sobie wszelkie usługi z zakresu administracji, szkolnictwa, zdrowia, kultury, sportu, handlu, rzemiosła usługowego, komunikacji, infrastruktury technicznej, nastawione na zaspokojenie potrzeb obok mieszkańców miasta, również całej gminy. Miasto Strzelno pełni również funkcję ośrodka przemysłowo-magazynowego o zasięgu ponadlokalnym.

Markowice: wielofunkcyjny ośrodek uzupełniający dla ośrodka gminnego w zakresie usług podstawowych. Wieś skupia usługi w zakresie szkolnictwa podstawowego, kultury, zdrowia, handlu, gastronomii, rzemiosła usługowego, łączności i obsługi rolnictwa. Markowice pełnią ponadto funkcję specjalną w zakresie szkolnictwa ponadpodstawowego posiadając niższe Seminarium Duchowne przy klasztorze o. Oblatów o znaczeniu ponadlokalnym. W zakresie infrastruktury technicznej posiada wodociąg wiejski, kanalizacja sanitarna.

Bronisław: wielofunkcyjny ośrodek uzupełniający dla ośrodka gminnego w zakresie usług podstawowych - szkolnictwa, handlu, rzemiosła usługowego oraz przemysłu.

Zlokalizowany jest tu największy zakład przemysłu rolno-spożywczego w obszarze gminy - Przedsiębiorstwo przemysłu Ziemniaczanego - krochmalnia Bronisław. W zakresie infrastruktury wieś posiada wodociąg wiejski i oczyszczalnię ścieków zakładową.

Wronowy: wielofunkcyjny ośrodek uzupełniający dla ośrodka gminnego w zakresie usług podstawowych. Wieś skupia usługi szkolnictwa podstawowego, handlu, kultury, łączności, rzemiosła usługowego i obsługi rolnictwa. W zakresie infrastruktury wieś posiada wodociąg wiejski.

Ostrowo: wielofunkcyjny ośrodek uzupełniający dla ośrodka gminnego w zakresie usług dla mieszkańców. Wieś skupia usługi z zakresu oświaty, handlu, łączności, rzemiosła usługowego. Sezonowo wieś Ostrowo uzupełnia obsługę ruchu turystycznego związanego z ośrodkiem turystyczno-wypoczynkowym Przyjezierze. W zakresie infrastruktury wieś posiada wodociąg wiejski.

Przyjezierze: ponadlokalny ośrodek o funkcji specjalnej z zakresu turystyki i rekreacji, skupiający usługi w zakresie obsługi ruchu turystycznego o charakterze pobytowym i krajoznawczym.

Miradz: jednostka o funkcji specjalnej związana z obsługą gospodarki leśnej Wymysłowice: jednostka, której funkcja specjalna związana jest z rozwijającym się tam przemysłem w oparciu o PPHU „Sanplast”.

Pozostałe ośrodki osadnicze: Rzadkwin, Ciechrz, Sławsko Dolne, Łąkie, Młynice: to ośrodki podstawowe będące wsiami sołeckimi, wyposażone w elementarny zestaw usług podstawowych najczęściej w zakresie szkolnictwa podstawowego, handlu, rzemiosła usługowego.

3. Rozpoznanie i charakterystyka stanu środowiska

Położenie geograficzne oraz struktura terenu

Gmina Strzelno położona jest w granicach makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego, mezoregionu Pojezierza Gnieźnieńskiego (wg podziału na regiony fizyczno - geograficzne J.Kondrackiego). W jej granicach wyróżniają się następujące jednostki:

- równiny sandrowe
- wysoczyzna morenowa: płaska, falista i pagórkowata
- rynny subglacjalne
- równiny torfowe

Gmina Strzelno położona jest w skrajnie południowej części województwa kujawsko-pomorskiego. Siedziba gminy - miasto Strzelno, oddalone jest 63 km od miasta Bydgoszczy, będącego ośrodkiem administracji rządowej oraz 21 km od miasta Inowrocław, gdzie zlokalizowany jest rejon władz rządowych. Miasto spełnia złożoną funkcję administracyjno - usługową przemysłową, komunikacyjną i turystyczną.

Gleby

Charakterystyczną cechą gminy jest położenie w strefie najlepszych gleb kujawskich. Gmina posiada bardzo wysoki udział gleb I i II klasy bonitacyjnej - ponad 20%. Drugą ważną cechą gminy jest wysoki udział lasów (25,6% powierzchni), bardzo istotny na bezleśnych Kujawach, skoncentrowanych niemal w całości w południowej części gminy. Te dwie cechy rzutują wyraźnie na charakter gminy, pełni ona bowiem funkcję rolniczą i to głównie w swej północnej części. Funkcja turystyczna opiera się o walory przyrodniczo - krajobrazowe Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Miradzkich, głównie w części południowej gminy.

Południowa część gminy (zaliczana do regionu Wójczińskiego) różni się od pozostałej znaczną ilością kompleksów leśnych należących do Nadleśnictwa i Obrębu Miradz. Gleb bardzo dobrych występujących w klasach I - III jest na terenie gminy aż 65,4% na gruntach ornych i 46,4% na użytkach zielonych. Północna część gminy odznacza się deficytem wód podziemnych. W zachodniej części (okolice jeziora Pakoskiego) występują gleby zagrożone erozją, położone w obniżeniach terenu, okresowo podmokłe i w strefie krawędziowo - zboczowej. Wskaźnik bonitacji gleb jest stosunkowo wysoki i wynosi dla gruntów ornych 1,24, dla użytków zielonych 0,86, a ogółem dla użytków rolnych 1,22. Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, charakteryzujący łącznie jakość gleb, warunki wodne i klimatyczne wynosi 86,5 i należy do najwyższych w województwie.

Na terenie gminy dominują gleby wytworzone z glin zwałowych. Skład mechaniczny tych gleb jest różny od piasków gliniastych lekkich przez gliny lekkie do średnich. Gliny o lekkim spiaszczeniu wierzchnich warstw klas III a - III b mają przeważnie stosunki wodne właściwe. Gliny o głębszym spiaszczeniu warstw klasy IV a mogą być okresowo za suche. Przydatność rolnicza tych gleb jest

duża. Szczególnie wartościowe są gleby II - III b klasy gruntów orných odpowiednia dla upraw wszystkich roślin. Nadają się one pod sady i uprawy warzywnicze.

Gleby w typie czarnych ziem występują na niewielkich fragmentach. Są to czarne ziemie utworzone z glin marglistych. Ich wartość użytkowa jest bardzo duża.

Przeważają gleby bardzo dobre klas II - III b. Są to gleby szczególnie przydatne do uprawy wszystkich roślin uprawnych, a szczególnie do upraw warzywniczych i sadowniczych. Gleby te wymagają szczególnej ochrony. Gleby hydrogeniczne głównie mułowo - torfowe i torfowe lokalnie murszowe i glejowe występują w obrębie obniżień. Użytkowane są jako łąki i pastwiska III - IV klasy, a ich wartość użytkowa zależy w dużej mierze od poziomu wody gruntowej.

Gleby utworzone z piasków występują głównie na południu gminy (sandr).

Najliczniejsze są gleby piaszczyste klas IV a - VI gruntów orných. Gleby piaszczyste V - VI klasy gruntów orných o składzie mechanicznym piasków słabo gliniastych i piasków luźnych całkowitych lub niecałkowitych są ubogie w składniki pokarmowe.

W większości są to gleby zbyt suche.

Gleby te nie przedstawiają większej wartości dla rolnictwa i w większości nadają się pod zalesienie.

Rzeźba terenu

Średnio gmina leży na wysokości ok. 95 - 100m n.p.m.; najwyższe wzniesienia pagórków morenowych dochodzą do 112 - 114m n.p.m. Równina sandrowa zajmuje południową część gminy. Nieliczne pagórki morenowe występują na zachód od miasta Strzelna i w części wschodniej gminy. W strefie sandru występują równiny o nachyleniach na ogół mniejszych niż 5% - zbudowane z serii osadów piaszczysto - żwirowych.

Wysoczyzna morenowa płaska i falista tworzy równinny obszar o deniwelacjach 5m i nachyleniach do 5%. Bardziej urozmaicone wysokościowo są obszary wysoczyzny morenowej pagórkowatej z deniwelacjami do 10 m i nachyleniami 5 - 10%. Formy pochodzenia jeziornego (rynny subglacialne) - tworzące krawędzie i zbocza o różnej wysokości i nachyleniach ponad 15% - ograniczają dna rynien jeziornych. Równiny torfowe pochodzenia organogenicznego tworzą płaskie powierzchnie powstałe w miejscu zagłębień jeziornych i w obniżeniach wytopiskowych. Wymienione tereny są trudne dla zabudowy, gdyż wymagają przeprowadzenia każdorazowo badań geotechnicznych podłoża przed posadowieniem obiektu.

Niezależnie od wymienionych, powstałych naturalnie form powierzchni ziemi, występują na obszarze gminy liczne powierzchnie przeobrażone materialną działalnością człowieka.

Z punktu widzenia rzeźby, powierzchnia gminy przedstawia się korzystnie dla rozwoju form związanych z osadnictwem / oprócz gruntów prawnie chronionych/.

Geologia

Całą gminę pokrywają osady czwartorzędu zaliczane do plejstocenu i holocenu. Są to osady zlodowacenia bałtyckiego, stadiału pomorskiego i poznańskiego - wykształcone w postaci glin zwałowych, piasków ze żwirem oraz żwirów akumulacji czołowo - morenowej, wodnolodowcowej i częściowo rzecznej. Powierzchniowo największe tereny zajmują gliny zwałowe moreny dennej i ablacyjnej. Osady akumulacji wodnolodowcowej reprezentują piaski od drobno do gruboziarnistych (piaski ze żwirem, pospółki i żwiry występujące w obrębie tzw. sandru miradzkiego).

Mięszość sandru wynosi 4 - 16 m przy ogólnej mięszości czwartorzędu wynoszącej 20 - 115 m. Pospółki i żwiry występują sporadycznie w formie soczewek i gniazd. Holocen reprezentują piaski rzeczne, piaski wydmore (w strefie sandru) i licznie występujące torfy. Generalnie utwory pokrywające gminę stanowią korzystne podłoże budowlane z wyjątkiem słabonośnych torfów i utworów pochodzenia organicznego. Pod utworami czwartorzędu zalegają utwory trzeciorzędu. Oligocen wykształcony jest głównie w postaci mułowców i piaszczowców, piasków kwarcytowych, mułków. Mięszość tych utworów wynosi 25 - 77m. Miocen reprezentują piaski od pylastych do średnich, często z przewarstwieniami ilów i węgla brunatnego. Strop tych utworów wyniesiony jest o 33 do 134 m n.p.m. Mięszość wynosi 29 - 85 m. Pliocen wykształcony jest przeważnie w postaci ilów pstrych (poznańskich), miejscami w postaci piasków drobnoziarnistych i pylastych oraz mułków. Ich mięszość wynosi ok. 3 - 117 m. Utwory mezozoiczne tj. triasu, jury i kredy stwierdzone zostały głębokimi wierceniami, na głębokości 275,4 - 1874 m (trias), 353 - 644 m

(jura), 75 - 29 m (kreda). Wykształcone są one w postaci piaskowców ilastych, iłowców i wapieni dolomitycznych, anhydrytów, margli, mułowców itp.

Wody gruntowe. Warunki hydrologiczne.

Układ przestrzenny I - go zwierciadła wód gruntowych uzależniony jest od warunków morfologicznych, geologicznych i meteorologicznych. W granicach gminy dają się wyróżnić 3 strefy o odmiennym reżimie wód gruntowych, a mianowicie: strefa wysoczyzny sandrowej, strefa wysoczyzny morenowej i strefa dolin rzecznych, rynien i zagłębień powypiskowych.

W obrębie sandru wody tworzą zwierciadło swobodne, przy czym występują one w piaskach akumulacji fluwioglacjalnej głębiej niż 2 - 5 m. Na wysoczyźnie morenowej wody gruntowe występują w gruntach trudniej pizepuszczalnych, nie tworząc jednolitego poziomu.

W strefie tej wody występują bądź w przewarstwieniach piaszczystych w glinach na zróżnicowanych głębokościach (zwykle pod ciśnieniem) bądź pod postacią tzw. „wierzychówek” - na stropie glin. Na ogół wody te występują głębiej niż 2 m p.p.t. W obniżeniach terenowych zwierciadło wody gruntowej I - go poziomu ma charakter swobodny i utrzymuje się na głębokości 1 - 2 m lokalnie bądź okresowo (po opadach, roztopach) - płycej. W obrębie zagłębień bezodpływowych wody utrzymują się także na małych głębokościach występując okresowo na powierzchni. Krawędzie i zbocza narażone są na intensywny wpływ powierzchniowy i w strefach tych obserwuje się występowanie licznych źródeł i wysięków. Generalnie występowanie I - go poziomu wód gruntowych nie stanowi utrudnienia dla zabudowy. Wśród utworów czwartorzędowych wyróżnić można następujące zbiorniki wód podziemnych:

- dolinne
- sandrowe
- śródmorenowe

Poziom wodonośny dolin i rynien glacialnych ograniczony jest do wąskich pasów terenu. Wodonoścem są piaski rzeczne holocenu i plejstocenu o miąższości 2 - 27m. Wydajności eksploatacyjne wód występujących na głębokości 0 - 2 m są rzędu kilku m³/h.

Poziom wód w piaskach plejstoceńskich stabilizuje się na głębokości 8 - 3 m. Jest od dość zasobny i ma wydajność do 15 m³/h. Wody poziomu holocenijskiego mogą być zanieczyszczone organicznie. Poziom wodonośny sandrowy związany jest z występowaniem utworów piaszczysto - żwirowych akumulacji wodnolodowcowej. Swobodne zwierciadło występuje na głębokości 5 - 10m, lokalnie do 2m. Wydajność tego poziomu jest rzędu kilku m³/h. W obrębie utworów morenowych mogą występować 4 lub więcej poziomów wodonośnych na zmiennych głębokościach i o zmiennych zasobach. Nawiercone zwierciadło wodonośne występuje na głębokościach 14, 20, 35 i 40 m. Wydajności eksploatacyjne wynoszą od 3,1 do 90 m³/h przy czym najpowszechniej występują wydajności rzędu 15 - 30m³/h.

Na terenie gminy są także ujęcia z wód trzeciorzędowych, realizowane głównie z powodu braku dostatecznej ilości wód czwartorzędowych. Poziom wodonośny stanowią piaszczyste utwory miocenu. Jest to poziom nieciągły, zmienny pod względem wodonośności. Miąższość warstw wodonośnych wynosi 50 - 125 m, miejscami 2 - 4m. Zwierciadło wody jest pod znacznym ciśnieniem i występuje na głębokości 41,5 - 168m. Wydajności są zmienne od 5 - 9 m³/h do 17 - 80 m³/h.

Jakość tych wód nie budzi zastrzeżeń pod względem chemicznym i bakteriologicznym. Prawie cały obszar gminy leży w obrębie GZWP: Nr 144 („Wielkopolska dolina kopalna”, wody czwartorzędowe, całkowita pow. 4000 km², średnia gł.ujęć 60m, a szacunkowe zasoby dyspozycyjne 480 tys.m³/dobę oraz GZWP: Nr 143 - „Subzbiornik Inowrocław-Gniezno”. Posiada on ogólną powierzchnię 2000 km², jest zasobny w wody trzeciorzędowe. Średnia głębokość ujęć wynosi 120 m, zaś szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 96 tys.m³/dobę. Typ ośrodka-porowy; ruch przepływu wód średnio-szybki, w kierunku na północ i na zachód. Klasy wód mieszczą się w przedziale Ib, Ic i Id /tabela wg Macioszyczkovej/.

Klimat

Wg podziału na rejony klimatyczne gmina Strzelno wchodzi wg R. Romera w skład klimatów „Wielkich Dolin”, krainy Gnieźnieńsko - Kaliskiej. Wg R. Gumińskiego zalicza się ona do tzw.

dzielniczy środkowej. Jest to obszar najmniejszych w kraju i w województwie kujawsko - pomorskim opadach. Średnio roczna temperatura wynosi 79°C, przy czym najcieplejszym miesiącem jest lipiec - 18.3°C, najzimniejszym luty - 3.2°C. Okres wegetacyjny trwa 221 dni, bezprzymrozkowy średnio 174 dni. Dni z temperaturą minimalną poniżej 0°C (przymrozki) jest w roku ok. 109. Dni z temperaturą maksymalną powyżej 25°C jest ok. 33. Dni pogodnych (zachmurzenie poniżej 2.0°) jest w roku ok. 22 z maksimum we wrześniu 3.7. Pochmurnych (zachmurzenie powyżej 8.0°) jest w roku ok. 158 z maksimum w listopadzie 19.9. Opady roczne wynoszą od 522 mm (Strzelno) do 529 mm (Miradz), przy czym ich największa ilość przypada na lipiec (81 do 87 mm). Na terenie gminy przeważają wiatry z zachodniego kierunku. Dominują wiatry zachodnie (24.7%) i północno - zachodnie (15.4%). Ogólnie wiatrów z zachodniego wycinka horyzontu jest 53.7%.

4. Główne ponadlokalne uwarunkowania rozwoju gminy z zakresu zagadnień społecznych i gospodarczych oraz przyrodniczych wynikające z opracowań regionalnych województwa Kujawsko - Pomorskiego

Zgodnie z „Planem Zagospodarowania Przestrzennego woj. Kujawsko-Pomorskiego” (uchwalony uchwałą nr XII135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003r.):

Uwarunkowania społeczno-demograficzne i gospodarcze:

1. gminę zakwalifikowano do obszarów o dużym spadku liczby mieszkańców,
2. obszar wiejski gminy w przeważającej części zaliczono do obszarów o funkcji rolniczej w obszarach o najkorzystniejszych warunkach rozwoju rolnictwa,
3. gmina należy do obszarów o najgorszym stanie rozwoju przedsiębiorczości,
4. miasto Strzelno zaliczono do ośrodków uzupełniających o znaczeniu powiatowym,
5. miejscowość Przyjezierze zaliczona została do miejscowości: o funkcji turystycznej;

Uwarunkowania w zakresie środowiska przyrodniczego:

1. północna i wschodnia część gminy stanowi obszar o glebach wysokoprodukcyjnych;
2. północna część gminy położona jest w obszarze niedoboru wody w okresie wegetacji,
3. wody powierzchniowe zaliczone zostały do wód o nieznacznym zanieczyszczeniu,
4. w części południowej gminy występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP).

Uwarunkowania w zakresie turystyki:

1. w syntetycznej klasyfikacji stopnia rozwoju funkcji turystycznej w województwie, gmina zaliczona została do grupy gmin o „średnio wykształconej funkcji turystycznej”, pomimo, iż leży w atrakcyjnym rejonie turystycznym;
2. przez obszar gminy przebiegają szlaki turystyczne o znaczeniu ponad regionalnym związane z dziedzictwem Piastów.

Uwarunkowania "w zakresie dostępności komunikacyjnej i infrastruktury technicznej:

1. gmina jest dobrze skomunikowana; przez gminę przebiegają drogi: krajowe, wojewódzka, powiatowe oraz gminne,
2. przez gminę przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia międzyregionalny - Dn7GOmm i Dn 80mm,
3. przez teren gminy przebiegają linie WN 110 kV i NN 220 kV,
4. gmina posiada mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków i składowisko odpadów komunalnych,
5. w gminie znajdują się ujęcia wód podziemnych dla wodociągu grupowego.

Koncepcja, zasady i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wynikające z ustaleń „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego”.

W planowanej strukturze polityki przestrzennej gmina znalazła się w IV południowej strefie. Północna i wschodnia część gminy leży na obszarze, o glebach wysoko produktywnych, dla

którego realizacja polityki przestrzennej ukierunkowana jest na rozwój intensywnej gospodarki rolnej. Południowa część gminy i zachodnia leży w zintegrowanym systemie ekologicznym.

Główne zasady zagospodarowania przestrzennego:

- gospodarowanie z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, co pozwoli na prawidłowe funkcjonowanie systemów przyrodniczych,
- podporządkowanie działalności gospodarczej wymogom ochrony zasobów i walorów przyrodniczych,
- zalesianie gruntów najłagodniejszych klas bonitacyjnych mało przydatnych dla gospodarki rolnej,
- zachowanie dziedzictwa kulturowego i harmonijne kształtowanie krajobrazu kulturowego,
- wykorzystanie w pierwszej kolejności terenów istniejącego zainwestowania i przeciwstawianie się dalszemu rozpraszaniu zabudowy w poszczególnych jednostkach układu osadniczego;
- poprawa parametrów technicznych i użytkowych infrastruktury technicznej.

Ustalenia w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu:

- wymagane utrzymanie walorów ekologicznych kompleksów leśnych;
- prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej i powiększanie ich zasobów ;
- ochrona korytarzy ekologicznych,

Ustalenia w zakresie kierunków rozwoju sieci osadniczej:

- w planowanej hierarchii sieci osadniczej miasto Strzelno zakwalifikowano do grupy „pozostałych miast”, dla których zakłada się wzmocnienie ich potencjałów i podnoszenie jakości życia mieszkańców. W zakresie szkolnictwa średniego i leczenia szpitalnego przewiduje się oddziaływanie ponad gminne.

Ustalenia w zakresie kierunków rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- intensywna produkcja rolna z równoczesną poprawą jakości produktów rolnych i ich konkurencyjności na rynkach krajowych i zagranicznych w szczególności w północnej i wschodniej części gminy, która należy chronić przed użytkowaniem nierolniczym,
- północna część gminy stanowi obszar ograniczenia deficytu wody,
- miejscowość Bronisław jako miejscowość funkcji wodącej z zakresu przemysłu rolno-spożywczego,
- wprowadzanie przekształceń obszarów wiejskich w kierunku aktywizacji działalności poza rolniczych, z zachowaniem ochrony gruntów rolnych wysoko produkcyjnych przed zainwestowaniem.

Ustalenia w zakresie rozwoju funkcji turystycznej:

- rozwój zagospodarowania turystycznego ze szczególnym uwzględnieniem południowej części gminy położonej w IV ponadlokalnym rejonie turystycznym województwa,
- rozwój agroturystyki w istniejących i nowych gospodarstwach rolnych na bazie walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych;
- poprawa czystości wód powierzchniowych, a w szczególności o walorach turystyczno - rekreacyjnych,
- Strzelno zaliczono do miejscowości generujących ruch turystyczny krajoznawczy a Przyjezierze wypoczynku pobytowego i sobotnio-niedzielnego.

Ustalenia w zakresie kierunków rozwoju sieci drogowej i linii kolejowych:

- modernizacja i przebudowa drogi krajowej nr 15 i 25 w tym budowa obwodnicy m. Strzelno;
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 255;
- utrzymanie linii kolejowej znaczenia miejscowego,
- projektowany gazociąg w/c tranzytowy- Dn 1400mm
- projektowana linia elektroenergetycznej NN 400kV,
- projektowana linia wysokiego napięcia 110 kV.

Ustalenia w zakresie kierunków rozwoju gospodarki wodno-ściekowej i odpadami:

- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej- rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej;
- realizacja przydomowych oczyszczalni ścieków dla zabudowy rozproszonej.

5. Komunikacja

5.1. Drogi

Strzelno /siedziba gminy/ są położone w odległości 63 km od Bydgoszczy /siedziby wojewody/, 53 km od Torunia /siedziby sejmiku samorządowego/ i 18 km od Mogilna /siedziby powiatu/. Połączenie z Bydgoszczą stanowi droga krajowa nr 25; z Toruniem droga krajowa nr 15 oraz z Mogilnem droga krajowa nr 15 i drogi powiatowe nr 2420 i nr 2421.

Podstawowy układ drogowy w gminie tworzą: 3 drogi krajowe, 1 droga wojewódzka i 24 drogi powiatowe. Układ ten uzupełniony jest siecią 31 dróg gminnych.

Drogi krajowe przebiegające przez gminę to:

- droga nr 15 Trzebnica - Gniezno - Inowrocław - Toruń - Ostróda
- droga nr 25 Bobolice - Sępólno Krajeńskie - Bydgoszcz - Inowrocław - Konin - Ostrów Wielkopolski - Oleśnica
- droga nr 62 Strzelno - Włocławek - Anusin

Ze względu na standard techniczny drogi nr 15 i nr 25 zaliczone są do klasy GP - drogi główne ruchu przyspieszonego, a droga nr 62 do klasy G - droga główna.

Drogi krajowe przeznaczone są dla wszystkich użytkowników, zapewniają spójność całej sieci dróg krajowych, stanowią połączenie ponadregionalnych ośrodków gospodarczych, administracyjnych i turystycznych oraz mają znaczenie obronne.

DROGA WOJEWÓDZKA TO RÓWNIEŻ DROGA PRZEZNACZONA DLA WSZYSTKICH UŻYTKOWNIKÓW, STANOWI POŁĄCZENIE REGIONALNYCH OŚRODKÓW GOSPODARCZYCH I ADMINISTRACYJNYCH W WOJEWÓDZTWIE ORAZ MA ZNACZENIE OBRONNE.

W gminie przebiega 1 droga wojewódzka - droga nr 255 Pakość - Strzelno. Pod względem standardu technicznego wszystkie droga zaliczona jest do klasy Z - droga zbiorcza.

Drogi powiatowe to drogi stanowiące połączenie regionalnych ośrodków z gminnymi ośrodkami i ośrodków gminnych między sobą. Zaliczone są do klasy Z - drogi zbiorcze/i do klasy L - drogi lokalne.

Teren gminy obsługują 24 drogi powiatowe:

- droga nr 2437 C Gębice - Ostrowo - Wójcin - klasa Z /droga zbiorcza/
- droga nr 2438 C Gębice - Łąkie - klasa L /droga lokalna/
- droga nr 2439 C Rządkwini - Jeziorki - klasa Z /droga zbiorcza/
- droga nr 2440 C Górki - Markowice - klasa L /droga lokalna/
- droga nr 2441 C Markowice - Bożejewice - klasa L /droga lokalna/
- droga nr 2442 C Kopanie - Ciechrz - klasa L /droga lokalna/
- droga nr 2443 C Rządkwini - Ciechrz - klasa Z /droga zbiorcza/
- droga nr 2444 C Ciechrz - Strzelno - klasa L /droga lokalna/
- droga nr 2445 C Żegotki - Bożejewice - klasa L /droga lokalna/
- droga nr 2446 C Dąbek - Sławsko Dolne - klasa L /droga lokalna/
- droga nr 2447 C Sławsko Dolne - Strzelno - klasa Z /droga zbiorcza/
- droga nr 2448 C Stodoły - Książ - Sukowy - klasa L /droga lokalna/
- droga nr 2449 C Strzelno - Jaworowo - klasa L /droga lokalna/
- droga nr 2450 C Stodoły - Kraszyce - Polanowice - klasa L /droga lokalna/
- droga nr 2451 C Młynice - Sukowy - Baranowo - klasa L /droga lokalna/
- droga nr 2452 C Strzelno - Ostrowo gr. woj. /Orchowo/ - klasa Z /droga zbiorcza/
- droga nr 2453 C Strzelno - Wójcin - gr. woj. /Kownaty/ - klasa Z /droga zbiorcza/
- droga nr 2455 C Młyny - Włostowo - klasa Z /droga zbiorcza/

- droga nr 2456 C Wronowy - Mirosławice - klasa L /droga lokalna/
- droga nr 2463 C Przyjezierze - Nowa Wieś - klasa L /droga lokalna/
- droga nr 2562 C Balice - Rządkwini - klasa Z /droga zbiorcza/
- droga nr 2563 C Ołdrzychowo - Górki - klasa L /droga lokalna/
- droga nr 2564 C Balice - Górki - Ciechrz - klasa Z /droga zbiorcza/
- droga nr 2565 C Janowice - Bożejewice - Sławsk Wielki - klasa L /droga lokalna/

Najniższą kategorię połączeń stanowią drogi gminne, które zaliczone są do klasy L /drogi lokalne/. Są to drogi o znaczeniu lokalnym służące miejscowym potrzebom. W gminie jest 31 dróg gminnych.

- droga nr 140301 C Ciechrz - Wymysłowice - Busewo
- droga nr 140302 C Wronowy - Nowa Wieś
- droga nr 140303 C Czerniak - Łąkie
- droga nr 140304 C Droga nr 25 - Niemojewko - Markowice
- droga nr 140305 C Góry - Rządkwini
- droga nr 140306 C Bławaty - droga nr 15 - Jeziorki Wybudowanie
- droga nr 140307 C Książ - Młyny
- droga nr 140308 C Stodoły - Starczewo
- droga nr 140309 C Jeziorki - Łąkie - Ciencisko
- droga nr 140310 C Ciechrz - Busewo
- droga nr 140311 C Ludzisko - droga powiatowa nr 2440 C
- droga nr 140312 C Wronowy - Żółwiny - Jeziora Wielkie
- droga nr 140313 C Bronisław - Kopce
- droga nr 140314 C Krusza Zamkowa - Niemojewko
- droga nr 140315 C Markowice - cmentarz
- droga nr 140316 C Markowice - Wymysłowice
- droga nr 140318 C Ciechrz - Strzelno
- droga nr 140319 C Bronisław - Strzelno
- droga nr 140320 C Ciechrz - Bławatki - droga nr 255
- droga nr 140321 C Zbytowo - Siedluchna - Ciencisko
- droga nr 140322 C Ostrowo - Huby Ostrowskie
- droga nr 140323 C Kijewice - Wronowy
- droga nr 140324 C Chrosno - Mirosławice
- droga nr 140325 C Witkowo - Wronowy
- droga nr 140326 C Niemojewko - Kopanie
- droga nr 140327 C Sławsko Dolne - Stodoły
- droga nr 140328 C Bożejewice - droga powiatowa nr 2445 C
- droga nr 140329 C Żegotki - Sławsko Dolne
- droga nr 140330 C Rządkwini - Ciechrz
- droga nr 140331 C Gębice - Dzierżążno - Bielsko
- droga nr 140332 C Dzierżążno - droga powiatowa nr 2445 C - Ostrowo

Ulice leżące w ciągu dróg krajowych, drogi wojewódzkiej, dróg powiatowych i gminnych należą do tej samej kategorii i klasy technicznej, co te drogi.

Długość dróg na terenie gminy

Kategoria drogi	Ogółem /km/	W tym o nawierzchni twardej /km/
Drogi krajowe	32,5	32,5
w tym miejskie	6,0	6,0
Droga wojewódzka	5,1	5,1
w tym w miejska	0,2	0,2
Drogi powiatowe	103,7	97,3
w tym miejskie	3,2	3,2
Drogi gminne	83,7	8,1
w tym miejskie	17,0	3,2
Ogółem	225,0	143,0
w tym miejskie	26,4	12,6

Z zestawienia wynika, że na ogólną długość dróg, 14,5% stanowią drogi krajowe, 2,3% - droga wojewódzka, 46,0% - drogi powiatowe i 37,2% - drogi gminne.

63,5% dróg ma nawierzchnię twardą, drogi krajowe i droga wojewódzka w całości, drogi powiatowe w 94%, a drogi gminne tylko w 10%.

Istotnym elementem charakteryzującym gminę pod względem infrastruktury drogowej jest wskaźnik gęstości dróg twardych. Określa on długość dróg o nawierzchni twardej przypadającą na 100 km² powierzchni.

W 2005r. wskaźnik ten w gminie wynosił 77,2 km/100 km² wobec średniej wojewódzkiej 75,7 km/100 km². Gęstość dróg w gminie stawia ją w rzędzie gmin o stosunkowo wysokim stopniu wyposażenia w sieć drogową. Wynika to przede wszystkim z faktu, że prawie połowę /46%/ dróg stanowią drogi powiatowe i prawie w całości /94%/ o nawierzchni twardej.

Innym ważnym parametrem charakteryzującym stan sieci drogowej jest wielkość ruchu. W ciągu 15 lat, w latach 1985 - 2000, wzrost ruchu w gminie na drogach krajowych nr 15 i nr 25 na wlocie do Strzelna z kierunku Inowrocławia wynosił 225%, nastąpił również wzrost procentowego udziału ruchu samochodów osobowych w ruchu ogółem /z 42% do 68%/, i spadek procentowego udziału ruchu samochodów ciężarowych w ruchu ogółem /z 29% do 13%/.

Na drodze krajowej nr 15 na obszarze gminy na wlocie do Strzelna z kierunku Gniezna obciążenie ruchem w latach 1985 - 2000 wzrosło o 370%, a na drodze krajowej nr 25 z kierunku Konina o 100%, wzrósł procentowy udział samochodów osobowych w ruchu ogółem /ok. 50%/ i spadł udział samochodów ciężarowych w ruchu ogółem /ok. 50%/.

Na drodze krajowej nr 62 w latach 1985-2000 w granicach gminy wzrost ruchu wynosił 210%, a procentowe udziały samochodów osobowych /wzrost/ i ciężarowych /spadek/ w ruchu ogółem kształtowały się podobnie jak na drogach krajowych nr 15 i nr 25.

Ruch na drogach krajowych nr 15 i nr 25 i nr 62 w gminie ma charakter gospodarczy, tzn. średni dobowy ruch w poszczególnych miesiącach jest zbliżony do średniorocznego, a w dni robocze jest większy niż w dni świąteczne.

Bezpośrednim czynnikiem w wpływającym na obciążenie sieci drogowej jest szybki wzrost motoryzacji indywidualnej i znaczny wzrost ruchu wynikający z dynamicznie rozwijającej się gospodarki rynkowej. Te czynniki oraz wieloletnie niedoinwestowanie drogownictwa ograniczyły możliwość utrzymania odpowiedniego standardu technicznego poszczególnych kategorii dróg. Dotyczy to nienormatywnych parametrów geometrii trasy i skrzyżowań, szerokości jezdni i poboczy oraz nośności i jakości nawierzchni. Brak jest również obejść miasta Strzelna w ciągu dróg krajowych nr 15 i nr 25.

5.2. Urządzenia komunikacyjne

Z motoryzacją i przede wszystkim z wielkością ruchu występującego na sieci drogowej, związane są urządzenia komunikacyjne obsługujące ten ruch. Są to głównie stacje paliw, parkingi przydrożne oraz obiekty hotelowe, gastronomiczne i handlowe. Zaspokajają one potrzeby

kierowców i podróżnych zarówno bezpośrednio związane z samochodem /zaopatrzenie w paliwo, usługi techniczne/, jak i ich potrzeby osobiste /wypoczynek, nocleg, gastronomia/.

Na terenie gminy istnieją 2 stacje paliw, obie zlokalizowane w mieście; jedna w rejonie skrzyżowania dróg krajowych nr 15 i nr 25 na wlocie do Strzelna z kierunku Inowrocławia i druga przy drodze krajowej nr 15 na wlocie do miasta z kierunku Gniezna. Brak jest natomiast zorganizowanych parkingów przydrożnych w szczególności przy drogach krajowych.

5.3. Komunikacja pasażerska

Obsługę komunikacyjną ludności gminy zapewniają dwa rodzaje; transportu: autobusowo-mikrobusowy i indywidualny - samochodowy. Komunikacja autobusowa /PKS/ zapewnia przewozy przede wszystkim o charakterze lokalnym i regionalnym.

Obecnie coraz większą rolę w obsłudze komunikacyjnej spełnia transport indywidualny /samochód osobowy/, bardzo dynamicznie rozwijający się szczególnie w ostatnich latach oraz będący jednocześnie dogodnym i uniwersalnym środkiem transportu.

5.4. Kolej

Przez gminę przebiega 1 linia kolejowa, linia nr 231 Inowrocław Rąbinek - Kruszwica - Strzelno - Mogilno, pod względem technicznym linia znaczenia miejscowego, jednotorowa, niezelektryfikowana. Ze względów ekonomicznych zostały zawieszone przewozy pasażerskie i towarowe i linia jest nieczynna.

5.5. Lotnisko

Gmina znajduje się w III strefie /obszar 0 promieniu do 100 km/ zasięgu obsługi lotniska komunikacyjnego w Bydgoszczy. Port lotniczy w stosunku do gminy jest korzystnie położony pod względem dostępności drogowej i kolejowej oraz posiada nowoczesne techniczno-nawigacyjne wyposażenie do obsługi ruchu pasażerskiego. Wybudowany został nowoczesny terminal pasażerski. Port lotniczy nie jest w pełni wykorzystywany, regularne loty odbywają się w relacji Bydgoszcz - Warszawa - Bydgoszcz. Z innymi miastami Polski i Europy połączenia istnieją tylko via Warszawa lub są to połączenia czarterowe. Lotnisko posiada więc regularną obsługę pasażerską w ruchu krajowym i nieregularną w ruchu międzynarodowym. W 1997r. lotnisko obsłużyło tylko 640 pasażerów, w 1999r. już 4572 pasażerów w ruchu krajowym i 768 pasażerów w ruchu międzynarodowym, w 2000r. 12842 pasażerów w połączeniach krajowych i 1247 osób w międzynarodowych, a w 2004r. łącznie 26112 pasażerów. Port lotniczy w Bydgoszczy należy obecnie do kategorii portów lotniczych regionalnych drugorzędnych i posiadających status lotniska międzynarodowego /stałe przejście graniczne/.

6. Infrastruktura techniczna

6.1. Gospodarka wodno – ściekowa

Zaopatrzenie w wodę

Źródłem wody pitnej dla miasta i gminy Strzelno są ujęcia wodociągów grupowych. Woda dostarczana jest do odbiorców grupowych, zakładowych i ujęć indywidualnych zlokalizowanych na poszczególnych działkach.

Miasto zwodociągowane jest w 91,4%, gmina w 100% Łączna wydajność ujęć wodociągów zbiorowego zaopatrzenia wynosi 259m³/godz w mieście i 400m³/godz w gminie. Długość sieci wodociągowej wynosi około 156,8 km, z tego 21,0 km w mieście, a ilość przyłączy na koniec 2003 roku wynosiła - 2267 sztuk, z tego 948 sztuk w mieście.

W układzie miasta i gminy woda dostarczana jest z ujęć zlokalizowanych w mieście oraz we wsiach: Ciechrz, Sławsko Dolne, Ostrowo, Bronisław, Wronowy.

Wydajność poszczególnych ujęć przedstawia się następująco:

- ujęcie - Strzelno - wydajność 80; 47; 82 i 117 88m³/godz;
- ujęcie - Ciechrz - wydajność 4734 m³/godzinę
- ujęcie - Sławsko Dolne - wydajność 28 i 32 m³/godzinę
- ujęcie - Wronowy- wydajność 24 m³/godzinę
- ujęcie - Ostrowo - wydajność 46 i 46 m³/godzinę
- ujęcie - Bronisław - wydajność 32 i 51 m³/godzinę

Mieszkańcy gminy otrzymują wodę także z ujęć lokalnych i z ujęć w gminach sąsiednich. Są to wsie: Niemojewko i Markowice, które wodę otrzymują z ujęcia Krusza Duchowną w gminie Inowrocław; Błazejewice, które otrzymują wodę z ujęcia Sławsko Wielkie w gminie Kruszwica oraz wsie Książ i część wsi Młynice, które otrzymują wodę z ujęcia Sukowy również w gminie Kruszwica.

Z lokalnych ujęć wodę otrzymują:

- z ujęcia Rzadkwin o wydajności - Q - 52 i 42 m³/godz wodę otrzymuje wieś Rzadkwin;
  - z ujęcia Górki o wydajności Q - 20 m³/godz wodę otrzymuje wieś Górki;
  - z ujęcia Markowice o wydajności Q - 37 m³/h wodę otrzymuje również wieś Markowice.
  - z ujęcia wody Wronowy wodę otrzymuje również wieś Budy w sąsiedniej gminie Jeziora Wielkie.
- Woda rozprowadzana jest sieciami wodociągowymi o średnicach $\varnothing$ 160 - 90 mm w układzie pierścieniowo - rozgałęźnym.

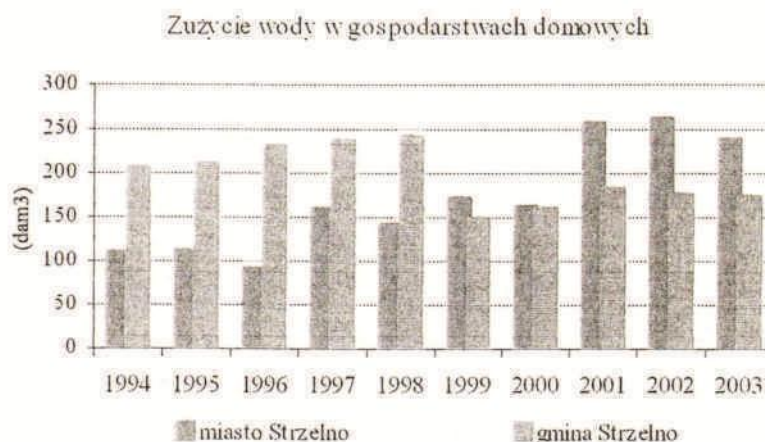
Zużycie wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w gospodarstwach domowych systematycznie zmienia się. W latach 1994 - 2003 zużycie wody w dam³ i na 1 mieszkańca w m³ w gminie przedstawia poniższa tabela:

Tabela Zużycie wody w gospodarstwach domowych miasta i gminy miasta i gminy

Miasto i gmina Strzelno	Zużycie wody w gosp. dom ³		Zużycie wody m ³ /1 M	
	miasto	gmina	miasto	gmina
1994	110,0	204,8	18,2	31,5
1995	112,0	209,2	18,5	32,5
1996	89,8	230,5	14,7	35,8
1997	159,2	235,7	26,0	36,7
1998	141,9	240,1	23,2	37,6
1999	170,9	147,2	27,6	23,2
2000	160,6	159,7	26,2	25,1
2001	255,9	180,8	41,6	28,6
2002	261,8	175,5	42,5	28,0
2003	239,6	172,6	39,2	33,5

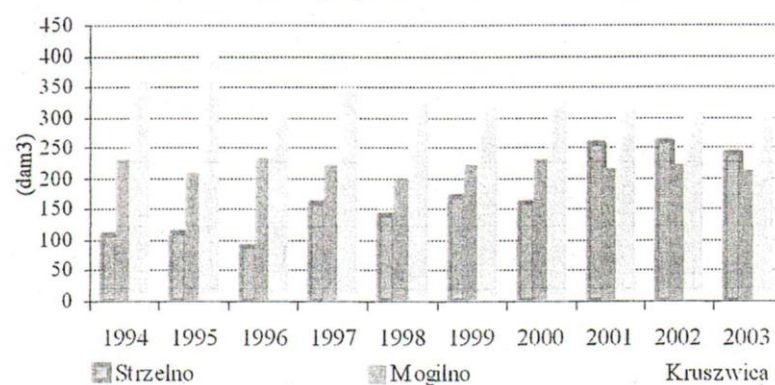
źródło: dane otrzymane z Roczników Statystycznych

Zużycie wody w gospodarstwach domowych miasta i gminy przedstawia wykres:

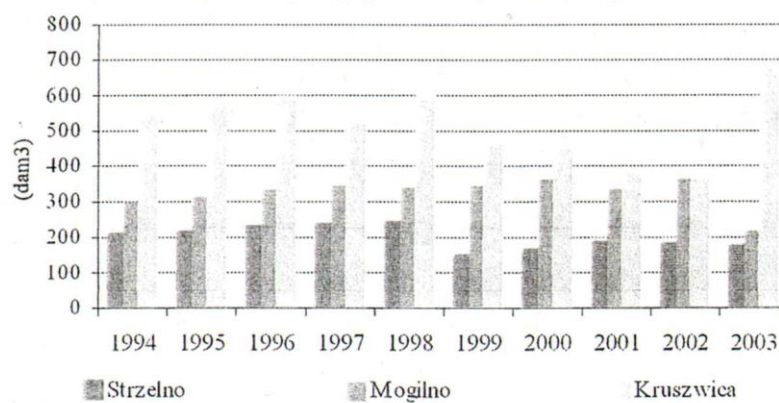

Na tle miast i gmin sąsiednich zużycie wody w gospodarstwach domowych w mieście i gminie Strzelno przedstawiają 2 poniższe wykresy:

Zużycie wody w gospodarstwach domowych miast

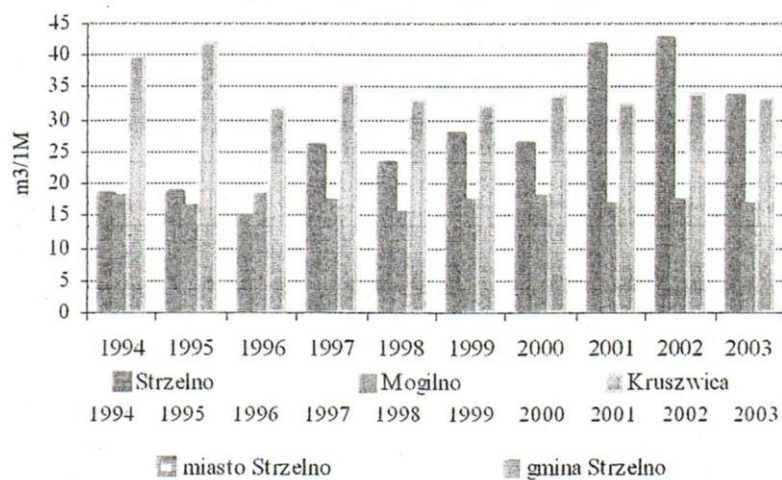
Zużycie wody w gospodarstwach domowych gmin

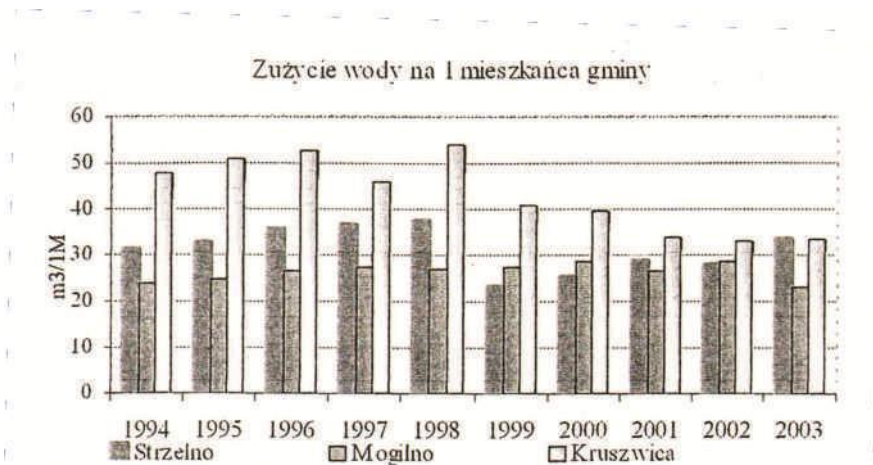
Zużycie wody w m³ na 1 mieszkańca miasta i gminy na przestrzeni lat

Na tle miast i gmin sąsiednich zużycie wody na 1 mieszkańca na

Zużycie wody na 1 mieszkańca miasta

przestrzeni lat obrazują dwa poniższe wykresy:

Jak widać do roku 1996 w mieście i w roku 1999 w gminie Strzelno zużycie wody na 1 mieszkańca było najniższe w całym dziesięcioleciu. Związane to było z wprowadzeniem gospodarki rynkowej.

W PORÓWNANIU Z MIASTAMI I GMINAMI SĄSIEDNIMI: MOGILNO I KRUSZWICA ZUŻYCIE WODY NA 1 MIESZKAŃCA W MIEŚCIE I GMINIE STRZELNO KSZTAŁTOWAŁA SIĘ POZIOMIE PODOBNYM DO ŚREDNIEGO ZUŻYCIA WODY NA 1 MIESZKAŃCA PODOBNYM DO MIASTA I GMINY MOGILNO W TRZECH PIERWSZYCH LATACH DZIESIĘCIOLECIA, POTEM WZROSŁO W MIEŚCIE DO POZIOMU PODOBNEGO DO KRUSZWICY. NAJWIĘKSZE ZUŻYCIE TO LATA 2001 I 2002.

Miejskie ujęcie wody położone w północnej części miasta Strzelna ma określoną strefę ochrony pośredniej. Proponowana granica terenu ochrony pośredniej przebiega - na południu wzdłuż północnej granicy cmentarza i dalej ulicami 1 Styczniową, Cegielką, Szeroką i Parkową do miejskiego targowiska. Od tego punktu skręca na północ wzdłuż ulicy Ogrodowej, do rowu melioracyjnego. Po przecięciu rowu biegnie przez pola uprawne do skrzyżowania ulicy Toruńskiej z szosą do Kruszwicy. Przecinając drogę do Ciechrza w odległości 700 m od placu Świętokrzyskiego i szosą do Pakości w odległości 1150 m od placu Świętokrzyskiego. Stąd na południe przez pola uprawne do północno - zachodniego narożnika cmentarza.

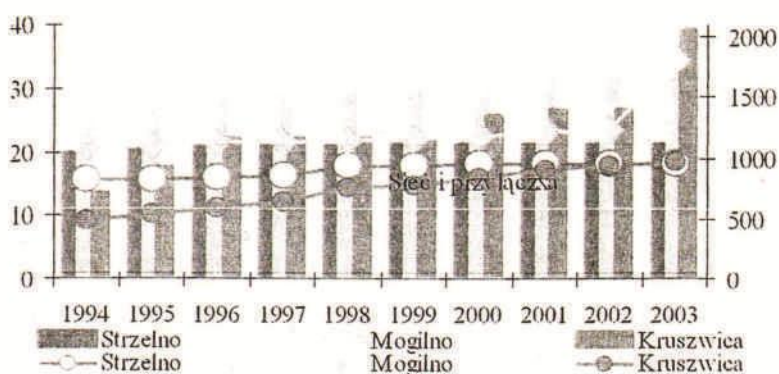
Ujęcia wody w gminie Strzelno mają opracowaną dokumentację hydrogeologiczną i na jej podstawie odstąpiono od wyznaczania stref ochrony pośredniej.

DŁUGOŚĆ SIECI ORAZ ILOŚĆ PRZYŁĄCZY WODOCIĄGOWYCH W GMINIE NA PRZESTRZENI LAT KSZTAŁTOWAŁA SIĘ NASTĘPUJĄCA:

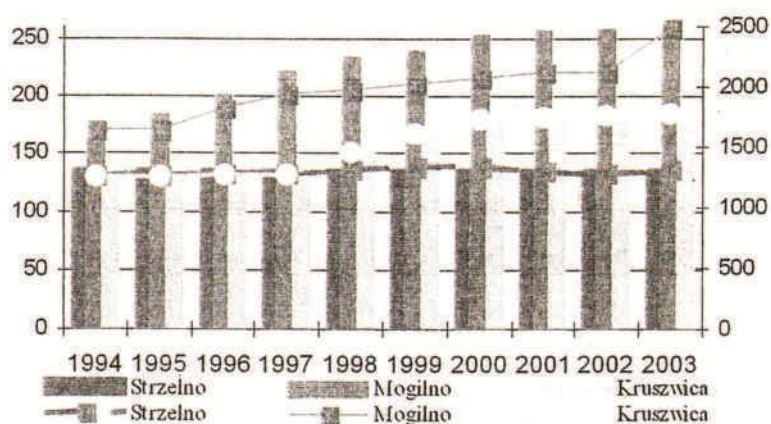
DŁUGOŚĆ SIECI WODOCIĄGOWYCH I ILOŚĆ PRZYŁĄCZY WODOCIĄGOWYCH W LATACH 1994 - 2003

Rok	Długość sieci wodociagowych (km)		Ilość przyłączy wodociagowych -(sztuk)	
	miasto	gmina	miasto	gmina
1994	19,6	135,4	804	1268
1995	20,3	135,4	816	1274
1996	20,6	135,4	826	1280
1997	20,9	135,4	845	1284
1998	20,9	135,4	925	1316
1999	21,0	135,8	932	1330
2000	21,0	135,8	936	1334
2001	21,0	135,8	943	1300
2002	21,0	135,8	946	1289
2003	21,0	135,8	948	1319

źródło: Dane Urzędu Statystycznego i Urzędu Miasta i Gminy
Sieć i przyłącza wodociągowe w mieście

Sieć i przyłącza wodociągowe w gminie

Zużycie wody obserwowane w mieście gminie Strzelno zależne jest od:

- wzrostu ilości odbiorców (w roku 1994 w mieście było 804 przyłączy wodociągowych, w gminie 1268 w roku 1998 - 925 w mieście i 1316 w gminie a w roku 2003 - 948 w mieście i 1319 w gminie);
- podnoszenia standardu wyposażenia mieszkań;

- instalacji większej ilości urządzeń wodochłonnych;

Wzrost zapotrzebowania na wodę wymusza konieczność rozbudowy istniejących sieci wodociągowych. Celem rozwoju sieci wodociągowych będzie bezkolizyjne dostarczenie wody do odbiorców, gwarantujące pełne pokrycie zapotrzebowania na wodę, a w przypadkach awarii zapewnienie dwustronnego doprowadzenia wody do odbiorców a także dla zapewnienia ciągłości dostawy wody.

Bezpośrednimi przyczynami rozwoju sieci wodociągowych są: wymagania odbiorców wody co do jakości dostarczanej wody jak również jej bezawaryjna dostawa.

Odprowadzenie ścieków

Gmina Strzelno leży w zlewni rzeki Noteci. Gospodarka ściekowa na terenie miasta i gminy przedstawia się następująco:

Miasto Strzelno ma grupową oczyszczalnię ścieków przepustowości 1771 m³/dobę. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych z oczyszczalni jest Kanał Ostrowo i jezioro Gopło. Miasto skanalizowane jest w 79 %. Długość sieci kanalizacyjnych w gminie wg stanu na koniec 2003 roku wynosiła 27,5 km. W stosunku do długości wodociągów w gminie to zaledwie 5,3%. Długość sieci kanalizacyjnej w mieście wynosi 21 kilometrów. Gmina Strzelno nie ma grupowej oczyszczalni ścieków.

Lokalne oczyszczalnie znajdują się w następujących miejscowościach:

Markowice - Przedsiębiorstwo "ROL- MARK"- mechaniczno - biologiczna o przepustowości 32 m³/d, gdzie odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest jezioro Gopło;

Rzadkwin - Przedsiębiorstwo Rolne - mechaniczno - biologiczna - odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest jezioro Pakoskie;

Miradz - Nadleśnictwo - mechaniczno - biologiczna o przepustowości 17 m³/d, odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest Kanał Ostrowo i jezioro Gopło;

Bronisław - Krochnalnia - mechaniczno - biologiczna o przepustowości o przepustowości 86 m³/dobę, odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest jezioro Bronisławskie;

Górki - Przedsiębiorstwo „ ROL- MARK” - mechaniczno - biologiczna o przepustowości 24 m³/dobę;

We wsi Przyjezierze pracuje grupowa oczyszczalnia ścieków Jest to mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 650 m³/d. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rów melioracyjny.

DŁUGOŚĆ SIECI ORAZ ILOŚĆ PRZYŁĄCZY KANALIZACYJNYCH W GMINIE NA PRZESTRZENI LAT KSZTAŁTOWAŁA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

Tabela. Długość sieci kanalizacyjnych i ilość przyłączy kanalizacyjnych w latach 1994 - 2004

Rok	Długość sieci kanalizacyjnej(km)		Ilość przyłączy kanalizacyjnych(szt.)	
	miasto	gmina	miasto	gmina
1994	24,8	1,6	745	13
1995	24,9	1,6	748	13
1996	27,4	1,6	752	13
1997	29,2	1,6	757	13
1998	29,2	1,6	758	13
1999	29,5	1,6	760	22
2000	27,5	1,6	760	22
2001	27,5	1,6	763	22
2002	27,5	1,6	764	22
2003	27,5	5,6	764	22

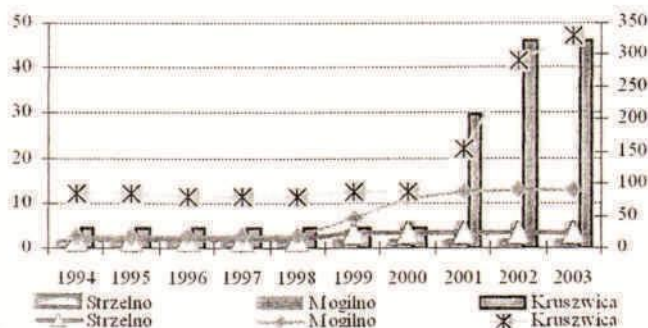
Źródło: Dane Urzędu Statystycznego Woj. Kujawsko - Pomorskiego

Na tle gmin sąsiednich gospodarka ściekowa – długość sieci kanalizacyjnych i ilość podłączeń przedstawia się następująco:

Sieć i przyłącza kanalizacyjne w mieście

Sieć i przyłącza kanalizacyjne w gminie

Jak widać poprawa rozwiązania gospodarki ściekowej w gminie rozpoczyna się w roku 2003. Wpływ ma na to zdecydowanie budowa kanalizacji sanitarnej, systematyczne podłączenie nowych mieszkańców i powiększanie obszaru gminy obsługiwanej przez system kanalizacji, co wpłynie na zwiększenie atrakcyjności terenu i podniesienie standardu usług.

6.2. Melioracje

Gmina Strzelno ma 12224 ha użytków rolnych. W skład użytków rolnych wchodzi: - grunty orne 11629ha gruntów ornych a 595ha to użytki zielone.

W gminie Strzelno występuje również melioracja podstawowa są to następujące ciek:

- Kanał Ciechrz - Bożejewice
- Kanał Gopło - Ostrowo.

6.3. Energetyka

Źródło zasilania, sieć najwyższych i wysokich napięć Źródłem zasilania miasta i gminy w energię elektryczną jest główny punkt zasilania 110/15 kV, zlokalizowany we wsi Bławaty, położonej poza zachodnią granicą miasta. GPZ wyposażony jest w dwa transformatory o mocy 2x10 MVA. W stacji tej istnieje możliwość ustawienia transformatorów o docelowej mocy 2x25 MVA.

Nie zachodzi więc konieczność lokalizacji na terenie gminy nowego głównego punktu zasilania.

Stacja elektroenergetyczne WN/SN zasilana jest jednostronnie linią napowietrzną wysokiego napięcia 110 kV poprzez odgałęzienie z linii relacji: Pątnów - Janikowo - Pakość.

Przez teren gminy przebiegają następujące linie najwyższych i wysokich napięć 220 i 110 kV:

- 0 dwie linie 220 kV z zespołu elektrowni Konin - Adamów - Pątnów, poprzez stację elektroenergetyczną NNNVN Bydgoszcz Jasiniec w kierunku Gdańska i Grudziądza; linie te przebiegają na osi północ - południe,
- linia dwutorowa 110 kV z zespołu elektrowni Konin - Adamów - Pątnów, jeden tor bezpośrednio do GPZ 110/15 kV w Pakości, a drugi poprzez GPZ Strzelnie i GPZ w Janikowie do stacji w Pakości, linia przebiega na osi północ-południe, we wschodniej części obszaru gminy,
- linia jednotorowa 110 kV, zasilająca GPZ 110/15 kV „Strzelno”, przebiegająca na osi wschód-zachód.

Docelowo trasy linii przewidziane są do utrzymania.

Sieć średniego napięcia

Z głównego punktu zasilania zlokalizowanego na terenie gminy, w kierunku obszaru miasta i obszarów wiejskich wyprowadzonych zostało ogółem 10 linii kablowych i kablowo-napowietrznych średniego napięcia, przewodami stalowo-aluminiowymi o przekrojach 120 mm² (kable) i AFL 3x70, 3x50 i 3x35mm² (linie napowietrzne). Odgałęzienia z linii głównych terenowych, zasilających poszczególne stacje wykonane zostały liniami napowietrznymi o przekrojach AFL 3x85 i 8x25 mm². Są to linie;

- w kierunku obszaru miasta: linia „Cegielnia” i linia „Chłodnia”; z linii tych zasilani są odbiorcy bytowo-komunalni, obiekty usługowe i przemysłowe, zlokalizowane na terenie miasta,
- w kierunku obszaru gminy (jak również i gmin ościennych) następujące linie: „Bronisław”, „Gębice”, „Kruszwica”, „Młynice”, „Przyjezierze”, „Rzadkwin”, „Stodoły” i „Trąg”.

Sieć średniego napięcia, zasilająca stacje transformatorowe na terenie miasta w większości wykonana została jako sieć kablowa. Skoncentrowana została ona głównie w centrum miasta oraz na terenach zwartej zabudowy. Na pozostałych terenach miasta sieć średniego napięcia jest siecią napowietrzną. Również na terenach wiejskich sieć rozdzielcza wykonana została jako sieć napowietrzna. Budowa każdej nowej stacji transformatorowej spowoduje rozbudowę sieci średniego napięcia.

Stacje transformatorowe

Ogółem na terenie miasta zlokalizowanych zostało 36 stacji transformatorowych, zasilających lokale mieszkalne, obiekty usługowe, drobne i duże zakłady przemysłowe oraz stację wodociągów i oczyszczalnię ścieków. Typ stacji to: parterowe - MSTt, MSTw, STM, wieżowe - WSRTp, WSTp, kontenerowe oraz słupowe STS 20/250, STS 20/100 i ŻH 15. Łączna moc zainstalowanych transformatorów w tych stacjach wynosi ok. 8.200 kVA. Na podstawie gabarytów stacji, istnieje możliwość ustawienia w nich transformatorów o łącznej mocy ok. 15.500 kVA.

Na terenie gminy zlokalizowano 97 stacji transformatorowych, pracujących na potrzeby bytowo-komunalne odbiorców. Większą część stanowią stacje słupowe nowego typu: STS 20/400 (3 stacje), STS 20/250 (44 stacje), STS 20/100 (36), ŻH 15 (3 stacje), 5 stacji wieżowych i 6 stacji parterowych. Łączna moc zainstalowanych transformatorów w tych stacjach wynosi ok. 7.800 kVA. Na podstawie gabarytów stacji transformatorowych istnieje możliwość ustawienia w nich transformatorów o łącznej mocy ok. 21.000 kVA. Moc ta jest w stanie pokryć wszystkie potrzeby gminy w okresie docelowym. Jednakże z uwagi na zbyt długie w niektórych przypadkach obwody niskiego napięcia konieczne będzie w niektórych miejscowościach dogęszczenie stacji oraz wymiana na nowy typ.

Również dla każdej nowej większej inwestycji, lokalizowanej na terenie gminy, konieczna jest budowa urządzeń elektroenergetycznych zgodnie z warunkami technicznymi wydanymi przez odpowiednie służby energetyczne.

Ponadto na terenie gminy zlokalizowanych zostało siedem stacji abonenckich, stanowiących własność odbiorcy.

Zużycie energii elektrycznej

Zużycie energii elektrycznej przez poszczególne grupy odbiorów na terenie miasta na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat przedstawia poniższa tabela:

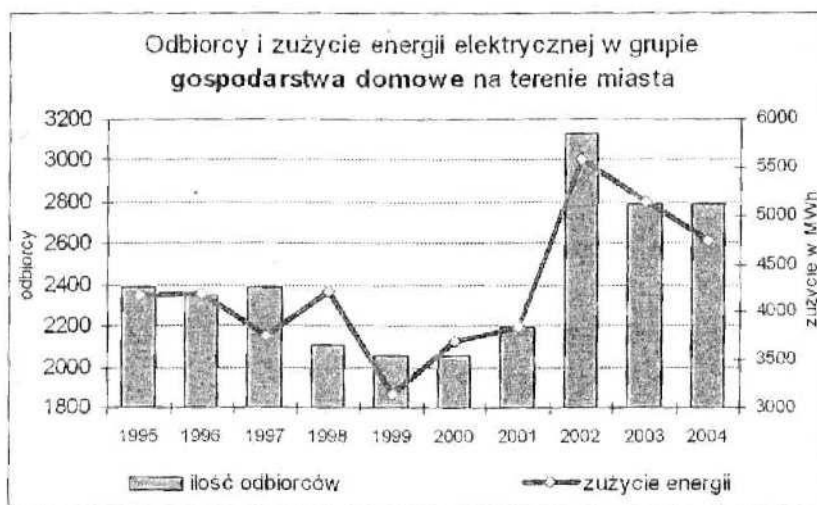
Tabela. Zużycie energii elektrycznej na terenie miasta

Rok	Zużycie energii elektrycznej w poszczególnych grupach w MWh						
	Gospodarstwa domowe	Usługi + drobny przemysł	Gospodarstwa rolne	Oświetlenie ulic	Odbiorcy bytowo-komunalni 2+3+4+5	Przemysł na średnim napięciu	Ogółem
1	2	3	4	5	6	7	9
1995	4.166	3.077	1.519	328	9.090	3.275	12.365
1996	4.205	3.590	1.667	327	9.789	3.661	13.450
1997	3.747	3.175	1.422	361	8.705	3.756	12.461
1998	4.227	3.667	1.315	341	9.550	3.658	13.208
1999	3.150	3.581	150	371	7.232	3.978	11.230
2000	3.682	3.826	378	372	8.258	4.086	12.344
2001	3.847	4.237	1.000	357	9.447	4.222	13.663
2002	5.580	5.018	2.834	515	13.947	4.247	18.194
2003	5.143	4.903	2.700	786	13.532	4.426	17.958
2004	4.741	4.626	2.432	586	12.385	5.359	17.744

źródło: roczniki statystyczne US w Bydgoszczy i materiały z ENEA SA, Oddział w Bydgoszczy

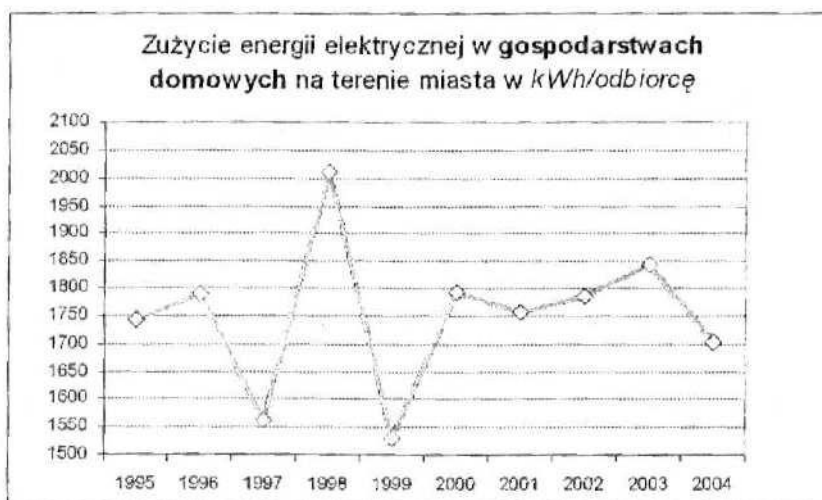
Poniżej na wykresach pokazano jak kształtuje się zużycie energii elektrycznej w poszczególnych grupach odbioru, jak zmienia się ilość odbiorców energii w poszczególnych latach oraz jaki jest udział procentowy podstawowych grup odbioru w ogólnym bilansie energetycznym miasta.

Pierwszy wykres obrazuje zużycie energii elektrycznej w zależności od ilości odbiorców w grupie gospodarstwa domowe, a więc dotyczących bezpośrednio samych mieszkańców miasta.

Zarówno ilość odbiorców jak i ilość zużywanej przez nich energii elektrycznej wykazuje w poszczególnych latach duże wahania. Niezrozumiały jest znaczny wzrost liczby odbiorców w 2002 roku. Prawdopodobnie nastąpiło przekwalifikowanie części odbiorców, względnie przekłamanie statystyczne.

Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na odbiorcę przedstawia kolejny wykres:

Zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę wykazuje również duże wahania. W przeciągu ostatnich dziesięciu lat najwyższe zużycie było w 1998 roku i wyniosło 2008,1 kWh/odbiorcę, z kolei w następnym roku zużycie to było najniższe i wyniosło jedynie 1529,9 kWh/odbiorcę. Spadek zużycia spowodowany był głównie wzrostem cen energii, wymuszającym oszczędne jej użytkowanie jak i stosunkowo łagodnymi zimami.

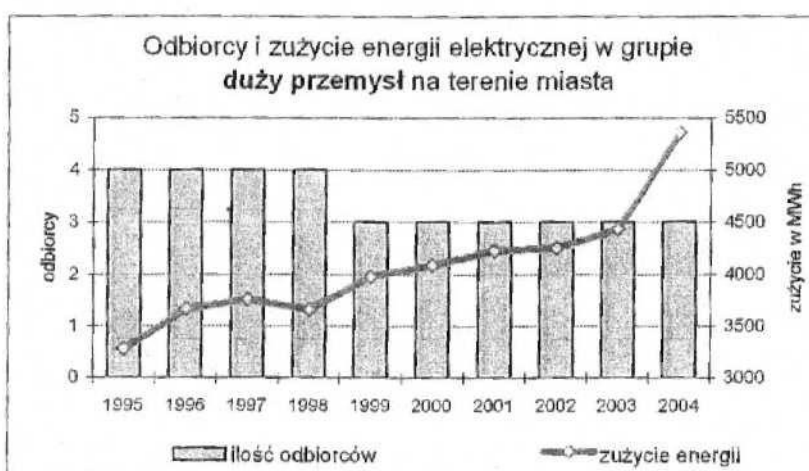
W grupie pozostali odbiorcy (w tym usługi i drobny przemysł), w latach 95-97 ilość odbiorców systematycznie rosła, w kolejnych czterech latach znacznie zmniejszyła się, a w 2002r. nastąpił, podobnie jak w grupie gospodarstwa domowe znaczny wzrost ilości odbiorców. Zużycie energii elektrycznej przez tę grupę odbiorców wykazuje również duże wahania. Największe w ostatnim dziesięcioleciu było w 2002r. i osiągnęło wielkość 4.903MWh, z kolei najniższe w 1995 r. (3.077 MWh).

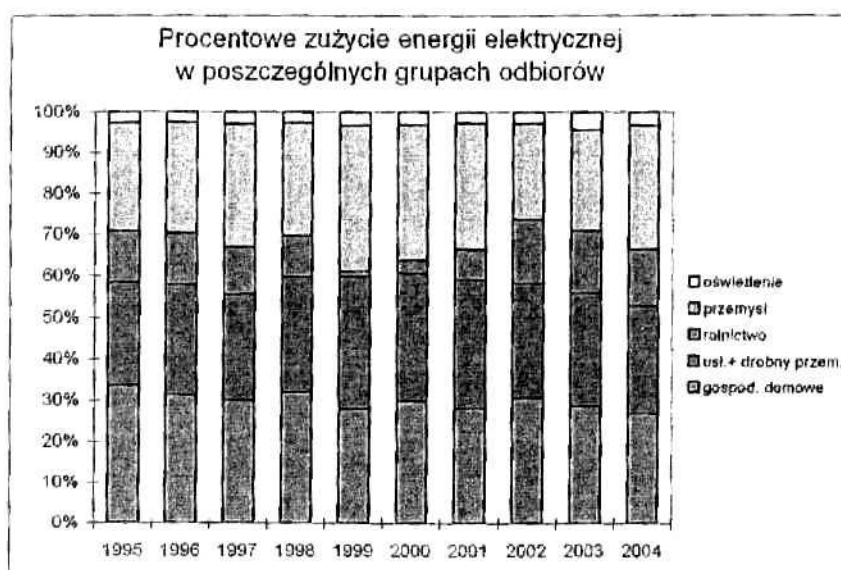
W kolejnej grupie odbiorów, a mianowicie w rolnictwie na terenie miasta, ilość odbiorców i ściśle związana z tym ilość zużywanej energii wykazuje duże wahania i trudną do zinterpretowania zaistniałą sytuację. Wykres oparto na danych statystycznych i nie można obecnie stwierdzić, dlaczego podane są takie wyniki i czym to jest uzasadnione.

W grupie duży przemysł na terenie miasta (przemysł pracujący na średnim napięciu) do 1998 roku było czterech odbiorców, a w kolejnych tych odbiorców jest trzech. Ilość zużywanej energii w poszczególnych latach wykazuje wzrostowy trend.

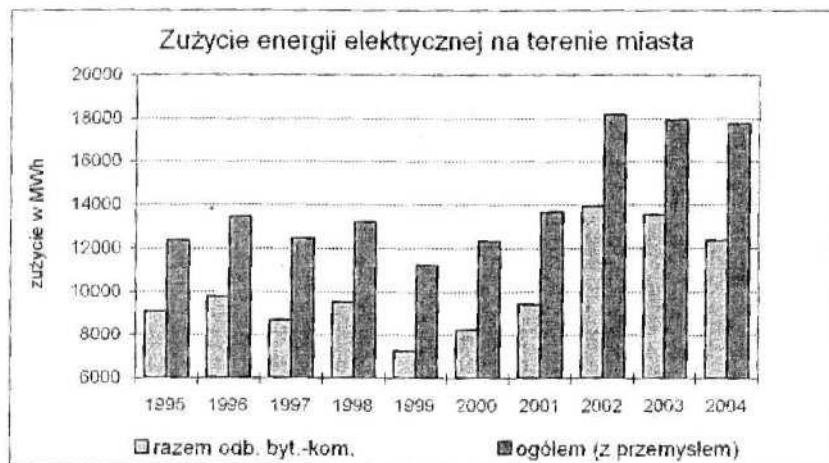

Poniżej na wykresie przedstawiono procentowe zużycie energii elektrycznej w poszczególnych grupach odbioru na terenie miasta.

W ogólnym bilansie zużycia energii zauważa się, że ilość zużywanej energii w trzech grupach odbioru, a mianowicie w gospodarstwach domowych, usługach i drobnym przemyśle oraz w grupie duży przemysł rozkłada się mniej więcej w równych proporcjach. Niewielki jest udział w ogólnym bilansie zużycia w grupie oświetlenie ulic i rolnictwo.

Na kolejnym wykresie przedstawiono zużycie energii elektrycznej na terenie miasta w rozbiciu na odbiorców bytowo - komunalnych i ogółem. Zużycie energii elektrycznej na potrzeby bytowo - komunalne mieszkańców w ciągu ostatnich dziesięciu lat wykazało jego nierównomierne zużycie. Najniższe było w 1999 roku.

Cele rozwoju sieci elektroenergetycznych

Zarówno na obszarze miasta jak i na terenach wiejskich malejąca od 1989 r. tendencja zużycia energii elektrycznej na 1 odbiorcę domowego została zahamowana i od 1994 r. następuje stopniowy jej wzrost. Spowodowany jest on głównie instalowaniem w gospodarstwach domowych dużych ilości urządzeń energochłonnych.

Rozwój nowoczesnego rolnictwa i gospodarki żywnościowej wymaga szerokiego korzystania z energii elektrycznej przy jednoczesnym zapewnieniu ciągłości dostaw energii o odpowiednich parametrach jakościowych. Wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną wymusza konieczność rozbudowy istniejących sieci elektroenergetycznych, wymiany transformatorów w stacjach i budowy nowych stacji transformatorowych.

Celem rozwoju sieci elektroenergetycznych będzie bezproblemowe, niezawodne, pewne, oraz zdolne do pokrycia pełnego obciążenia szczytowego odbiorców w stanach awaryjnych, zapewnienie dostawy energii elektrycznej do odbiorców. Energia elektryczna należy do nośników energetycznych całkowicie czystych ekologicznie i bezpiecznych. Należy więc przypuszczać, że zastosowanie jej w gospodarstwach domowych w następnych latach, mimo stosunkowo wysokiej ceny jednej kilowatogodziny, będzie systematycznie wzrastać.

System i standardy zaopatrzenia w energię elektryczną

Przyjmuje się następujący system i standardy zaopatrzenia miasta i gminy w energię elektryczną:

- źródłem energii elektrycznej pozostanie główny punkt zasilania 110/15 kV, zlokalizowany poza zachodnią granicą miasta, który w miarę potrzeb może być wyposażony w transformatory o większej mocy,
- projektowane tereny mieszkaniowe, usługowe i przemysłowe wymagają głównie wymiany transformatorów w istniejących stacjach, tereny lokalizowane poza 500-metrową odległością od istniejących stacji wymagają realizacji nowych odcinków sieci średniego napięcia, budowy kolejnych stacji transformatorowych oraz budowy i rozbudowy sieci niskiego napięcia,
- na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej zaleca się realizację stacji transformatorowych parterowych oraz linii kablowych średniego i niskiego napięcia, natomiast na terenach o rozproszonej zabudowie w mieście i na terenach wiejskich dopuszcza się realizację stacji słupowych oraz napowietrznych linii elektroenergetycznych,
- w założeniach docelowych należy przyjąć, że dostarczana do odbiorców energia elektryczna winna bez żadnych ograniczeń pokrywać potrzeby miasta i gminy na cele komunalno - bytowe mieszkańców, rolnictwa, usług i przemysłu.

Uwarunkowania zewnętrzne

Do uwarunkowań zewnętrznych rozwoju zaliczyć możemy:

a) wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną

Wzrost ten jest głównym uwarunkowaniem zewnętrznym mającym wpływ na rozwój sieci elektroenergetycznych. Uzależniony jest również od lokalizacji istniejących i projektowanych źródeł poboru energii elektrycznej.

Znaczący wpływ ma również tempo rozwoju danego obszaru, które w sposób pośredni wymusza podejmowanie działań związanych z rozwojem lub dostosowaniem istniejących urządzeń elektroenergetycznych do rosnących potrzeb odbiorców.

b) lokalizacja na terenie gminy stacji elektroenergetycznej 110/15 kV GPZ wyposażony jest w dwa transformatory o mocy zainstalowanych transformatorów 2x10 MVA. Źródło to wraz z wyprowadzonymi z niego liniami średniego napięcia, nie przekraczającymi dopuszczalnych długości ze względu na spadki napięć i straty na przesyle, jest czynnikiem sprzyjającym dla lokalizacji energochłonnych inwestycji, zarówno na terenie miasta jak i na terenie gminy. Obecnie GPZ obciążony jest w ok. 50% i praktycznie pracuje jeden transformator, a drugi pozostaje w rezerwie.

c) ograniczenia zagospodarowania przestrzennego ze strony sieci i urządzeń elektroenergetycznych.

Linie najwyższych napięć 220 kV i wysokich napięć 110 kV, przebiegające przez teren gminy, wprowadzają duże ograniczenia dostępności terenów położonych w pobliżu ich przebiegu. Prowadzone są one na słupach stalowo - kratowych. Dla linii 110 kV przyjmuje się 35-metrowy pas powierzchni terenu ograniczony dla zabudowy natomiast dla linii 220 kV - 55- metrowy pas. Linie te nie powinny się również krzyżować z budynkami mieszkalnymi, przemysłowymi i gospodarczymi, w których mogą stale przebywać ludzie. Zgodnie z obowiązującymi przepisami faktyczną strefę ochronną ustala się na podstawie pomiarów lub obliczeń natężenia pola elektroenergetycznego. Pomiary lub obliczenia należy wykonywać każdorazowo przy lokalizacji jakiegokolwiek inwestycji w pobliżu linii najwyższych lub wysokich napięć. Na terenie gminy linie te przebiegają wyłącznie przez tereny rolne i w dużym stopniu ograniczają możliwość udostępniania terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie linii. Nowe inwestycje nie powinny być lokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie stacji elektroenergetycznej 110/15 kV. Duża ilość linii kablowych i napowietrznych średniego napięcia, wyprowadzonych z GPZ, uniemożliwia prawidłowe zagospodarowanie terenu.

d) możliwości lokalizacji określonych inwestycji w sąsiedztwie rezerw energetycznych

Na terenie gminy nie ma ograniczeń w dostawie energii elektrycznej. Wszystkie wnioski odbiorców o przyłączenie do wspólnej. sieci, lub zwiększenie zapotrzebowania mocy załatwiane są pozytywnie. Gabaryt każdej ze stacji transformatorowej znacznie przekracza moc, zainstalowanych w nich transformatorów. Ponadto rzeczywiste obciążenia transformatorów w stacjach zawierają się w granicach od 30 do 60%. Zakładając zmianę modelu gospodarstw na bardziej energochłonne, np. podgrzewanie wody i ogrzewanie elektryczne akumulacyjne w niektórych gospodarstwach, przyrosty mocy będą zawierały się w niewykorzystanych mocach transformatorów. Nowe stacje budowane będą jednakże dla każdej większej inwestycji lokalizowanej na terenie gminy, ze względu na ekstensywne zainwestowanie na obszarach wiejskich i znaczne odległości między stacjami transformatorowymi.

Gazownictwo

Źródło zaopatrzenia w gaz

W stanie istniejącym jedynie miasto Strzelno zgazyfikowane jest przewodowo gazem ziemnym, wysokometanowym GZ-50. Miasto zaopatrywane jest w gaz z sieci krajowej gazu ziemnego wysokiego ciśnienia z gazociągu Dn 80 Kruszwica - Mogilno. Na terenie gminy, w kierunku północno - wschodnim od miasta, zlokalizowana została stacja redukcyjno - pomiarowa I° o wydajności 3.200 m³/h. Celem gazyfikacji całej gminy gazem ziemnym, oraz w celu zasilenia kotłowni lokalnych, znajdujących się na terenie miasta, w/w stacja powinna zostać rozbudowana do wydajności 8.000 m³/h.

Przygotowywanie posiłków i ciepłej wody użytkowej na terenach wiejskich odbywa się na kuchniach węglowych, elektrycznych i przy pomocy gazu propan - butan, dostarczanego w butlach 11 kg.

Gazociągi wysokiego ciśnienia

Przez teren gminy przebiegają następujące sieci gazowe wysokiego ciśnienia:

- gazociąg tranzytowy DN 1400 relacji Rosja- Europa Zachodnia,
- gazociąg DN 700 na trasie Włocławek - Podziemny Magazynowy Zbiornik Gazu w Pałędziu Dolnym k/Mogilna,
- gazociąg DN 100/80, na trasie Inowrocław - Strzelno - Mogilno,
- gazociąg odgałęźny Dn 80 od w/w gazociągu, doprowadzający gaz ziemny do stacji redukcyjno - pomiarowej I°, zlokalizowanej na terenie gminy.

Gazociągi wysokiego ciśnienia wprowadzają duże ograniczenia dostępności terenów położonych w pobliżu ich przebiegu. Przy lokalizacji nowych inwestycji należy zachować odległości zgodne z Rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14 listopada 1995 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. Nr 139 z 7 grudnia 1995r.)

Gazociągi średniego i niskiego ciśnienia

Ze stacji redukcyjno - pomiarowej I° wyprowadzony został gazociąg średniego ciśnienia Dn 250 do stacji redukcyjno - pomiarowej II°, zlokalizowanej na terenie byłej gazowni. Przepustowość stacji redukcyjno - pomiarowej II° wynosi 2000 m³/h. Gazociąg ten przebiega wzdłuż istniejących dróg i nie koliduje z istniejącym i projektowanym zainwestowaniem terenu. Stanowi on „wystarczającą bazę wyjściową” dla rozwoju gazyfikacji miasta i gminy Strzelno.

Ze stacji redukcyjno - pomiarowej II° wyprowadzone zostały gazociągi niskopiętne, zasilające bezpośrednio odbiorców. Sieć ta o średnicach od Dn 250 do Dn 80 wykonana została głównie ze stali. Jedynie krótkie odcinki gazociągów wykonane zostały z rur PE. Sieć gazowa jest siecią rozdzielczą pracującą w układzie pierścieniowo - promieniowym. Długość sieci średniego i niskiego ciśnienia na terenie miasta w 2000r. wyniosła 17,2 km.

Ogółem na terenie miasta w 2002r. było 1.501 odbiorców gazu i w stosunku do 1989r. (1274 odbiorców) ilość ta zwiększyła się o 18%.

Zużycie gazu

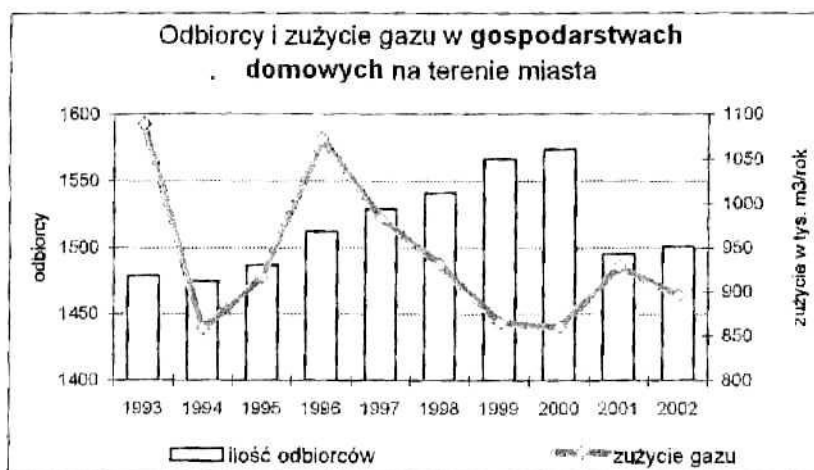
Zużycie gazu sieciowego przez poszczególne grupy odbiorów na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat przedstawia poniższa tabela:

Tabela. Zużycie gazu na terenie miasta

Rok	Zużycie gazu sieciowego przez odbiorców domowych		Zużycie gazu przez przemysł, handel i usługi
	w tys. m³	w m³ na 1 odb.	w tys. m³
1993	1.089	735,8	34
1994	858	580,7	22
1995	917	610,0	45
1996	1.073	700,0	64
1997	983	640,0	111
1998	931	604,1	108
1999	865	552,0	333
2000	860	546,4	400
2001	929	621,4	244
2002	896	596,9	412

Źródło: dane otrzymane z Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

Na poniższych wykresach przedstawiono odbiorców i zużycie gazu w gospodarstwach domowych na terenie miasta.

Gaz w gospodarstwach domowych użytkowany jest głównie na cele komunalno - bytowe (przygotowanie posiłków, ciepłej wody użytkowej i ogrzewanie pomieszczeń). Do 2000 roku systematycznie rosła ilość odbiorców gazu na terenie miasta, natomiast w dwu kolejnych latach ilość odbiorców wyraźnie zmniejszyła się. Prawdopodobnie jest to wynikiem stosowania nowego nazewnictwa odbiorcy gazu zgodnie z Prawem energetycznym. Budynki wielorodzinne zaopatrzone w jeden wspólny gazomierz, niezależnie od ilości mieszkań stanowią jednego odbiorcę. Zmniejszenie się ilości odbiorców może być również związane z rezygnacją dostawy gazu do mieszkań. W parze ze wzrostem ilości odbiorców nie idzie jednakże wzrost zużycia gazu, który wykazuje jego nierównomierne zużycie w poszczególnych latach. Na malejące zużycie gazu niewątpliwie wpływ miały takie czynniki jak: wysoki koszt 1 m³ gazu, wymuszający u odbiorców oszczędne jego użytkowanie, stosunkowo łagodne zimy (mniejsze zużycie gazu na ogrzewanie) oraz możliwość zastąpienia gazu, zwłaszcza do ogrzewania pomieszczeń innymi mediami.

Podobnie charakteryzuje się zużycie gazu w m³ na odbiorcę. W latach, gdy występuje spadek zużycia gazu ogółem, maleje również zużycie gazu na odbiorcę. Najwyższe zużycie gazu na odbiorcę domowego wystąpiło w 1995 roku i osiągnęło wartość 735,8 m³/rok, przy do średniej miast w województwie 431,6 m³/odb. Z kolei najniższe zużycie gazu wystąpiło w 2000 roku i wyniosło 546,4 m³ na odbiorcę.

W grupie pozostali odbiorcy, do których zalicza się odbiorców przemysłowych, usługi, handel, rolnictwo, itp., ilość ich w kolejnych latach wykazuje znaczny trend wzrostowy. Zużycie gazu w latach 1993-95 było minimalne. Podłączenie do sieci gazowej kolejnych odbiorców spowodowało

gwałtowny wzrost zużycia gazu (poza 2001 r.).

Poniżej na wykresie przedstawiono procentowe zużycie gazu sieciowego w poszczególnych grupach odbiorów na terenie miasta.

Z przedstawionych danych wynika, że do 1998 roku gaz w mieście użytkowany był głównie przez odbiorców domowych na cele przygotowania posiłków, ciepłej wody użytkowej

oraz ogrzewania pomieszczeń. Tylko nieznaczny procent użytkowany był przez przemysł, handel, usługi i pozostałych odbiorców. Od 1999 zaznaczył się większy udział zużycia gazu w tej grupie odbiorów.

Cel rozwoju sieci gazowych

Od szeregu lat odnotowuje się w mieście stały wzrost ilości odbiorców zarówno wśród gospodarstw domowych jak i wśród pozostałych odbiorców. Gaz ze względu na czystość i wygodę użytkowania go do przygotowywania posiłków i ciepłej wody użytkowej jak również i konkurencyjną cenę w stosunku do innych źródeł energii należy do czynników energetycznych, z którego chętnie korzystają mieszkańcy miasta i w coraz większym zakresie mieszkańcy wsi (głównie na ogrzewanie pomieszczeń). Gaz ziemny jest gazem bezwonny, nietrującym. Gazociągi, ułożone w ziemi na głębokości 0,8 - 1,4 m., oraz stacje redukcyjno - pomiarowe są obiektami szczelnymi i w normalnych warunkach pracy nie powodują wydzielania się gazu na zewnątrz i zanieczyszczenia atmosfery.

Należy przypuszczać, że zużycie gazu w następnych latach systematycznie będzie wzrastać. Wzrost zapotrzebowania na gaz wymusza konieczność rozbudowy i budowy sieci gazowych.

Celem rozwoju sieci gazowych będzie bezproblemowe, ekologicznie czyste, konkurencyjnie cenowo oraz bezpieczne dostarczenie gazu do odbiorców. Zakłada się pełną obsługę istniejącej i projektowanej zabudowy miasta w zakresie potrzeb komunalno - bytowych, usługowych i przemysłowych oraz szersze wykorzystanie gazu do celów grzewczych zwłaszcza na osiedlach budownictwa jednorodzinne.

Standardy zaopatrzenia w gaz

Przyjmuje się następujący system i standardy zaopatrzenia miasta w gaz:

- należy utrzymać istniejący system zaopatrzenia miasta w gaz ziemny, rozbudowując go i modernizując dla zwiększenia przepustowości i niezawodności zasilania,
- kierunek zasilania miasta w gaz pozostanie nie zmieniony; źródłem gazu będzie rozbudowana stacja redukcyjno - pomiarowa I° w Strzelnie,
- projektowane tereny mieszkaniowe, usługowe i przemysłowe wymagają realizacji nowych odcinków sieci niskiego ciśnienia,
- sieć gazowa winna zabezpieczać pełne pokrycie na:

- przygotowanie posiłków dla budownictwa wielorodzinnego i jednorodzinne,
- przygotowanie ciepłej wody użytkowej dla budownictwa wielorodzinnego i jedno-rodzinne nie objętego zasilaniem z miejskiej sieci ciepłowniczej,
- ogrzewanie budynków nie objętych zasilaniem z miejskiej sieci ciepłowniczej,
- cele technologiczne dla przemysłu i usług.

Uwarunkowania gazyfikacji miasta i gminy

Gazyfikacja miasta Strzelna oparta jest o gaz ziemny GZ-50, dostarczany z gazociągu wysokoprężnego Włocławek - Gdańsk. Ze względów technicznych możliwość zwiększenia dostaw gazu i dalsza gazyfikacja miasta, oraz planowana gazyfikacja gminy a także zmiana paliw w kotłowni osiedlowej i kotłowniach lokalnych uzależniona jest od:

- rozbudowy istniejącej stacji red.- pom. I° w Strzelnie do wielkości 8.000 m³/h,
- budowy drugiej stacji redukcyjno - pomiarowej II° w mieście przy ul. Kasprowicza, o przepustowości 1.000 m³/h i kolejnych stacji w miarę potrzeb,
- budowy gazociągów średnioprężnych na terenie miasta i gminy warunkujących gazyfikację gazem ziemnym odbiorców zamieszkałych na terenach wiejskich,
- wybudowanie gazociągu n/c z PE de 180 mm spinającego istniejące gazociągi n/c w rejonie ulicy Kasprowicza (gazociągi de 180 mm i DN 150 mm),
- budowy sieci gazowej niskoprężnej, zwłaszcza na terenach, na których jest ona niedostatecznie rozbudowana.

Głównym celem realizacji powyższych inwestycji będzie zapewnienie dostaw gazu dla istniejących i nowych odbiorców gazu w mieście oraz na terenie gminy, w tym dla kotłowni osiedlowej w żądanej wysokości.

Z uwagi na przebiegające przez teren gminy gazociągi w/c istnieje możliwość gazyfikacji gminy gazem ziemnym. Gaz ze względu na czystość i wygodę użytkowania go do przygotowywania posiłków i ciepłej wody użytkowej jak również i konkurencyjną cenę w stosunku do innych źródeł energii należy do czynników energetycznych, z którego chętnie korzystają mieszkańcy miasta i w coraz większym zakresie mieszkańcy wsi (głównie na ogrzewanie pomieszczeń).

Opracowane przez Biuro Projektów Gazownictwa „Gazoprojekt” Wrocław „Studium gazyfikacji gmin w pasie przebiegu gazociągu tranzytowego przez obszar woj. bydgoskiego”, zakłada docelowo gazyfikację wszystkich miejscowości leżących na terenie gminy oprócz miejscowości Górki i Książ, ze względu na duże oddalenie od gazociągów przesyłowych i małą ilość potencjalnych odbiorców.

Celem gazyfikacji gminy będzie zwiększenie komfortu warunków życia mieszkańców wsi.

6.5. Ciepłownictwo

Źródła ciepła

Podstawowym źródłem ciepła dla budownictwa wielorodzinnego jest kotłownia osiedlowa o mocy cieplnej 2,65 MW, zlokalizowana na os. Piastowskie 4. Parametry wyjściowe źródła to 130/70°C zimą i 70/35°C latem. Paliwem dla ciepłowni jest miał węglowy.

Poza kotłownią osiedlową na terenie miasta funkcjonuje również około czterdzieści lokalnych kotłowni. Stare budownictwo wielorodzinne jak również i zabudowa jednorodzinna zaopatrywana jest w ciepło z indywidualnych źródeł.

Na terenie gminy istniejące budynki wielorodzinne, jednorodzinne oraz zabudowa zagrodowa ogrzewane są z lokalnych kotłowni i źródeł indywidualnych, opalanych głównie węglem kamiennym, miałem węglowym względnie koksem.

Sieci ciepłownicze

Sieć ciepłownicza jest siecią wodną o parametrach 130/700 zimą i 70/35° latem, rozgałęźną. Sieci te znajdują się jedynie na osiedlu mieszkaniowym na os. Piastowskie.

System i standardy zaopatrzenia miasta i gminy w ciepło

Przyjmuje się następujące standardy zaopatrzenia miasta i gminy w ciepło:

- uciepłownienie miasta oparte zostanie o podstawowe źródło ciepła - kotłownię osiedlową, kotłownie lokalne i indywidualne źródła ciepła,
- docelowo należy dążyć do modernizacji kotłowni, przechodząc na inne, mniej uciążliwe dla środowiska paliwa, a zwłaszcza na gaz i olej opałowy,
- przewiduje się zmianę paliwa w kotłowni osiedlowej, z przejściem na gaz ziemny GZ-50, a w rezerwie olej opałowy; dla zmiany paliwa wymagana jest budowa drugiej stacji redukcyjno - pomiarowej gazu II°,
- ø na terenach wiejskich, dla ogrzewania zabudowy mieszkaniowej gazem ziemnym, konieczna jest gazyfikacji całej gminy.

6.6. Telekomunikacja

Na terenie gminy znajduje się sześć central telefonicznych wiejskich (Markowice, Ciechrz, Rzadkwin, Stodoły, Wronowy oraz Ostrowo), oraz centrala miejska w Strzelnie, które swym zasięgiem obejmują wszystkie miejscowości gminy Strzelno. Ponadto od 1998 roku na obszarze miasta i gminy działa drugi operator sieci El Net, obecnie Netia.

Na początku lat 90-tych miasto i gmina Strzelno należały do obszarów o średnio rozwiniętej sieci telefonicznej. Większy przyrost wystąpił w 1998 roku zarówno operatora Telekomunikacji Polskiej jak i El Netu i osiągnął w mieście wielkość 17,9 abonentów na 100 mieszkańców TPSA i zaledwie 1,2 El-Netu, natomiast na terenie gminy wskaźnik ten osiągnął wielkość 7,33 Telekomunikacji Polskiej SA i 5,84 El Netu. Średnia dla terenów wiejskich województwa w tym samym roku wyniosła 9,63. Od tego roku na terenie miasta i gminy, podobnie jak na terenach pozostałych gmin województwa, występuje szybki rozwój telekomunikacji. W bardzo szybkim tempie realizuje się założenia polityki inwestycyjnej rozwojowej zmierzającej do nadrobienia wieloletnich opóźnień w tej dziedzinie. Na koniec 2000

roku na terenie miasta i gminy było 1.884 abonentów operatora Telekomunikacji Polskiej SA i 653 abonentów operatora EI-Net.

Przyrost abonentów telefonicznych na terenie gminy w latach 1992-2000 obrazuje poniższa tabela.

Tab. Abonenci telefonii przewodowej

Abonenci telefoniczni operatora Telekomunikacji Polskiej SA i EI-Net na 100 mieszkańców w poszczególnych latach									
	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
miasto TP SA	9,3	9,0	9,0	10,3	12,2	14,3	17,9	19,1	20,6
miasto EI-Net	0	0	0	0	0	0	1,2	2,0	2,1
wieś TP SA	3,71	4,67	4,18	3,9	5,12	5,54	7,33	7,97	9,73
wieś EI-Net	0	0	0	0	0	0	5,84	8,02	8,24

Źródło: Materiały z US w Bydgoszczy, EI-Net Oddział w Bydgoszczy i obliczenia własne

Z przedstawionych danych w tabeli wynika, że na terenie miasta większość abonentów podłączona jest do sieci Telekomunikacji Polskiej SA, a tylko niewielki procent do sieci EI-Net. Wynika to z faktu, że do 1998 roku ilość abonentów na terenie miasta była stosunkowo wysoka i praktycznie do sieci EI-Netu podłączali się tylko nieliczni abonenci. Inaczej sytuacja przedstawia się na terenie gminy. Tutaj ilość abonentów jednego jak i drugiego operatora jest prawie taka sama. EI-Net bardzo prężnie działał w miejscowościach, w których odsetek abonentów Telekomunikacji Polskiej był nieznaczny.

Praktycznie telefonizacja na obszarze miasta i gminy została zakończona. Obecnie występują sporadyczne przypadki podłączania nowych abonentów do sieci telekomunikacyjnej. Celem bardziej intensywnego zwiększenia ilości abonentów na terenie gminy, a zwłaszcza na terenach sołectw o stosunkowo niskim procencie telefonizowania, konieczna jest rozbudowa istniejących central telefonicznych, oraz rozbudowa i budowa sieci, zwłaszcza kabli światłowodowych, pokrywających obszar całej gminy.

Wysoki wskaźnik telefonizacji ma nie tylko na poprawę warunków życia mieszkańców, ale jest również postrzegany jako element konkurencyjności inwestycyjnej i warunek wdrażania nowych technologii między innymi rozwoju internetu i usług towarzyszących. Wskaźnik ten ma więc ważne znaczenie marketingowe i powinien być wykorzystywany w działalności promocyjnej gminy.

7. CELE ROZWOJU GMINY

UWZGLĘDNIAJĄC POWYŻSZE UWARUNKOWANIA ZWIĄZANE Z POŁOŻENIEM GMINY ZASOBAMI GMINY ORAZ SYTUACJĘ SPOŁECZNO-GOSPODARCZĄ USTALA SIĘ NASTĘPUJĄCE CELE ROZWOJU GMINY:

7.1. Cel główny

- 1) dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców, poprzez możliwość tworzenia nowych miejsc pracy;
- 2) zabezpieczenie możliwości rozwoju i modernizacji obszarów turystyczno-rekreacyjnych, w celu zaspokojenia potrzeb własnych ludności gminy, jak również rozwoju bazy turystycznej o znaczeniu ponadlokalnym przy jednoczesnej ochronie naturalnego środowiska tych terenów,
- 3) dążenie do rozwoju działalności inwestycyjnej wzdłuż ciągów dróg krajowych, dążenie do rozwoju gospodarczego obszarów rolnych przez zwiększenie potencjału produkcji rolnej, stworzenie możliwości rozwoju hodowli i lokalnego przetwórstwa oraz sprzedaży produktów wytworzonych przez rodzime rolnictwo,
- 4) dążenie do rozwoju bazy usług i przedsiębiorczości, budownictwa mieszkaniowego, infrastruktury technicznej oraz usprawnienia komunikacji,
- 5) przygotowanie i promowanie oferty atrakcyjnych terenów pod zabudowę mieszkaniową z jednoczesnym rozwojem infrastruktury technicznej.

7.2. Cele szczegółowe

Dla realizacji celu głównego przyjęto następujące cele szczegółowe:

1) Cele gospodarcze i społeczne

Dalszy rozwój gospodarczy poprzez:

- rozwój lokalnego rynku pracy,
- rozwój przedsiębiorczości, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw,
- tworzenie korzystnych ofert lokalizacyjnych w celu pozyskania inwestorów i tworzących nowe miejsca pracy, podmiotów z otoczenia biznesu oraz rozwoju usług o znaczeniu ponadlokalnym,
- rolnictwo z preferencją hodowli trzody, upraw sadowniczych i ogrodniczych w systemie rolnictwa ekologicznego,
- rekreacja i turystyka z preferencją form krótkookresowych, weekendowych oraz agroturystyki,
- ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych, w tym krajobrazu.

Poprawę warunków życia mieszkańców po przez:

- zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania,
- rozwój i podnoszenie standardu usług,
- rozwój i podnoszenie standardu w zakresie infrastruktury społecznej, edukacji, zdrowia, sportu i rekreacji,
- zapewnienie wyposażenia w infrastrukturę techniczną
- zapewnienie bezpieczeństwa publicznego.

2) Cele strukturalno-przestrzenne

Tworzenie ładu przestrzennego poprzez:

- uporządkowanie struktury zabudowy mieszkaniowej,
- wyeliminowanie konfliktów wynikających z różnych sposobów użytkowania terenów,
- przygotowanie terenów pod zabudowę mieszkaniową,
- rozbudowę układu komunikacyjnego,
- estetyzację zabudowy i zahamowanie rozpraszania zabudowy,
- dostosowanie rozwoju gospodarczego do uwarunkowań przyrodniczych.

3) Cele ekologiczne:

- ochrona istniejących zasobów środowiska,
- ochrona krajobrazu,
- poprawa stanu środowiska m.in. poprzez likwidację głównych źródeł zagrożeń i rekultywację terenów zdewastowanych,
- kontynuacja procesu porządkowania gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami,
- dalsze ograniczanie negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi istniejących zakładów produkcyjnych i innych źródeł zagrożeń.

4) Cele kulturowe:

- ochrona zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia, a także innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków;
- zaktualizowanie ewidencji zabytków oraz poprzez opracowanie programu opieki nad zabytkami, stworzenie podstaw do realnych działań ochronnych i opiekuńczych;
- określenie rozwiązań niezbędnych do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji oraz przywracania zabytków do jak najlepszego stanu;
- utrzymanie, ustanowionych w dotychczasowych opracowaniach, stref ochrony konserwatorskiej obejmujących obszary, na których obowiązują określone w ustaleniach niniejszego studium ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków, a które wymagają ustalenia w ewentualnych planach miejscowych, oraz uwzględnienia przy wydawaniu decyzji na terenach na których brak jest obowiązującego planu;

5) Cele techniczno-infrastrukturalne

- modernizacja i rozbudowa układu komunikacyjnego,
- modernizacja i rozbudowa systemu infrastruktury technicznej,

Podstawowymi kierunkami rozwoju winny tu być:

Dla realizacji celu oraz kierunków rozwoju gminy niezbędne jest podjęcie następujących działań;

1) w zakresie rynku pracy i kondycji gospodarczej:

- a) stymulowanie rozwoju wybranych form przedsiębiorczości, a w szczególności branż wykorzystujących walory gminy, wynikające z jego położenia i zasobów środowiska naturalnego; tworzenie korzystnego klimatu inwestycyjnego w celu przyciągnięcia na teren gminy inwestorów,
- b) przeprowadzenie restrukturyzacji rolnictwa w celu zwiększenia jej efektywności oraz zmniejszenia liczby ludności zawodowo związanych z rolnictwem; sterowanie odpływem nadmiaru siły roboczej z rolnictwa poprzez stymulowanie rozwoju intensywnych, pracochłonnych form działalności np. przetwórstwa rolnego,
- c) ograniczenie bezrobocia, szczególnie wśród młodzieży, także bezrobocia ukrytego w rolnictwie, poprzez rozwijanie na terenie gminy funkcji usługowych względem przebywających czasowo, którzy mogą w sposób znaczący zwiększyć lokalne dochody i stać się rynkiem zbytu na dobra i usługi oferowane przez gminę (np. agroturystyka, wypoczynek, funkcja żywicielska).

2) w zakresie szkolnictwa:

- a) podniesienie jakości nauczania w szkołach podstawowych oraz osiągnięcie wysokiego poziomu nauczania w gminnych gimnazjach, by ich absolwenci stali się na równi z młodzieżą miejską zdolni do nauki w ponadlokalnych szkołach ponadgimnazjalnych,
- b) stymulowanie zmiany kwalifikacji osób bezrobotnych oraz zatrudnionych w rolnictwie w kierunkach umożliwiających podjęcie lub zmianę pracy,

3) w zakresie podnoszenia jakości i sprawności infrastruktury społecznej i technicznej:

- a) rozbudowa oraz budowa urządzeń infrastruktury społecznej w wybranych miejscowościach oraz utrzymanie stanu dobrej jakości ich funkcjonowania w celu umożliwienia jak najłatwiejszego korzystania z nich,
- b) rozbudowa urządzeń infrastruktury technicznej, szczególnie urządzeń sieciowych, w celu umożliwienia obsługi jak największej liczby mieszkańców w miejscowościach o przewidywanym utrzymaniu lub wzroście rangi w sieci osadniczej,
- c) modernizacja posiadanej infrastruktury społecznej i technicznej w celu podniesienia standardu oferowanych usług oraz poprawienia sprawności urządzeń.

4) w zakresie ochrony środowiska:

- a) ochrona użytków zielonych i ochrona gleb o wysokim potencjale produkcyjnym,
- b) ograniczenie w niektórych jednostkach lokalizacji przemysłu i uciążliwego rzemiosła,
- c) ograniczenie lub zakaz lokalizacji zabudowy oraz zwartych zalesień w rejonach odsłoneń krajobrazowych i osi widokowych,
- d) ochrona układów wiejskich.

5) w zakresie kształtowania i zagospodarowania przestrzeni:

- a) adaptację, przekształcenie i uzupełnienie zabudowy w obrębie terenów zabudowy wsi,
- b) adaptację istniejącej zabudowy z możliwością przebudowy i rozbudowy w sąsiedztwie istniejących siedlisk,
- c) możliwość wprowadzania nowej zabudowy siedliskowej w sąsiedztwie istniejących siedlisk,
- d) koncentrację zabudowy mieszkaniowej dla ludności nierolniczej w potencjalnych terenach rozwojowych objętych zamiarem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- e) ograniczenie swobodnej lokalizacji zabudowy zagrodowej na obszarach nie objętych obsługą infrastruktury technicznej,
- f) preferowanie cech regionalnych zabudowy oraz zharmonizowanie zabudowy z krajobrazem, szczególnie w terenach atrakcyjnych przyrodniczo i krajobrazowo,
- g) wyznaczenie terenów pod rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych w sposób nie kolidujący z przyjętymi zasadami ochrony naturalnych zasobów gminy,
- h) wprowadzenie ograniczeń, a na niektórych obszarach zakazu lokalizacji nowych inwestycji,

- i) wyznaczenie oraz zagospodarowanie obszarów turystyczno-rekreacyjnych, parków, dla różnych form rekreacji,
- j) wyznaczenie i ochrona elementów lokalnej sieci ekologicznej,

8. UWARUNKOWANIA GMINY MAJĄCE WPŁYW NA ROZWÓJ ELEKTROENERGETYKI WIATROWEJ

1) *Uwarunkowania wynikające dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenu:*

Obszar gminy Strzelno pod względem administracyjnym dzieli się na miasto Strzelno oraz 37 miejscowości wiejskich, podzielonych na 23 sołectwa. Do największych miejscowości gminy należą: Markowice, Bożejewice, Bronisław, Sławsko Dolne i Ostrowo. Większość terenów zabudowy mieszkaniowej miasta Strzelna koncentruje się w północnej i zachodniej części miasta. Zabudowa wsi koncentruje się wzdłuż głównych dróg. Markowice, Bożejewice, Sławsko Dolne i Wronowy to tzw. widlice (o zabudowie skupionej wzdłuż kilku krzyżujących się ulic), a Ciechrz, Rzadkwin, Bronisław i Ostrowo to tzw. ulicówki (o zabudowie w większości skupionej wzdłuż jednej głównej drogi).

Gmina Strzelno zajmuje powierzchnię 18 528 ha, w tym użytki rolne stanowią ponad 66%. Duży udział użytków rolnych wynika z wysokiej i bardzo wysokiej rolniczej przydatności gleb. Jedynie w południowej części gminy występują mniej urodzajne gleby – zajęte w większości przez kompleksy leśne (prawie 25% powierzchni gminy).

Podstawową działalnością gospodarczą na terenie gminy Strzelno jest produkcja rolna. Z uwagi na urodzajne gleby, większość gruntów jest użytkowanych rolniczo. W większości są to gospodarstwa wielkoobszarowe. W równym stopniu rozwija się produkcja roślinna, jak i zwierzęca.

W południowej części gminy nad brzegami Jeziora Ostrowskiego powstały liczne ośrodki wypoczynkowe i zespoły zabudowy rekreacyjnej.

Istniejące zakłady produkcyjno-usługowe działają głównie w branży przetwórstwa rolno-spożywczego, przemysłu lekkiego oraz usług i handlu. Główne kierunki rozwoju gospodarczego to przetwórstwo rolno-spożywcze, przemysł lekki oraz turystyka.

Wpływ uwarunkowań:

Istniejące zagospodarowanie i użytkowanie rolnicze północnej i środkowej części gminy, daje potencjalne możliwości dla rozwoju elektroenergetyki wiatrowej w tej części gminy, w przeciwieństwie do południowej zalesionej części gminy.

2) *Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony:*

W północnej części gminy zdecydowanie przeważają użytki rolne. Występują tu tylko dwa niewielkie kompleksy leśne. Obszar odznacza się dużą koncentracją zabudowy. Wsie mają przeważnie charakter ulicówek lub widlic. Poza obszarami zwartej zabudowy budynki mieszkalne i zagrodowe występują wzdłuż dróg. Zabudowa rozproszona występuje nielicznie. Zagospodarowanie tej części gminy oraz użytkowanie terenu jest raczej jednorodne.

Wpływ uwarunkowań:

Skupiony charakter istniejącej zabudowy, jest cechą korzystną w kontekście planowanej lokalizacji elektrowni wiatrowych. Wyznaczenie na terenach rolnych terenów dopuszczających lokalizację elektrowni wiatrowych, a co za tym idzie również stref

ochronnych z zakazem zabudowy, dodatkowo uniemożliwi niekorzystne rozpraszanie zabudowy poza tereny już zainwestowane.

3) Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska w tym rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

Obszary prawem chronione

Teren objęty opracowaniem znajduje się poza ważnymi w skali kraju i regionu korytarzy ekologicznych. Korytarz ekologiczny o znaczeniu europejskim obejmujący dolinę Wisły (Pradolinę Toruńsko-Eberswaldzką) znajduje się w odległości około 30 km na północ. Korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym doliny Noteci (rynny goplańskiej) znajduje się około 2-5 km na wschód, a tzw. Starej Noteci - w odległości około 1,5 km na północny-zachód.

Rezerwat przyrody

Na terenie gminy Strzelno znajduje się jeden rezerwat przyrody. Jest to rezerwat częściowy „Czapliniec Ostrowo”, który został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 kwietnia 1977 r. (Monitor Polski Nr 10, poz. 64) w celu zachowania miejsc lęgowych czapli siwej. Ogólna powierzchnia rezerwatu wynosząca 13,89 ha - w całości stanowi powierzchnię leśną. Rezerwat zlokalizowany jest w pododdziale leśnym nr 121 a w skrajnie południowo-zachodniej części gminy Strzelno. W wyniku prowadzonych obserwacji w ostatnich latach nie stwierdzono zasiedlonych gniazd czapli siwej. Niemniej jednak teren ten zasługuje na szczególną ochronę ze względu na znajdujący się tam drzewostan, z przeszło dwustuletnimi sosnami i naturalną sukcesją młodego pokolenia gatunków liściastych. Na terenie rezerwatu obowiązują zakazy, w tym w szczególności zakaz wznoszenia budowli oraz zakładania i budowy urządzeń komunikacyjnych i innych urządzeń technicznych.

Obszar chronionego krajobrazu

Południowa część gminy Strzelno położona jest na Obszarze Chronionego Krajobrazu Lasów Miradzkich. Celem ochrony tego obszaru jest czynna ochrona ekosystemu realizowana w ramach racjonalnej gospodarki leśnej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk rejonu Pojezierza Gnieźnieńskiego.

Natura 2000

Południową część gminy Strzelno zajmuje projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk PLH 300026 „Pojezierze Gnieźnieńskie” – jest to obszar o młodoglacjalnej bogatej w różnorodne formy rzeźbie terenu - rynny polodowcowe, morena czołowa, morena denna oraz równina sandrowa. Teren charakteryzuje się bogactwem jezior i lasów. Przeważają lasy mieszane. Jednym z najlepiej zachowanych kompleksów leśnych są Lasy Miradzkie z wykształconymi i zachowanymi fitocenozy świetlistej dąbrowy *Potentillo albae-Quercetum*, fitocenozy grądów środkowoeuropejskich *Galio silvatici-Carpinetum* i kwaśnej dąbrowy *Calamagrostio arundinaceae-Quercetum petraeae*. Na dnach rynien wzdłuż jezior oraz w bezodpływowych zagłębieniach zachowały się fragmenty lęgów jesionowo-olszowych *Fraxino-Alnetum* i olsów *Carici elongatae-Alnetum* oraz interesujące zbiorowiska roślinności torfowiska niskiego i przejściowego. W dolinie Noteci Zachodniej napotkamy zbiorowiska łąkowe, w tym zbiorowiska kalcyfilne i ziołoroślne. Poza obszarem gminy w bliskim sąsiedztwie około 2-5 km na wschód znajduje się obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB040004 „Ostoja Nadgoplańska”. Obszar ten stanowi także specjalny obszar ochrony siedlisk „Jezioro Gopło”. Obszar jest ważną ostoją ptasią o randze europejskiej.

Obszar gminy Strzelno nie stanowi korytarza przelotu ptaków. Ptaki bytujące w rynnie jeziora Gopło dla przelotów wykorzystują położoną poza obszarem gminy dolinę Noteci (przebiegającą południkowo) oraz tereny Lasów Miradzkich i Skorzęcińskich wraz z występującymi wśród nich jeziorami (częściowo obejmują południową część terenu gminy Strzelno).

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Strzelno znajduje się kilkadziesiąt pomników przyrody, w tym pojedyncze drzewa, grupy drzew (głównie okazałe dęby), głaz narzutowy (w oddziale leśnym nr 43a), powierzchniowy pomnik przyrody w oddziale 151a leśnictwa Młyny z ponad 220-letnim drzewostanem dębu szypułkowego, naturalnie odnawiającymi się grabami oraz ponad 150-letnimi sosnami zwyczajnymi o powierzchni 11,84 ha. Zinventaryzowano ogółem 339 drzew o obwodzie w pierśnicy większym niż 70 cm. Ochrona pomników przyrody polega na: stosowaniu zakazów: wycinania, niszczenia lub uszkodzenia drzew, zrywania pączków, kwiatów, owoców i liści, zanieczyszczania terenu i wzniecania ognia w pobliżu drzew, umieszczania tablic, napisów i innych znaków, wchodzenia na drzewa, wznoszenia budowli w pobliżu drzew.

Użytki ekologiczne

Na terenie gminy występują trzy użytki ekologiczne. Są to tereny bagien położone na obszarze Lasów Państwowych (Nadleśnictwo Miradz), w południowej części gminy:

- teren oddziałów leśnych nr 67l, 85a; f; j o powierzchni 3,91 ha stanowiący bagno i łąkę,
- teren oddziałów leśnych 94x, 113i, 114d; f; g; h, 115c, 137a; b; l; m, 138j, 160b; c, 161a; b; c; g; h, 162g; h; l o powierzchni 52,57 ha stanowiący bagno i łąkę,
- teren oddziałów leśnych nr 163k; i; j; n o powierzchni 8,09 ha stanowiący bagno i łąkę.

W stosunku do użytków ekologicznych zabrania się zabrania się w szczególności: wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu; uszkodzenia i zanieczyszczania gleby; dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybnej; likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych; lokalizacji budownictwa letniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego; budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu; wypalania roślinności i pozostałości roślinnych, wydobywania skał, minerałów, torfu oraz niszczenia gleby.

Zasoby energetyczne wiatru

Teren gminy Strzelno w przeważającej części położony jest w II strefie energetycznej wiatru w Polsce – bardzo korzystnej, charakteryzującej się średnioroczną prędkością wiatru 4-6m/s. Suma energii wiatru w tej strefie wynosi od 1250 do 1500 kWh/m²/rok. Pozostały obszar na północ od Markowic położony jest w III strefie energetycznej wiatru – korzystnej.

Szorstkość terenu

Północna i środkowa część gminy Strzelno to teren płaskiej i lekko falistej wysoczyzny morenowej, o bardzo niskim stopniu lesistości i skoncentrowanej zabudowie. Klasa szorstkości tego obszaru jest bardzo korzystna dla lokalizacji elektrowni wiatrowych w przeciwieństwie do części południowej gminy. Południowa i zachodnia część gminy to tereny obszaru chronionego krajobrazu prawie w całości zalesione.

Warunki akustyczne

Głównym źródłem hałasu na terenie gminy są trzy drogi krajowe: nr 15, 25 i 62 oraz droga wojewódzka 255. ze względu na umiarkowanie wysokie natężenie ruchu, jak na drogi krajowe, uciążliwości akustyczne są umiarkowanie negatywne. Na drogach powiatowych i gminnych nie badano dotychczas natężenia ruchu oraz hałasu.

Oddziaływanie akustyczne istniejących elektrowni wiatrowych w stosunku do terenów sąsiednich zostało przebadane i określone w raportach oddziaływania na środowisko na etapie pozwolenia na budowę, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Gleby

Na obszarze północnej i środkowej części gminy występuje bardzo wysoka i wysoka rolnicza przydatność gruntów. Są to głównie gleby II i III klasy bonitacyjnej. Poza tym występują gleby IV klasy.

Północna część gminy bogata jest w gleby brunatne, bielicoziemne i czarne ziemie. Najbardziej urodzajne czarne ziemie, wykształcone na glinach zwałowych, zajmują północną część obszaru gminy. Mają poziom próchniczny o znacznej miąższości i są wykorzystywane do uprawy wymagających roślin. Pod względem rolniczej przydatności gleb w tej części obszaru opracowania przeważają gleby należące do 1. kompleksu rolniczej przydatności gleb – pszennego bardzo dobrego. Są to gleby bardzo i średnio urodzajne o dużej miąższości poziomu próchnicznego.

W środkowej części obszaru gminy przeważają gleby brunatne i bielicoziemne o średniej przydatności rolniczej, wykształcone na piaskach gliniastych mocnych i piaskach luźnych, o przeciętnej miąższości. Pod względem rolniczej przydatności gleb na obszarze opracowania przeważają gleby należące do 2. kompleksu rolniczej przydatności gleb – pszennego dobrego i 4. kompleksu – żytniego bardzo dobrego. Dna dolinek to kompleks 8. – zbożowo-pastewny mocny. Poza tym duży udział mają gleby kompleksu 5. żytniego dobrego. Na tym terenie przeważają gleby IV i III klasy bonitacyjnej. Użytki zielone nie zajmują dużej powierzchni. W dnach zagłębień wytopiskowych na wysoczyźnie morenowej oraz w dnach niewielkich dolinek wód roztopowych znajdują się użytki zielone nie stanowiące dużego udziału w ogólnej powierzchni gruntów i należą głównie do kompleksu 3z słabego i bardzo słabego.

Z odmiennej budowy geologicznej południowej części gminy wynika, że na piaszczystych osadach sandrowych wykształciły się mało urodzajne gleby bielicoziemne. Przeważają gleby V i VI klasy bonitacyjnej. Pod względem rolniczej przydatności gleb są to gleby 6. kompleksu żytniego słabego i 7. żytniego bardzo słabego. Są to gleby mało urodzajne o małej miąższości poziomu próchnicznego. Ze względu na niską przydatność gleb w użytkowaniu terenu przeważają lasy.

Zdecydowana większość gruntów obszaru opracowania jest pochodzenia mineralnego. Grunty pochodzenia organicznego zajmują niewielki areal w podmokłych dnach dolinek i obniżach wytopiskowych.

W prowadzonych badaniach nie stwierdzono szkodliwych zawartości metali ciężkich oraz nadmiernego zakwaszenia gleb.

Warunki florystyczne

Obszar gminy Strzelno jest zróżnicowany pod względem florystycznym. W północnej i środkowej części gminy dominują agrocenozy pól uprawnych oraz murawy z roślinnością zielną na powierzchniach nieużytkowanych rolniczo. Na terenach użytkowanych rolniczo przeważa uprawa zbóż, rzepaku, buraków cukrowych i kukurydzy. W dnach obniżów terenowych nieliczne powierzchnie zajmują murawy trawiaste. Wzdłuż dróg występuje

roślinność segetalna (chwasty) i ruderalną. Jest to teren ubogi w zieleni wysoka. Największy w tej części kompleks leśny to tzw. „Kobylarz”. Las wykształcił się na siedlisku lasu mieszanego. Odznacza się wysokimi walorami ekologicznymi. Przeważa drzewostan mieszany średnich klas wiekowych. Najliczniejsze gatunki to: sosna, świerk i grab. Kompleks leśny ma znaczenie krajobrazowe i mikroklimatyczne. Podlega ochronie przez zmianą sposobu użytkowania. Drugi niewielki kompleks leśny występuje na północ od wsi Bławatki. W drzewostanie występuje głównie sosna średnich klas wiekowych z domieszką brzozy i innych gatunków liściastych.

Równie nieliczne na tym terenie są enklawy zadrzewień śródpolnych. Natomiast często występują zadrzewienia przydrożne. Szpalery zadrzewień występują wzdłuż większości dróg. Podlegają one ochronie przed degradacją ze względu na pełnione funkcje: wiatrochronną i krajobrazotwórczą.

Południową część gminy Strzelno w przeważającej części porastają lasy. Są to głównie lasy na siedliskach: lasu świeżego (około 38%), lasu mieszanego świeżego (około 32%) i boru mieszanego świeżego (około 16%). Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna pospolita, która zajmuje łącznie około 67% powierzchni oraz dąb szypułkowy zajmujący 20% powierzchni. Pozostałe to: buk zwyczajny, brzoza brodawkowata, daglezwia zielona, jodła zwyczajna, świerk pospolity, jesion wyniosły, olsza czarna, wierzba zwyczajna i inne.

Dużym problemem jest obserwowany w ostatnich latach zagrażający drzewostanom znaczny spadek poziomu wód zarówno gruntowych jak i powierzchniowych. Główną przyczyną tego faktu może być działalność kopalni odkrywkowej węgla brunatnego zlokalizowanych w okolicach Konina.

Inną formą zieleni są parki podworskie. Oprócz znaczenia historycznego parki te pełnią ważną funkcję ekologiczną wzbogacając i urozmaicając środowisko przyrodnicze krajobrazu rolniczego na obszarach wiejskich. Większość parków jest zaniedbana, drzewostan jest zdegradowany a układ przestrzenny parku nieczytelny. Są to m.in. parki : Bożejewice, Górki (zabytkowy), Rządkwini (zabytkowy), Markowice, Mirosławice, Niemojewko, Strzelno, Żegotki. Ochrona parków polega na: zakazie dokonywania wszelkich zmian naruszających układ przestrzenny parku, zakazie wznoszenia budowli i wykonywania robót szkodliwych dla parku, niezbędnej pielęgnacji roślinności urządzeń parkowych. Wymagają rewaloryzacji, niekiedy wręcz rekonstrukcji oraz fachowej pielęgnacji.

Warunki faunistyczne

Na terenach użytkowanych rolniczo w północnej środkowej części gminy występuje fauna typowa dla odkrytych terenów pól i łąk, natomiast na terenie dolinek, w dnach podmokłych zagłębiach wytopiskowych oraz niewielkich oczek wodnych świat zwierząt jest bardziej bogaty i urozmaicony. Bogato są reprezentowane gatunki owadów, gatunki drobnej fauny: płazy oraz gady oraz z gatunków zwierząt łownej: sarny, kuropatwy, zające i lisy.

Według „Monitoringu ornitologicznego obszaru planowanej farmy wiatrowej w rejonie miejscowości Markowice” w północnej i północno-wschodniej części gminy Strzelno stwierdzono występowanie w sumie 86 gatunków ptaków, w tym 9 gatunków z załącznika I dyrektywy ptasiej (bielik, błotniak stawowy, bocian biały, drzemlik, gąsiorek, jarzębka, łączak, siewka złota, żuraw) oraz 9 gatunków z Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych (bąk, bielik, dudek, dzierlatka, kulik wielki, łączak, przepiórka, siewka złota, turkawka). W zgrupowaniach ptaków dominowały liczne i charakteryzujące się dużym rozpowszechnieniem gatunki związane z krajobrazem rolniczym. Wynika z tego, iż pod tym względem obszar rolniczej części gminy Strzelno nie wyróżnia się niczym szczególnym w stosunku do podobnych tego typu terenów. Spośród ptaków drapieżnych najliczniej występował myszołów, a inne gatunki były notowane rzadko. Bogactwo gatunkowe i liczebność ptaków lęgowych jest niższe niż na 30 innych powierzchniach próbnych z

terenu Wielkopolski. Obserwowano natomiast (z uwagi na bogatą bazę pokarmową upraw polowych) zgromadzenia żerujących gęsi, głównie gęgaw.

Duże bogactwo fauny, w tym ptactwa, występuje w obrębie kompleksu leśnego w południowej części gminy. Występują tu gatunki łowne np. jeleń, sarna, daniel, dzik. Lasy stanowią miejsce bytowania m.in. dla wielu gatunków ptaków. Znajdują się tu miejsca gniazdowania np. bielika i bociana czarnego. Na obszarze leśnym, w enklawach śródleśnych oraz w strefach ekotonowych wykluczona jest lokalizacja elektrowni wiatrowych.

Analiza publikowanych i niepublikowanych źródeł wykazują, że na terenie gminy Strzelno brak znaczących zimowisk nietoperzy. Zasoby lokalnej fauny nietoperzy skupiają się głównie w obrębie wsi Rządkwina, Góry i Górki. Nietoperze dość licznie występują wewnątrz śródpolnego kompleksu leśnego położonego pomiędzy miejscowościami Górki i Ciechrz („Kobylarz”). Ogółem stwierdzono 4 gatunki nietoperzy lecz są to gatunki pospolite, ale objęte ochroną gatunkową na poziomie krajowym. Nie stwierdzono gatunków o najwyższym statusie ochronnym tj. uwzględnionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

Warunki hydrograficzne

Pod względem hydrograficznym obszar gminy Strzelno znajduje się w dorzeczu Warty, w zlewni Noteci. Część północna i zachodnia obszaru gminy jest odwadniana w kierunku zachodnim. Wody płyną w kierunku Zbiornika Pakoskiego i Jeziora Bronisławskiego. Część wschodnia i południowa obszaru gminy jest odwadniana w kierunku wschodnim, w stronę Noteci i jeziora Gopło. Największym ciekim w tej części gminy jest Kanał Ostrowo-Gopło, sztucznie wybudowany kanał, który łączy Jezioro Ostrowskie na południu z jeziorem Gopło na wschodzie (poza obszarem gminy Strzelno). W ostatnich kilku latach Kanał na odcinku Jezioro Ostrowskie – Miradz był suchy. Na przełomie lat 2010/2011 dzięki obfitym opadom atmosferycznym w Kanale znowu zaczęła płynąć woda. Jego dopływem jest tzw. Kanał Starczewski, który jest odbiornikiem oczyszczonych ścieków z komunalnej oczyszczalni w Strzelnie Klasztornej. W północnej części gminy najwyraźniejszym ciekim jest tzw. Struga Sławka. Odprowadza ona wody z rejonu wsi Ciechrz, Sławsko Dolne, Żegotki i Bożejewice w kierunku północno-wschodnim do Noteci. Ponadto na terenie gminy Strzelno występują liczne powierzchniowe i podziemne rowy i kanały melioracyjne odprowadzające nadmiar wód z terenów rolnych i leśnych. Dział wodny IV rzędu rozdzielający zlewnię Kanału Ostrowo-Gopło i zlewni bezpośredniej Noteci jest niewyraźny. Wszystkie cieki i rowy na terenie gminy Strzelno płyną w płytkich wąskich dolinkach. Jezioro Bronisławskie i Zbiornik Pakoski położone są w dnie w dobrze wykształconej rynny polodowcowej.

Generalnie obszar gminy Strzelno jest ubogi w zasoby wód powierzchniowych stojących. Na terenie gminy znajduje się część Jeziora Ostrowskiego, a właściwie końcowy odcinek zachodniej części jeziora. Jezioro to o łącznej powierzchni 314,5 ha składa się z dwóch akwenów wypełniających dna rynien polodowcowych. Jezioro jest intensywnie wykorzystywane turystycznie i rekreacyjnie, jednak jego atrakcyjność w ostatnich latach zdecydowanie się obniżyła na skutek drastycznego spadku (o około 2m) poziomu wód gruntowych. Część jeziora na terenie gminy Strzelno (rejon wsi Ostrowo) charakteryzuje się stromymi brzegami i wąską strefą litoralną. W północno-zachodniej części gminy znajdują się dwa połączone ze sobą akweny: Jezioro Bronisławskie i Zbiornik Pakoski, a właściwie południowa jego część zwana tradycyjnie Trłąg. Są to sztuczne akweny powstałe po spiętrzeniu Noteci w 1975 roku. Brzegi obu akwenów są mało urozmaicone, w wahania lustra wody w nich są uzależnione od potrzeb gospodarki wodnej. Jakość wód obu akwenów odpowiada stanom pozaklasowym. Wskaźnikami decydującymi są fosforany i azot całkowity. Przydatność turystyczna i rekreacyjna tych wód jest znikoma. Z Jeziora Bronisławskiego wodę do procesów technologicznych pobiera Zakład Przetwórstwa Ziemniaczanego w Bronisławiu.

Ponadto na terenie gminy Strzelno występują liczne niewielkie zbiorniki wodne. We wsi Łąkie znajdują się dwa jeziora: Łąkie (20,3 ha) i Łąkie Małe (10,3 ha), w południowej części gminy jezioro Czyste (9,5 ha). Na terenie wysoczyzny i sandru, w dnach zagłębień wytopiskowych występują nieliczne różnej wielkości niewielkie oczka wodne o powierzchni rzadko przekraczającej 1 ha. Do większych należą oczka wodne w reńie Jeziorek, Ciechrza, Górek, Sławska Dolnego, Młynic i Starczewa.

W dnach zagłębień wytopiskowych i w dnach niewielkich dolinek występują obszary mokradeł i podmokłości. Mają znaczenie dla rozwoju i bytowania zasobów flory i fauny oraz jako zbiorniki retencji wód dla terenów rolnych. Ich zasięg przestrzenny pokazano na załączniku graficznym do opracowania.

Wpływ uwarunkowań:

- objęty ochroną prawną rezerwat „Czapliniec Ostrowo” wyklucza lokalizacje elektrowni wiatrowych jak i innych form zabudowy;

- ze względu na zapewnienie racjonalnej gospodarki leśnej, w tym potrzebę zachowania różnorodności biologicznej siedlisk tego rejonu w ustaleniach zmiany Studium należy wykluczyć możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych na całym Obszarze Chronionego Krajobrazu Lasów Miradzkich.

- zapewnienie ochrony pomników przyrody, której celem jest zachowanie tworów przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupień o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno-pamiątkowej i krajobrazowej odznaczających się indywidualnymi wyróżniającymi je cechami, wyklucza lokalizację elektrowni wiatrowych na obszarze natura 2000.

- obszar gminy Strzelno, zwłaszcza jej północna i środkowa część, opracowania i jego najbliższe otoczenie nie stanowią korytarzy ekologicznych i terenów ważnych dla przelotów ptaków, co daje potencjalne możliwości dla rozwoju elektroenergetyki w tym regionie gminy;

- występowanie cieków wodnych i jezior oraz mokradeł i podmokłości nie nadających się pod zabudowę w tym także elektrowni wiatrowych wymaga potraktowania tych terenów jako wyłączonych z możliwości lokalizowania na nich wszelkiej zabudowy; ponadto postuluje się wprowadzenie większej ilości zadrzewień śródpolnych i przydrożnych oraz zalesienie terenów nieprzydatnych rolniczo; ze względu na przeważające tereny upraw polowych pożądane jest zwiększenie powierzchni trwałych użytków zielonych, w szczególności zboczy rynny pakoskiej oraz w obrębie dolinek i zagłębień wytopiskowych.

- stwierdzone niewielkie liczebności gatunków chronionych ptaków nie wskazują na istotne znaczenia dla ich populacji terenu gminy Strzelno. Przeprowadzone badania wskazują na małe znaczenie badanego obszaru dla ptaków lęgowych. Wszystkie stwierdzone gatunki (bocian biały, przepiórka, dzierlatka, jarzębatka, gąsiorek, ortolan) gniazdowały w bardzo niewielkich liczebnościach,

- ze względu na ochronę walorów przyrodniczych i krajobrazowych kompleksu Lasów Miradzkich i ich najbliższego otoczenia należałoby odsunąć planowane lokalizacje elektrowni wiatrowych na północ od odcinka drogi krajowej nr 15 na zachód od Strzelna oraz na wschód od odcinka drogi krajowej nr 25 na południe od Strzelna.

- korzystny wpływ na lokalizowanie w północnej i środkowej części gminy elektrowni wiatrowych mają uwarunkowania ściśle związane z elektroenergetyką wiatrową, czyli zasoby energetyczne wiatru i szorstkość terenu jedne i drugi przemawiają za możliwościami rozwoju elektroenergetyki właśnie w tym obszarze;

- mniejszy wpływ na lokalizację elektrowni wiatrowych mają warunki glebowe, hydrologiczne i faunistyczne, przy zachowaniu racjonalnej gospodarki rolnej, zachowaniu naturalnych siedlisk zwierzyny łownej, gadów, płazów, owadów i nietoperzy, jakimi są zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne łąki pastwiska i enklawy leśne w rolniczej strefie przestrzeni produkcyjnej oraz wnikliwej ocenie oddziaływania docelowych lokalizacji elektrowni wiatrowych na te elementy środowiska, możliwe jest wyznaczenie terenów dla rozwoju elektroenergetyki wiatrowej;

- planowane elektrownie wiatrowe nie spowodują konieczności wyłączenia znacznego arealu gruntów z użytkowania rolniczego. W dalszym ciągu przeważający obszar terenu północnej i środkowej części gminy będzie mógł być i z pewnością będzie użytkowany rolniczo. Wysoka jakość gleb nie zmieni się.

4) Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Z uwagi na zakres zmiany studium dotyczący lokalizacji elektrowni wiatrowych poza terenami zabudowy, zmiany kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie skutkują zmianami w ustalenia dotyczących ochrony ustanowionych stref konserwatorskich na terenie strefy miejskiej i terenach zainwestowanych. Istotną sprawą dla ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków jest niewątpliwie ochrona ekspozycji krajobrazowej obiektów zabytkowych kościoła parafialnego i rotundy św. Prokopa w Strzelnie od strony północno-wschodniej, kościoła i klasztoru w Markowicach od strony południowo-wschodniej oraz kościoła w Stodołach od strony południowo-zachodniej.

Wpływ uwarunkowań:

- niewątpliwie duży wpływ będą miały projektowane elektrownie wiatrowe na krajobraz, z uwagi na gabaryty projektowanych obiektów. Tereny elektroenergetyki wiatrowej należy wyznaczyć tak, aby powstające elektrownie nie przysłoniły głównej panoramy miasta od strony pn-wschodniej widocznej z dróg krajowych nr 25 i 62.

5) Uwarunkowania wynikające z warunków życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia.

Przy wyznaczeniu terenów pod lokalizację elektrowni wiatrowych należy wziąć pod uwagę szereg czynników mających wpływ na jakość życia mieszkańców: w tym ochronę zdrowia, bezpieczeństwo życia, stan środowiska naturalnego i stopę życiową mieszkańców gminy. Dla zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców niezbędne jest utrzymanie w środowisku przynajmniej minimalnych standardów akustycznych dopuszczonych w przepisach szczegółowych, tj. Rozporządzeniu Ministra środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu środowiska (Dz. U. Nr 120 poz. 826). Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wynosi w ciągu dnia 50 dB oraz w ciągu nocy 40 dB oraz dla zabudowy zagrodowej wynosi w ciągu dnia 55dB oraz w ciągu nocy 45dB, oraz Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z 2002 r. z późn. zm.) oraz PN 87/B-02151/02 (Akustyka budowlana. Ochrona przed hałasem pomieszczeń w budynkach) – dopuszczalny poziom A hałasu przenikającego do pomieszczenia od wyposażenia technicznego budynku oraz innych urządzeń w budynku i poza budynkiem, dla pomieszczeń mieszkalnych w budynkach mieszkalnych określają wielkości: maksymalny poziom dźwięku A, przy hałasie nieustalonym, w dzień 40 DB, w nocy 30dB, średni poziom dźwięku A, (przy hałasie ustalonym) lub równoważny poziom dźwięku A, (przy hałasie nieustalonym), w dB w dzień 35 dB a nocy 25 dB.

Wielkość emitowanego hałasu elektrowni wiatrowych zależy od wielkości turbiny, zasięgu śmigieł wysokości masztu oraz takich czynników jak prędkość wiatru, jego kierunek, ilość elektrowni wiatrowych, ich rozmieszczenie a także rzeźba terenu, szorstkość terenu i tło akustyczne.

Pracujące elektrownie wiatrowe powodują także drgania poniżej progu słyszalności 20 Hz, emitują ultradźwięki powyżej 16 000 Hz oraz mogą powodować efekt migającego cienia i efekt „stroboskopowy”.

Wpływ uwarunkowań:

- przy lokalizacji wież elektrowni wiatrowych istotne jest zachowanie odpowiednich odległości od istniejących i projektowanych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Wyklucza się lokalizację wież elektrowni wiatrowych w strefie ochrony akustycznej terenów zabudowy wyznaczonej na planszy uwarunkowań od terenów zwartej zabudowy wsi oraz od terenów istniejącej i projektowanej zabudowy zagrodowej rozproszonej. Dopuszczalny poziom hałasu projektowanych elektrowni wiatrowych, zgodnie z przepisami odrębnymi, nie może przekraczać poziomu 40 dB w porze nocnej na terenach zwartej zabudowy wsi, na których przewiduje się przeznaczenie terenów m.in. pod funkcje o takim standardzie akustycznym tj. tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej oraz poziomu 45dB w porze nocnej na terenach istniejącej i projektowanej zabudowy zagrodowej rozproszonej.

6) Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

Pracujące elektrownie wiatrowe nie stwarzają zagrożenia bezpieczeństwa ludności, o potencjalnym ewentualnym zagrożeniu można mówić wyłącznie w przypadku awarii urządzenia, polegającej na oderwaniu się łopat lub ich części w trakcie pracy turbiny. Turbiny wiatrowe wyposażone są w system bezpieczeństwa, który wyłącza turbinę, gdy prędkość wiatru wzrasta ponad wyznaczoną prędkość bezpieczną dla pracy urządzenia. Urządzenia te wyposażone są w system kontroli diagnostycznej, rozłączający urządzenie po przekroczeniu dopuszczalnych wartości drgań.

7) Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy:

Realizacja elektrowni wiatrowych na terenie gminy przyczyni się do rozwoju nowych technologii i promocji odnawialnych źródeł energii, przyczyni się do rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i elektroenergetycznej, podniesie proekologiczny wizerunek gminy. W skali regionalnej przyczyni się bezpośrednio do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłów do atmosfery, zmniejszenia uzależnienia od importu energii, w szczególności od importu surowców a tym samym wzrostem cen energii wytwarzanej przez konwencjonalne źródła energii.

8) Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów:

Tereny, na których dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych, stanowią własność osób fizycznych, szczegółowe lokalizacje wytyczenie dróg dojazdowych do placów technologicznych odbywać się będzie na podstawie zawartych umów z poszczególnymi właścicielami nieruchomości.

9) Uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych:

Na terenie gminy Strzelno nie występują obszary naturalnych zagrożeń ekologicznych.

10) Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych oraz udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych:

Na terenie objętym opracowaniem udokumentowano dotychczas dwa złoża kopalin. Są to złoża piasków i żwirów (według dawniejszej nomenklatury – kruszywa naturalnego)

znajdujące się w miejscowości Bławatki, po północno-zachodniej stronie drogi wojewódzkiej nr 255. (Bławatki I i II)

Obszar gminy Strzelno jest zasobny w wody podziemne. Występują tu zarówno wody czwartorzędowe jak i trzeciorzędowe. Pierwszy poziom wodonośny wód czwartorzędowych o niewielkich zasobach użytkowych występuje na głębokościach od 3 do 6 m poniżej powierzchni terenu. Jedynie w obrębie den dolin i zagłębień wytopiskowych woda gruntowa występuje na głębokości nawet poniżej 1 m p.p.t. Drugi, głębszy poziom użytkowy wód czwartorzędowych zalegający na głębokości 30-50 m p.p.t. Wykorzystywany jest na cele użytkowe ze względu na stosunkowo niewielki koszt budowy studni.

Na obszarze gminy Strzelno występują dwa tzw. głównie zbiorniki wód podziemnych (GZWP). Fragmenty południowej i wschodniej części gminy znajdują się w granicach głównego zbiornika wód podziemnych nr 144 „Dolina Kopalna Wielkopolska” typu porowego o zasobach dyspozycyjnych 480 tys. m³/dobę i o średniej głębokości ujęcia 60 m. Przeważająca część obszaru gminy (poza częścią północno-zachodnią) jest położona w obszarze trzeciorzędowego Subzbiornika „Inowrocław Gniezno”, także typu porowego o średniej głębokości ujęcia 120 m i zasobach dyspozycyjnych 96 tys. m³/dobę. Największe znaczenie użytkowe ma czwartorzędowy poziom wód podziemnych. Wody czerpane są z tego zbiornika w studniach zlokalizowanych w mieście Strzelno oraz we wsiach: Ciechrz, Sławsko Dolne, Wronowy, Ostrowo i Bronisław.

Na obszarze gminy Strzelno w ramach monitoringu regionalnego prowadzono badania jakości wód podziemnych w Strzelnie. Badania z 2009 r. w obrębie wód czwartorzędowych (otwór 4a) wykazały III klasę (zadowalającej jakości) wód gruntowych, w obrębie wód trzeciorzędowych (otwór 4b) wykazały II klasę (dobrej jakości) wód.

Wpływ uwarunkowań:

- występowanie przestrzenne zbiorników wód podziemnych jak również obszaru górniczego nie stanowi bariery dla lokalizacji elektrowni wiatrowych.

- w kontekście zasobów wodnych planowana lokalizacja siłowni wiatrowych i dróg dojazdowych powinna uwzględniać potrzebę zachowania drożności cieków i rowów oraz podziemnych systemów melioracyjnych.

11) *Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego uzbrojenia terenu, stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej, gospodarki odpadami oraz zadań służących ponadlokalnych celów publicznych.*

Uzbrojenie terenu

Obszar gminy Strzelno jest wyposażony w sieć wodociągową. Dostęp do wody wodociągowej posiadają prawie wszystkie budynki mieszkaniowe i gospodarstwa rolne. Część budynków korzysta z własnych studni głębinowych.

Strzelno posiada oczyszczalnię komunalna w Strzelnie Klasztornym, po modernizacji posiada przepustowość 1771 m³/dobę. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków są: Kanał Ostrowo-Gopło i jezioro Gopło. Obszar gminy skanalizowany jest tylko w niewielkiej części w przeciwieństwie do terenu miasta. Na terenie gminy występują jedynie lokalne w Przyjezierzu (dla zespołu ośrodków wypoczynkowych), Markowicach (ROL-MARK), Górkach (ROL-MARK), Bronisławiu (Zakład Przetwórstwa Ziemniaczanego), Rzadkwinie (Przedsiębiorstwo Rolne) i Miradzu (Nadleśnictwo Miradz).

Zgodnie tzw. planem aglomeracji Strzelno o równoważnej liczbie mieszkańców RLM 23387, przyjętym Rozporządzeniem Nr 94 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 14

września 2006 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Strzelno zaplanowano system kolektorów, który ma objąć swym zasięgiem 12411 mieszkańców. Planuje się realizację 9 systemów kolektorów obejmujących obszar całej gminy Strzelno zgodnie z Programem ochrony środowiska gminy Strzelno.

Indywidualne systemy ogrzewania oparte są głównie na węglu, drewnie i miale węglowym. Emisja pyłów i gazów do powietrza atmosferycznego jest znaczna, głównie w mieście Strzelno, a na terenie pozamiejskim ze względu na stosunkowo małe miejscowości zagrożenia nie występują.

Przez obszar gminy Strzelno prowadzą trzy napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia: dwie 220 kV i jedną 110 kV oraz równoleżnikowo prowadzi gazociąg wysokiego ciśnienia Jamał – Europa. W bezpośrednim sąsiedztwie tych inwestycji obowiązują ograniczenia lokalizacji zabudowy.

Komunikacja

Gmina Strzelno dobrą dostępnością komunikacyjną. Przez jej obszar prowadzą trzy drogi krajowe. Droga nr 25 prowadzi południkowo z Inowrocławia przez Strzelno, gdzie skręca na południowy-wschód i prowadzi w kierunku Konina. Droga nr 15 na odcinku północnym (Inowrocław – Strzelno) pokrywa się w przebiegu z drogą nr 15, a w Strzelnie zmienia kierunek i prowadzi na zachód w kierunku Gniezna. Droga nr 62 ze Strzelna prowadzi w kierunku północno-wschodnim w kierunku Kruszwicy i dalej do Włocławka. Ze Strzelna w kierunku północno-zachodnim przez Rządów do Pakości prowadzi droga wojewódzka nr 255. Uzupełnienie stanowią drogi powiatowe, które zapewniają dostępność komunikacyjną między większymi jednostkami osadniczymi oraz z sąsiednimi gminami. Drogi krajowe, wojewódzka i powiatowe to drogi o nawierzchni bitumicznej.

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom z wyłączeniem dróg wewnętrznych. Drogi gminne na terenie opracowania w przeważającej części posiadają nawierzchnię gruntową bądź umocnioną warstwą pospółki lub żwiru. Odcinki dróg gminnych o nawierzchni twardej ulepszonej stanowią tylko ich niewielką część (głównie ulice w mieście).

Na południe od Strzelna naśladując przebieg dróg krajowych na odcinku Bronisław – Strzelno – Młyny – Wronowy prowadzi nieczynna obecnie jednotorowa linia kolejowa.

Wpływ uwarunkowań:

- zespoły elektrowni wiatrowych nie wymagają zaopatrzenia w sieć wodno-kanalizacyjną i gazową. Niezbędne jest natomiast zaopatrzenie w energię elektryczną i telekomunikacyjną, kluczową sprawą jest odbiór wyprodukowanej energii. Istnieje zatem konieczność umożliwienia budowy nowych i rozbudowy istniejących sieci elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych na terenach predysponowanych do rozwoju elektroenergetyki wiatrowej.

- z uwagi na to, że tereny rolne zaopatrzone są w sieć dróg dojazdowych do pól uprawnych, niezbędne jest umożliwienie ich rozbudowy i przebudowy dla obsługi projektowanych elektrowni wiatrowych. Powiązanie komunikacyjne planowanych elektrowni wiatrowych z układem zewnętrznym dróg publicznych powinno odbywać się z maksymalnym wykorzystaniem istniejących dróg.

12) Uwarunkowania wynikające z wymagań dotyczących ochrony przeciw powodziowej:

Na terenie gminy Strzelno nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

BURMISTRZ STRZELNA

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY
STRZELNO**

**ZE ZMIANĄ W ZAKRESIE WYZNACZENIA OBSZARÓW
ROZMIESZCZENIA ELEKTROWNI WIATROWYCH O MOCY
PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH
ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ
ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU.**

**II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY**

STRZELNO 2014R.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego określają potencjalne możliwości zagospodarowania przestrzeni dla realizacji przyjętych celów poprzez sformułowanie rodzaju i zakresu zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Ustalenie działań niezbędnych dla wprowadzenia tych zmian jest określeniem zasad polityki przestrzennej.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego określone zostały w formie ustaleń ogólnych odnoszących się do rozwoju przestrzennego i funkcjonalnego, ustaleń szczegółowych odniesionych do obszarów polityki przestrzennej, z określeniem głównych form użytkowania i kierunków działań na wyodrębnionych (w ramach tych obszarów) terenach.

W granicach obszaru objętego studium wyznaczono 3 strefy o zróżnicowanej polityce przestrzennej:

- Strefa M - miejska,
- Strefa R - rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- Strefa T - turystyczno-rekreacyjna,

dla których określono kierunki zagospodarowania przestrzennego.

ZAKRES ZMIAN KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STRZELNO

Zmiana studium w zakresie wyznaczenia obszarów rozmieszczenia elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, wymaga wprowadzenia zmiany w kierunkach zagospodarowania przestrzennego dla strefy rolniczej przestrzeni produkcyjnej poza obszarami zainwestowanymi i posiadającymi m.p.z.p oraz terenami rozwojowymi w zakresie:

- 1) *przeznaczenia,*
- 2) *ochrony przyrody, środowiska i jego zasobów oraz krajobrazu kulturowego,*
- 3) *ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków,*
- 4) *rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,*
- 5) *kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,*
- 6) *stref ochronnych od terenów na których dopuszcza się lokalizację turbin wiatrowych,*
- 7) *rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym,*
- 8) *obszarów dla których obowiązkowe jest sporządzenie m.p.z.p,*
- 9) *obszarów wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nie rolnicze i nieleśne, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego*

Na podstawie przeprowadzonej analizy uwarunkowań rozwoju elektroenergetyki na terenie gminy Strzelno, w strefie rolniczej przestrzeni produkcyjnej stwierdzono brak występowania:

- 1) *obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz osuwania się mas ziemnych,*
- 2) *obszarów pomników zabytku i ich stref ochronnych oraz obowiązujących na nich ograniczeń prowadzenia działalności gospodarczej,*
- 3) *terenów zamkniętych i ich stref ochronnych,*
- 4) *uzdrowisk,*
- 5) *obszarów wymagających scaleń i podziałów, obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400m² oraz obszarów przestrzeni publicznych*
- 6) *obszarów wymagających przekształceń rehabilitacji*
- 7) *innych obszarów problemowych*

Zmiana studium nie wprowadza zmian w kierunkach zagospodarowania przestrzennego w strefie funkcjonalno-przestrzennej „T” i „M”. W strefie „R” bez zmian pozostają ustalenia studium dla terenów zainwestowanych i posiadających m.p.z.p, terenów rozwojowych oraz terenów publicznej komunikacji drogowej i kolejowej.

1. Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Strzelno - Strefa M - miejska

1.1. W zakresie rozwoju przestrzennego miasta ustala się:

1) podział miasta na 5 stref polityki przestrzennej biorąc pod uwagę zróżnicowanie funkcji dominującej istniejącej i projektowanej (granice stref przebiegają w znacznej części wzdłuż istniejących bądź projektowanych ciągów komunikacji):

- centralna - A,
- mieszkalnictwa - B,
- przemysłowo-składowa - C,
- rzemieślniczo-składowa - D,
- dalszego rozwoju - E

2) zasadniczy rozwój przestrzenny miasta w zakresie mieszkalnictwa w kierunku: południowym,

3) rozwój strefy centralnej poprzez kontynuację zabudowy na terenach objętych planami miejscowymi oraz zabudowę terenów przewidzianych do uzupełnień.

W zakresie rozwoju funkcjonalnego ustala się:

1) zmianę w strukturze funkcjonalnej miasta polegającą na ograniczeniu funkcji przemysłowej w samym mieście do strefy C i D na korzyść: rozwoju zabudowy jednorodzinnej oraz usług nieuciążliwych w pozostałych strefach,

2) wielofunkcyjny rozwój strefy centralnej oraz strefy dalszego rozwoju układu przestrzennego, przy działaniach w ich obrębie:

- w strefie centralnej - zachowanie istniejących i kontynuację rozwijanych funkcji ze szczególnym uwzględnieniem porządkowania śródmieścia (rozwój usług ogólnomiejskich - centrotwórczych),
- w strefach B i E - kontynuację rozwoju budownictwa mieszkaniowego i usług,

3) w zakresie rozwoju komunikacji ustala się:

- w zamierzeniach długofalowych realizacja dwóch obejść Strzelna w ciągu dróg krajowych nr 15 i nr 25 odpowiednio po stronie północno-zachodniej i wschodniej miasta wraz ze skrzyżowaniem /węzłem/ tych dróg i drogi krajowej nr 62.

- modernizację i rozbudowę gminnych ulic lokalnych przede wszystkim w aspekcie obsługi nowych terenów przewidzianych do zainwestowania,

4) w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej ustala się:

- rozbudowę sieci wodociągowej zapewniając stały odbiór wody nowym odbiorcom,
- rozbudowę sieci kanalizacyjnej i budowę przepompowni ścieków umożliwiających rozwój układu przestrzennego;
- rozbudowę i modernizację sieci średniego i niskiego napięcia wraz z budową kolejnych stacji transformatorowych, zapewniających dostarczanie energii elektrycznej o odpowiednich parametrach.

1.2. Ustalenia szczegółowe - strefy polityki przestrzennej

Strefa Centralna – A

Obejmująca najstarszą część miasta oraz tereny przyległe. Pełni złożoną funkcję mieszkaniową i usługową. W obrębie tej jednostki mieszczą się urzędy i instytucje z zakresu administracji, służby zdrowia, oświaty, kultury i obsługi ruchu turystycznego. Dzięki temu jednostka pełni wyraźnie funkcję ponadlokalną, obsługując ludność nie tylko miasta, ale także gminy i regionu. W obszarze jednostki występuje najwięcej zabytków, związanych z historią miasta. Niemal cały obszar objęty jest strefami ochrony konserwatorskiej.

Dla strefy ustala się:

- wiodąca funkcja usługowa, nastawiona głównie na zaspokajanie potrzeb własnych mieszkańców miasta i gminy a także obsługę ruchu turystycznego z uzupełniającą funkcją mieszkaniową,
- dopuszczenie przekształcenia i uzupełnienia zabudowy w obrębie istniejącego zainwestowania, mające na celu podniesienie standardów i walorów architektonicznych obiektów, z uwzględnieniem wymogów ochrony konserwatorskiej,
- koncentracja zabudowy usługowej nieuciążliwej - handel, usługi administracyjne, zdrowotne, oświaty, kultury, gastronomiczne itp. i mieszkaniowej w istniejących skupiskach zabudowy,

- realizacja ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, na terenach, na których one obowiązują - wskazane na rysunku.
- zamiar sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z równoczesnym zabezpieczeniem potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej dla potencjalnych terenów rozwojowych,
- zakaz lokalizacji nowych obiektów produkcyjnych oraz usługowych mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których raport wymagany jest obligatoryjnie.

Strefa Mieszkalna – B

Położona w południowej części miasta, oddzielona wyraźnie linią kolejową od pozostałej części miasta. Pełni funkcję mieszkaniową, wzbogaconą o teren rekreacji codziennej związanej ze zlokalizowanym tu stadionem sportowym i terenami zieleni. Tereny rolne, występujące w obrębie jednostki B, stanowią tereny rozwojowe w zakresie podstawowych funkcji jednostki.

Dla strefy ustala się:

- wiodąca funkcja mieszkaniowa, z dopuszczeniem usług nieuciążliwych,
- dopuszczenie przekształcenia i uzupełnienia zabudowy w obrębie istniejącego zainwestowania, mające na celu podniesienie standardów i walorów architektonicznych obiektów,
- realizacja ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, na terenach, na których one obowiązują - wskazane na rysunku.
- zamiar sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z równoczesnym zabezpieczeniem potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej- wskazane na rysunku,
- zakaz lokalizacji nowych obiektów produkcyjnych oraz usługowych mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których raport wymagany jest obligatoryjnie.

Strefa przemysłowo - składowa – C

Położona w zachodniej części miasta Strzelno. Jest to jednostka o wyraźnej funkcji przemysłowo - składowo - magazynowej, głównie w zakresie przemysłu rolno - spożywczego i przetwórstwa owocowo - warzywnego. W zakresie uzbrojenia w infrastrukturę techniczną nie posiada dostatecznie rozwiniętej sieci wodno-kanalizacyjnej. Funkcję uzupełniającą pełnią tereny rekreacji indywidualnej - ogródki działkowe. Tereny rolne przewidziane są jako tereny rozwojowe, zgodnie z funkcjami jednostki C oraz pod zielen rekreacyjną pełniącą również rolę zieleni izolacyjnej. W zakresie infrastruktury technicznej konieczna jest rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnych.

Dla strefy ustala się:

- wiodącą funkcję przemysłowo - składowo - magazynową,
- realizację ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenach, na których one obowiązują
- zamiar sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z równoczesnym zabezpieczeniem potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej - wskazane na rysunku.
- dopuszczenie przekształcenia i uzupełnienia zabudowy w obrębie istniejącego zainwestowania,
- zakaz lokalizacji funkcji mieszkaniowej, dopuszcza się adaptację istniejącej zabudowy mieszkaniowej,
- teren zieleni rekreacyjnej - ochronnej i izolacyjnej jako funkcja uzupełniająca,
- w związku z budową planowanego obejścia drogowego miasta Strzelna dopuszcza się ewentualną lokalizację MOP-u (miejsca obsługi podróżnych).

Dla strefy ustala się:

- wiodącą funkcję mieszkaniowo - usługową,
- realizację ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenach, na których one obowiązują - wskazane na rysunku,
- zamiar sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z równoczesnym zabezpieczeniem potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej- wskazane na rysunku,
- dopuszczenie przekształcenia i uzupełnienia zabudowy w obrębie istniejącego zainwestowania,
- w związku z budową planowanego obejścia drogowego miasta Strzelna dopuszcza się ewentualną lokalizację MOP-u (miejsca obsługi podróżnych),
- w strefie wyznacza się teren przeznaczony pod rozbudowę ujęcia wody dla m. Strzelna,
- teren zieleni rekreacyjnej - ochronnej i izolacyjnej jako funkcja uzupełniająca.

Dodatkowo, poza granicami stref wyznaczono tereny ofertowe położone w granicach administracyjnych miasta, które leżą w rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Tereny te stanowią potencjalne tereny inwestycyjne, których funkcje określają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów wiejskich

2.1. Ustalenia ogólne

1) rozwój rolnictwa i leśnictwa jako funkcji podstawowych oraz działalności produkcyjno-usługowej i turystyki jako funkcji uzupełniających,

2) podział terenów wiejskich gminy na 2 strefy o zróżnicowanej polityce przestrzennej:

- Strefa R - rolniczej przestrzeni produkcyjnej,

- Strefa T - turystyczno-rekreacyjna.

3) w zakresie rolnictwa ustala się:

- na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej o wysokiej przydatności dla rolnictwa wskazana intensywna produkcja rolnicza poprzez wdrażanie kierunków najbardziej optymalnych i efektywnych produkcji, z zachowaniem przepisów ochrony środowiska

- promowanie wielofunkcyjnego rolnictwa na terenach o zróżnicowanej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej,

- promowanie rolnictwa ekologicznego o charakterze biologicznym z zastosowaniem takich metod produkcji, które zapewniają realizację ekonomicznych celów rolników, a przy tym nie obciążają środowiska naturalnego (rolnictwo biologiczno-dynamiczne i biologiczno-organiczne),

- dalszy rozwój nieuciążliwego przetwórstwa rolno-spożywczego na potrzeby miast w oparciu o miejscowe produkty rolne (zrównoważone ogrodnictwo i sadownictwo),

- ochrona trwałych użytków zielonych przed degradacją i dewastacją poprzez użytkowanie rolnicze zgodne z ich naturalnym przeznaczeniem (zakaz przeznaczania na grunty orne),

- rozwój agroturystyki w oparciu o rekreacyjne walory środowiska przyrodniczego i zasoby mieszkaniowe gospodarstw rolnych,

- wyłączenie gruntów o najsłabszej bonitacji z użytkowania rolnego, z możliwością przekształceń umożliwiających rozwój różnych form działalności inwestycyjnej związanej z obsługą działalności podstawowej funkcji gminy,

- ochrona gleb pochodzenia organicznego przed degradacją,

4) w zakresie leśnictwa ustala się:

- prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej polegającej na integrowaniu celów gospodarczych z aktywną ochroną przyrody,

- zwiększenie powierzchni leśnej poprzez zalesienia na gruntach mało przydatnych rolniczo w oparciu o przepisy odrębne,

- realizacja zadań wynikających z zatwierdzonych planów urządzenia lasów,

5) w zakresie działalności produkcyjno-usługowej ustala się:

możliwość rozwoju działalności na bazie rekonstruowanej zabudowy, możliwość nowych lokalizacji dla potrzeb działalności produkcyjno-usługowej, według ustaleń szczegółowych,

6) w zakresie funkcji turystycznej ustala się:

- rozwój krajoznawstwa oraz turystyki kwalifikowanej na bazie walorów krajobrazowych,

- wytrasowanie szlaków do rozwoju turystyki rowerowej,

- rozwój gospodarstw agroturystycznych na bazie istniejącej zabudowy,

- możliwość adaptacji byłych siedlisk na cele letniskowe oraz lokalizacji usług turystyczno-rekreacyjnych,

- rewaloryzację i modernizację obiektów objętych ochroną konserwatorską i w miarę możliwości przeznaczanie ich na cele turystyczne bądź usługowe związane z obsługą ruchu turystycznego,

7) w zakresie komunikacji i transportu ustala się konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania i dalszego rozwoju transportu drogowego, kolejowego w oparciu o istniejącą i projektowaną sieć komunikacyjną

8) w zakresie osadnictwa ustala się:

- zachowanie istniejącej zabudowy z możliwością modernizacji i rozbudowy w obrębie istniejących siedlisk i terenów zainwestowania wsi,

- przeciwdziałanie dalszemu rozpraszaniu sieci osadniczej poprzez:

- ograniczanie swobodnej lokalizacji nowych siedlisk w oparciu o obowiązujące przepisy,
- lokalizację pojedynczej zabudowy nierolniczej w sąsiedztwie istniejącej na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej niskiej przydatności, w potencjalnych terenach

rozwojowych i terenach zainwestowania wsi, na warunkach wskazanych w ustaleniach szczegółowych,

- koncentrację zabudowy mieszkaniowo-usługowej na terenach zainwestowania wsi,
- możliwość lokalizacji zabudowy rezydencjonalnej na warunkach określonych w ustaleniach szczegółowych.

2.2. Ustalenia szczegółowe - strefy polityki przestrzennej

Strefa R - rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Z uwagi na gleby o wysokich klasach bonitacyjnych, predysponowany do prowadzenia wysokotowarowej gospodarki rolnej. Zakłada się dążenie do tworzenia gospodarstw rolnych o dużych arealach. Z uwagi na położenie obszaru w strefie deficytu wody należy zwrócić szczególną uwagę na właściwą gospodarkę wodno-ściekową.

Dla strefy ustala się:

- zachowanie rolniczo-osadniczego charakteru obszaru,
- dopuszcza się lokalizację nowej zabudowy siedliskowej w oparciu o obowiązujące przepisy,
- koncentrację zabudowy mieszkaniowej w granicach terenów zainwestowanych,
- przekształcenia i uzupełnienia zabudowy w obrębie istniejącego zainwestowania, realizację ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenach, na których one obowiązują:

Nr uchwały Rady Miejskiej:	Tereny we wsiach:
XXIX/227/97 z dnia 1 października 1997 r.	Jeziorki, Stodoły, Strzelno Klasztorne, Wymysłówice
VII/37/99 z dnia 24 marca 1999 r.	Bławaty, Bronisław, Ciechrz, Ciencisko, Łąkie, Miradz, Młynice, Młyny, Markowice, Ostrowo, Stodoły, Strzelno Klasztorne, Wronowy
XXVII/143/2000 z dnia 28 grudnia 2000 r.	Bronisław, Młyny Ostrowo, Strzelno Klasztorne,
XLI/253/02 z dnia 29 maja 2002 r.	Bławatki, Ciencisko, Łąkie, Miradz, młyny, Ostrowo, Rządwin, Wronowy
XLI/254/02 z dnia 29 maja 2002 r.	Wymysłówice

- możliwość zalesiania gruntów rolnych o niskiej przydatności produkcyjnej wskazanych na rysunku a także w oparciu o przepisy odrębne,
- na pozostałych terenach utrzymanie funkcji rolniczej z dążeniem do podnoszenia poziomu organizacji produkcji.
- wskazuje się (na rysunku studium) potencjalne tereny rozwojowe z zamiarem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym funkcje nie związane z rolnictwem.
- w związku z położeniem gminy na Piastowskim szlaku turystycznym i międzynarodowym szlaku rowerowym, których trasy będą przez obszar strefy R, przewidzieć należy możliwość rozwoju agroturystyki na bazie istniejących gospodarstw rolnych, a także rekreacji
- wskazuje się możliwość lokalizacji usług związanych z obsługą ruchu turystyczno-komunikacyjnego.

ZMIANA KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STRZELNO W ZAKRESIE WYZNACZENIA OBSZARÓW ROZMIESZCZENIA ELEKTROWNI WIATROWYCH O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU.

Kierunki zmian w przeznaczeniu terenów:

Wyznacza się:

- tereny rolnicze oznaczone symbolem RL
- tereny rolnicze z dopuszczeniem wież elektrowni wiatrowych RL/EW
- lasy L

Strefa T - turystyczne-rekreacyjna

Obszar ten zajmuje południową część gminy: sołectwa Łąkie, Ciencisko, Ostrowo i cz. sołectwa Młynice. Dominująca funkcja turystyczno-rekreacyjna związana jest z walorami przyrodniczo-krajobrazowymi (Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Miradzkich) oraz kompleksem wczasowo - wypoczynkowym Przyjezierze.

Dla strefy ustala się:

- funkcję wiodącą związaną z wszelkiego rodzaju usługami z zakresu obsługi ruchu turystycznego (noclegi, parkingi, gastronomia, rekreacja indywidualna i zbiorowa, pola namiotowe, campingowe),
- użytkowanie i zagospodarowanie terenów zapewniające ochronę i zachowanie walorów środowiska przyrodniczego, cech krajobrazu i wartości kulturowych, wieś Przyjezierze jako ośrodek o funkcji turystyczno-rekreacyjnej o znaczeniu ponadlokalnym,
- wieś Ostrowo (ze względu na brak rezerw terenowych w Przyjezierzu) jako uzupełniającą jednostkę, w której należy dążyć do wykreowania funkcji specjalnej o charakterze turystyczno-rekreacyjnej,
- potencjalne tereny rozwojowe z zamiarem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wyznaczone na rysunku studium,
- ochronę terenów leśnych i prowadzenie działań profilaktycznych celem nie dopuszczenia do ich degradacji poprzez zakaz zabudowy z wyjątkiem obiektów i infrastruktury na potrzeby służb leśnych,
- przystosowanie do przyjęcia wzmożonego ruchu turystycznego (turystyka podmiejska, formy krajoznawcze) poprzez wyznaczenie i właściwe zagospodarowanie i wyposażenie plaż, miejsc parkingowych, tras i szlaków turystycznych - pieszych, rowerowych, konnych,
- przekształcenia i uzupełnienia zabudowy w obrębie istniejącego zainwestowania,
- dopuszczenie lokalizacji nowej zabudowy siedliskowej w oparciu o obowiązujące przepisy,
- możliwość zalesiania gruntów rolnych o niskiej przydatności produkcyjnej wskazanych na rysunku studium (z możliwością wprowadzenia funkcji zamiennych w oparciu o sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego),
- w terenach rolnych utrzymanie funkcji rolniczej o charakterze ekologicznym z dążeniem do podnoszenia poziomu organizacji produkcji,
- dopuszcza się rozwój potencjalnej funkcji agroturystycznej w oparciu o istniejące siedliska,
- dopuszcza się rozwój zabudowy letniskowej na działkach min. 400 m² z jednoczesnym zabezpieczeniem potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej,
- realizację ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenach, na których on obowiązuje:

Nr uchwały Rady Miejskiej:	Tereny we wsiach:
XXVI/186/97 z dnia 23 kwietnia 1997 r.	Przyjezierze
VII/37/99 z dnia 24 marca 1999 r.	Bławaty, Bronisław, Ciechrz, Ciencisko, Łąkie, Miradz, Młynice, Młyny, Markowice, Ostrowo, Stodoły, Strzelno Klasztorne, Wronowy
XXVII/143/2000 z dnia 28 grudnia 2000 r.	Bronisław, Młyny Ostrowo, Strzelno Klasztorne,
XLI/252/02 z dnia 29 maja 2002 r.	Przyjezierze
XLI/253/02 z dnia 29 maja 2002 r.	Bławatki, Ciencisko, Łąkie, Miradz, młyny, Ostrowo, Rządkwini, Wronowy

- zakaz lokalizacji obiektów inwentarskich oraz innych mogących znacząco oddziaływać "na środowisko, wszelka działalność inwestycyjna winna być prowadzona z zachowaniem nakazów i zakazów związanych z obszarem chronionego Krajobrazu.

3. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Na działkach budowlanych przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i rezydencjonalną:

- minimalna powierzchnia działki:
  - pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną - ok. 600 m²,
  - pod zabudowę rezydencjonalną - ok. 1500 m²,
- maksymalny stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej nie może przekraczać 0,4;
- maksymalna wysokość zabudowy 11,0 m;
- wymóg wyznaczenia na terenie działki budowlanej co najmniej jednego miejsca postojowego dla samochodu osobowego na rodzinę;
- zabudowa na jednej działce budowlanej powinna stanowić harmonijny zespół i nawiązywać do siebie architektonicznie;
- skala zabudowy powinna nawiązywać do istniejących w okolicy i nie może nad nimi dominować wielkością i kolorystyką, z wyjątkami uzasadnionymi szczególnym położeniem.
- dachy:
  - w zwartej zabudowie nawiązujące do istniejących w sąsiedztwie,
  - w zabudowie rozproszonej a także w przypadku zabudowy rezydencjonalnej (na dużych działkach) - określenie geometrii dachu na etapie opracowania planu bądź decyzji o warunkach zabudowy,

Na nowo wydzielanych działkach budowlanych przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniowo-rzemieślniczą:

- zachowania powierzchni każdej wydzielonej działki:
  - co najmniej 1500 m² - jeżeli wiąże się to z lokalizacją dodatkowych budynków warsztatowych bądź usługowych,
  - dopuszcza się podział na mniejsze działki (jeżeli nie występuje potrzeba lokalizacji innych budynków oraz w terenach skoncentrowanej zabudowy wsi) z zachowaniem ustaleń dotyczących obsługi komunikacji;
- maksymalny stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej nie może przekraczać 0,5;
- wymóg wyznaczenia na terenie działki budowlanej, co najmniej jednego miejsca postojowego dla samochodu osobowego na rodzinę, a dla handlu, innych usług lub rzemiosła w ilości wykluczającej potrzebę parkowania pojazdów na terenie przyległych dróg publicznych; 1
- zabudowa na jednej działce budowlanej powinna stanowić harmonijny zespół i nawiązywać do siebie architektonicznie;

Tereny wyłączone z zabudowy

- tereny leśne;
- położone w pasach wszystkich zbiorników wodnych w oparciu o obowiązujące dla nich przepisy,
- położone w pasach drogowych dróg publicznych, z tym że dopuszczenie budowy obiektów tymczasowych (np. kioski uliczne oraz pawilony sprzedaży ulicznej) wyłącznie w miejscach uzgodnionych z zarządem drogi;
- grunty rolne i leśne wymagające zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne poza obszarami, dla których zamierza się sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, z wyłączeniem zabudowy związanej z produkcją odpowiednio rolną lub leśną oraz elektroenergetyką wiatrową.

Ustala się strefę zakazu zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi i zwierząt. Jest to strefa ochronna związana z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, o której mowa w art.10, pkt 2a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Charakteryzuje się znaczącym oddziaływaniem elektrowni wiatrowych w zakresie emitowanego hałasu pracujących turbin, przekraczającym dopuszczalne wielkości hałasu dla zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi i zwierząt.

RL/EW – Tereny rolnicze z dopuszczeniem lokalizacji wież elektrowni wiatrowych

Zachowuje się rolnicze użytkowanie gruntów, dopuszcza się budowę i rozbudowę zbiorników małej retencji. Teren znajduje się w ustalonej strefie zakazu zabudowy na stały pobyt ludzi i zwierząt. W wyznaczonych terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej z dopuszczeniem lokalizacji wież elektrowni wiatrowych dopuszcza się możliwość realizacji elektrowni wiatrowych, wraz z niezbędną infrastrukturą. Wyznaczone tereny nie przesądza o możliwościach realizacji konkretnych urządzeń i konkretnych lokalizacjach. Wskazanie szczegółowych lokalizacji będzie możliwe na etapie planu miejscowego i przy pozwoleniu na budowę po przeprowadzeniu odpowiednich ocen oddziaływania na środowisko, uwzględnieniu przepisów odrębnych m.in. stosownych odległości od poszczególnych elementów zagospodarowania terenu w tym dróg publicznych, linii elektroenergetycznych, rowów melioracyjnych, lasów i przede wszystkim istniejącej i projektowanej zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi. Na gruntach wysokiej klasy również od zgody na wyłączenie z produkcji rolnej. Na terenach o najniższych klasach bonitacyjnych dopuszcza się powierzchnię eksploatację kruszyw naturalnych w razie ich udokumentowania.

RL– Tereny rolnicze

Na terenach RL zachowuje się rolnicze użytkowanie gruntów oraz adaptację istniejącej zabudowy zagrodowej. Ponadto dopuszcza się realizację nowej zabudowy zagrodowej na warunkach określonych w przepisach odrębnych, jako uzupełnienie istniejącej zabudowy zagrodowej rozproszonej wzdłuż istniejących dróg. Część terenu znajduje się w ustalonej strefie zakazu zabudowy na stały pobyt ludzi i zwierząt. Ogranicza się rozpraszanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej poza wyznaczone tereny zainwestowane i posiadające m.p.z.p oraz tereny rozwojowe. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się adaptację istniejących siedlisk do innych celów związanych z pozarolniczą działalnością gospodarczą o standardach akustycznych jak dla zabudowy zagrodowej i mieszkalno-usługowej. Dopuszcza się również budowę i rozbudowę zbiorników małej retencji oraz realizację infrastruktury technicznej, w tym m.in. dróg dojazdowych i wewnętrznych oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Na terenach o najniższych klasach bonitacyjnych dopuszcza się zalesienia oraz powierzchnię eksploatację kruszyw naturalnych w razie ich udokumentowania.

L- lasy

Na terenach L zachowuje się leśne użytkowanie gruntów. Ustala się gospodarowanie lasami zgodnie planami urządzenia lasów. Część terenów znajduje się w ustalonej strefie zakazu zabudowy na stały pobyt ludzi i zwierząt. Dopuszcza się zagospodarowanie rekreacyjne, przy zachowaniu najwyższej ochrony istniejącego drzewostanu, w tym ścieżek dydaktyczno-przyrodniczych, rowerowych i miejsc odpoczynku.

Uwarunkowania dla obszarów położonych wzdłuż dróg krajowych

- obiekty budowlane przy drogach krajowych powinny być sytuowane w odległości dla drogi klasy GP - co najmniej 25 m od zewnętrznej krawędzi jezdni tej drogi, po stronie rezerw terenowych pod dobudowę drugiej jezdni normatywna odległość należy zwiększyć o 15 m (szerokość drugiej jezdni wraz z pasem rozdziału);
- zarząd dróg krajowych zastrzega, ze względów bezpieczeństwa ruchu i ograniczonej dostępności do dróg krajowych, niedopuszczanie sytuowania nowych zjazdów bezpośrednio z drogi krajowej do terenów przyległych, jak również zmiany charakteru istniejących indywidualnych zjazdów na publiczne;
- docelowo układ dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych będzie stanowił system bezpośredniej obsługi terenów zabudowanych w obszarze gminy z dostępem do dróg krajowych wyłącznie poprzez skrzyżowania.

ZASADY OCHRONY I KIERUNKI PROWADZENIA RACJONALNEJ GOSPODARKI ROLNEJ PRZY UWZGLĘDNIENIU WW. ELEMENTÓW OPISANO W KIERUNKACH ZMIAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

Z uwagi na bliskie sąsiedztwo obszarów prawnie chronionych oraz terenów zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi lokalizacje projektowanych elektrowni wiatrowych należy poprzedzić wnikliwymi analizami, w tym analizą akustyczną odnoszącą się dla całego przedsięwzięcia, jakim jest farma wiatrowa, uwzględniając efekt skumulowany emitowanego hałasu, rocznego monitoringu ptaków ze szczególnym uwzględnieniem tras przelotów i ich pułapu, w tym migracji długodystansowych, rocznego monitoringu nietoperzy ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania obszaru na legowiska oraz tras migracji, przelotów nocnych i sezonowych nietoperzy.

4. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZY RODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

W studium ustala się, że wszelkie działania na obszarze gminy powinny zmierzać do maksymalnej ochrony naturalnych zasobów przyrody, oraz rekultywacji przyrodniczej obszarów zdegradowanych.

W strefie rolniczej przestrzeni produkcyjnej ochroną obejmuje się gleby wysokich klas bonitacyjnych. Wyłączenie z produkcji rolnej tych gleb ograniczyć do niezbędnego minimum. Wyznaczanie terenów pod poszczególne elektrownie wiatrowe tj, place technologiczne wraz z dojazdem powinno odbywać się w sposób racjonalny, w miarę możliwości nie kolidującym z użytkowaniem rolniczym gruntów. Ochrona obejmuje się również gleby pochodzenia organicznego oraz elementy krajobrazu kulturowego takie jak: zadrzewienia śródpolne, nadwodne, lasy i szpalery przydrożnych drzew oraz zbocza eksponowanych pagórków kemowych.

4.1. Obszary podlegające ochronie:

OBSZARY LEŚNE - położone głównie w Obszarze Chronionego Krajobrazu Lasów Miradzkich (Rozporządzenie woj. Kujawsko-Pomorskiego nr 11 z dnia 9 czerwca 2005r. w sprawie Obszarów Chronionego Krajobrazu - Dz. U. Woj. Kuj-Pom. z 2005 r. Nr 120 poz. 215.). W zakresie nakazów i zakazów obowiązują przepisy tego rozporządzenia. W obszarze tym szczególnej ochronie podlega rezerwat faunistyczny Czapliniec - Ostrowo utworzony 4 kwietnia 1977r. (Monitor Polski Nr 10, poz. 64 z 1977r.), oraz wodochronne i glebochronne obszary leśne.

POMNIKI PRZYRODY ŻYWEJ I NIOŻYWIONEJ - ujęte w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody i wykazane na planszach z obszary ochrony specjalnej, degradacja i zagrożenia środowiska. W zakresie zakazów i nakazów obowiązują ustalenia ustaw szczególnych.

PARKI WIEJSKIE - występujące w miejscowościach: Żegotki, Wronowy, Witkowo, Rządskwin, Niemojewko, Mirosławice, Markowice, Bożejewice, Bławaty, Górki. W zakresie zakazów i nakazów obowiązują ustalenia ustaw szczególnych.

TERENY WZDŁUŻ BRZEGÓW JEZIORA OSTROWSKIEGO - W zakresie nakazów i zakazów obowiązują przepisy Rozporządzenia woj. Kujawsko-Pomorskiego nr 11 z dnia 9 czerwca 2005 r. w sprawie Obszarów Chronionego Krajobrazu - Dz. U. Woj. Kuj-Pom. z 2005 r. Nr 120 poz 215. Ponadto wszystkie tereny przyjeziorne winny być poddane ścisłej kontroli pod względem gospodarki wodno-ściekowej.

OBSZAR STANOWIĄCY GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH - Nr 143 i 144, wymaga ograniczenia działalności inwestycyjnej, która stwarzać może zagrożenie dla ww. zbiornika.

4.2. Obszary występowania zagrożeń środowiska przyrodniczego:

Obszar położony w strefie dużego deficytu wody gruntowej, obejmujący północną część gminy. W obrębie obszaru wskazane dążenie do właściwej i racjonalnej gospodarki wodnej i wodno-ściekowej, zakaz lokalizacji inwestycji wodochłonnych. Obszary otwartych terenów rolnych narażonych na erozję wietrzną w obrębie, których wskazane wprowadzanie pasów zadrzewień, zalesień i zakrzywień.

Gazociągi wysokiego ciśnienia, linie elektroenergetyczne wysokich i najwyższych napięć wymagające utrzymania w sprawności techniczno-eksploatacyjnej i systematycznego monitoringu ich stanu. Istniejące i projektowane ciągi komunikacyjne o znacznym natężeniu ruchu, dla których wskazane podjęcie działań w celu zmniejszenia ich uciążliwości dla środowiska i zdrowia ludzi.

Główne działania w zakresie ekopolityki to:

- a) Ekopolityka na terenie gminy winna zmierzać do maksymalnej ochrony systemu przyrodniczego i krajobrazowego, który tworzą obszary leśne, zieleń parkowa, zieleń śródpolna, zieleń hydrofilna obszarów podmokłych, zieleń niska terenów otwartych, wody powierzchniowe.
- b) Zalesieniami winny być objęte przede wszystkim obszary źródliskowe rzek i potoków oraz obszary wododziałowe, a także gleby niskich klas bonitacyjnych.
- c) W lasach gminy - istniejących lub tworzonych na drodze zalesień gruntów porolnych, wskazane jest wprowadzenie drzewostanów wielogatunkowych, w tym odpornych na działanie czynników degradujących atmosferę i powierzchnię ziemi.
- d) W celu zapobieżenia nieskoordynowanym, jednostkowym działaniom realizacyjnym należy dążyć do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących tereny zgrupowań działek przeznaczanych pod zabudowę, a tereny pojedynczych działek wyłącznie w przypadkach koniecznych.
- e) Mając na względzie ponadlokalną wartość środowiska przyrodniczego, uznaje się za zasadne uzgadnianie planowanych działań inwestycyjnych w obszarze gminy, poza funkcją mieszkaniową i indywidualną rekreacyjną (w tym letniskową) z jednostkami odpowiedzialnymi za ochronę i kształtowanie środowiska.
- f) Z uwagi na walory turystyczne części gminy szczególnego znaczenia nabiera konieczność ochrony kompleksów leśnych.
- g) Inwestycje liniowe (komunikacyjne i energetyczne) nie mogą przebiegać przez tereny penetracji turystyczno-wypoczynkowej w sposób obniżający ich wartość użytkową i krajobrazową.
- h) Stosowanie środków chemicznych ochrony roślin na terenach zainwestowania turystycznego i przyległej doń strefy intensywnej penetracji turystyczno-wypoczynkowej winno być ograniczone.
- i) Zastosowanie systemowych rozwiązań na terenach wiejskich, służących ochronie wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem, zwłaszcza azotanami pochodzącymi głównie z działalności rolniczej (dotyczy to niewłaściwego przechowywania odchodów zwierzęcych i często nieumiejętnego stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin) w celu zapewnienia mieszkańcom gminy zaopatrzenia w wodę pitną o jakości zgodnej z wymogami Unii, m.in. poprzez ochronę wód podziemnych;
- j) Dążenie do zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów i większego ich wykorzystania gospodarczego, m.in. poprzez tworzenie systemów zapobiegania powstawania odpadów, recyklingu, utylizacji (tworzenie sortowni, kompostowni itp.) i zagospodarowania osadów ściekowych;
- k) Eliminację tradycyjnych źródeł ciepła na rzecz bardziej przyjaznych dla zdrowia i środowiska (głównie poprzez zamianę węgla na gaz lub też stosowanie innych, alternatywnych i odnawialnych źródeł energii), co zlikwidowałoby m.in. problem tzw. „niskiej emisji”;
- l) Rozbudowa systemów kanalizacyjnych na bazie gminnej oczyszczalni, a także budowa mniejszych oczyszczalni przyzagrodowych lub szczelnych zbiorników bezodpływowych, czasowo opróżnianych do czasu realizacji programu kanalizacji gminy.

4.4. Główne zadania dla leśnictwa sprowadzają się do:

- konieczności zachowania trwałości lasów i ciągłości wykorzystania ich wielostronnych funkcji,
- poprawy stanu sanitarnego lasów,
- maksymalnego ograniczenia procesów degradujących środowiska leśne, zachowanie i odtworzenie osuszonych zbiorników śródleśnych i cieków,
- ograniczenie zrębów zupełnych.

5. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DOBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

1). Na terenie miasta i gminy występują następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

- Strefa „A” - strefa pełnej ochrony konserwatorskiej, obejmująca obszary szczególnie wartościowe, do bezwzględного zachowania.

Wytyczne konserwatorskie dla strefy „A”

1. zachowanie zasadniczych proporcji wysokościowych zabudowy kształtujących sylwetę zespołu miejskiego,
2. zachowanie rozplanowania ulic i placów z zachowaniem ich szerokości, przekroju, nawierzchni z utrzymaniem historycznych linii zabudowy oraz wysokości i proporcji budynków, geometrii dachów, materiałów wykończeniowych,
3. zachowanie historycznego podziału działek lub nawiązanie do dawnych podziałów,
4. zachowanie zabudowy historycznej, jej konserwacja i rewaloryzacja,
5. zachowanie, konserwacja i rewaloryzacja historycznej zieleni,
6. dostosowanie nowej zabudowy do historycznej, nawiązaniem form współczesnych do lokalnej, wartościowej tradycji architektonicznej,
7. dążenie do likwidacji obiektów dysharmonizujących.

Na obszarze strefy „A” wymagane jest:

- a) uzgadnianie z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wszelkiej działalności inwestycyjnej, podziałów geodezyjnych, zmian sposobu użytkowania, prac ziemnych, remontów, modernizacji, adaptacji, uzupełnień zabudowy, zdobienia brył architektonicznych, wprowadzania małych form architektonicznych, wprowadzania elementów reklamy wizualnej,
- b) prowadzenie - na koszt inwestora, badań archeologicznych wyprzedzających wszelką działalność budowlaną;

W ramach strefy „A” konserwator zabytków może warunkować swoją akceptację wymogiem wykonania dodatkowych badań, dokumentacji, analiz itp. Na koszt inwestora.

- Strefa „B” - strefa ochrony konserwatorskiej, obejmująca obszar podlegający rygorom w zakresie utrzymania zasadniczych elementów istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru w skali nowej zabudowy. Strefa „B” jest równoznaczna ze strefą „OW” - obserwacji archeologicznej.

Wytyczne konserwatorskie dla strefy „B”

1. zachowanie historycznego układu ulic, linii zabudowy, proporcji i wysokości zabudowy,
2. zachowanie historycznego podziału działek,
3. zachowanie zabudowy historycznej, jej konserwacja i rewaloryzacja,
4. zachowanie, konserwacja i rewaloryzacja historycznej zieleni, parków i cmentarzy,
5. dostosowanie nowej zabudowy do historycznej,
6. usuwanie obiektów dysharmonizujących.

Na obszarze strefy „B” wymagane jest:

Uzgadnianie z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków: remontów, modernizacji, adaptacji, zmian sposobu użytkowania obiektów zabytkowych, uzupełnień zabudowy, wprowadzania małych form architektonicznych, wprowadzenia nowych inwestycji, prac ziemnych.

- Strefa „E” - obejmuje obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołu zabytkowego, głównie wyznacza tereny wyłączone spod zabudowy lub określa jej nieprzekraczalne gabaryty.

Wytyczne konserwatorskie dla strefy „E”

1. zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków,
2. ochrona przed powstaniem dominant widokowych, jak budowle wielokondygnacyjne, czy wielkoformatowe tablice reklamowe,
3. zachowanie historycznych relacji przestrzennych,
4. ustalenie nieprzekraczalnych gabarytów i wysokości zabudowy nowowprowadzanej

Na obszarze strefy „E” wymagane jest:

Wprowadzenie nowych inwestycji o uzyskaniu pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

- Strefa „W” - strefa ochrony archeologicznej obejmująca obszary występowania stanowisk archeologicznych rozpoznanych i potencjalnych.

Wytyczne konserwatorskie dla strefy „W”

Na obszarze strefy dopuszcza się działalność inwestycyjną pod warunkiem przeprowadzenia wyprzedzających badań archeologicznych na koszt inwestora.

Na obszarze strefy „W” wymagane jest:

1. Wszelkie prace ziemne prowadzone w granicach strefy wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków
2. Szczegółowy zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych określony zostaje na etapie uzgodnienia projektu budowlanego i wydania decyzji.
3. Egzemplarz dokumentacji badań archeologicznych podlega po ich zakończeniu nieodpłatnemu przekazaniu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków.

Zgodnie z obowiązującymi ogólnie przepisami prawa wymaga się, aby każdy kto:

- a) przypadkowo znalazł przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem archeologicznym, jest obowiązany, przy użyciu dostępnych środków, zabezpieczyć ten przedmiot i oznakować miejsce jego znalezienia oraz niezwłocznie zawiadomić o znalezieniu tego przedmiotu właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, wójta gminy,
- b) w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, odkrył przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, jest obowiązany: wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, następnie zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia, oraz niezwłocznie zawiadomić o tym Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, Burmistrza, a kontynuować prace zgodnie z uzyskaną decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

2). Walory kulturowe gminy

W zakresie ochrony dóbr kultury wykazuje się:

- na załączniku nr 2 - obszary objęte strefami ochrony konserwatorskiej A i B,
- na załączniku nr 3 - obszary objęte strefami ochrony konserwatorskiej A, B i E.

Wszystkie występujące na terenie gminy strefy ochrony konserwatorskiej łącznie ze strefą W i terenami oraz obiektami, będącymi w ewidencji zabytków pokazano na planszy pomocniczej do niniejszego opracowania - Walory kulturowe.

Strzelno należy do najstarszych miast w Polsce o ciągłości osadniczej sięgającej neolitu. Rozwój osadnictwa związany był z przebiegiem ważnych szlaków komunikacyjnych sięgających jeszcze czasów przedpiastowskich. Odgałęzienia lądowe najstarszych szlaków „Bursztynowego” i „Solnego” przechodziły przez obszar gminy już w czasach starożytnych. Wpłynęło to na rozmieszczenie i charakter osadnictwa w gminie.

Pierwsze wzmianki źródłowe dotyczące osadnictwa na tym obszarze związane są ze Strzelnem, które należy do najstarszych osad w Polsce i pochodzą z 1145 r. Strzelno początkowo rozwija się jako osada klaszorna, przy Zakonie Norbertanek. W XII w. Z osady przyklasztornej przekształciło się w osadę targową. Po nadaniu praw miejskich w 1231 r. nastąpił przyspieszony rozwój Strzelna. Proces systematycznej zabudowy obszaru miejskiego odbywał się etapowo i uzależniony był od warunków ekonomicznych. Miasto stopniowo rozrastało się o przedmieścia i już w XVI w.

Liczyło 800 mieszkańców.

Rozwijające się miasto pociągało za sobą rozwój rzemiosła, handlu i oświaty.

Niestety wojny szwedzkie, zaraza, a następnie seria pożarów przyczyniły się kolejno do upadku miasta.

Od 1772r. Strzelno dostało się pod zabór pruski i stopniowo następował ponowny wzrost miasta. W początkach XIX w. Miasto liczyło już 1601 mieszkańców. Zmieniał się stopniowo skład wyznaniowy i narodowościowy mieszkańców miasta i okolic.

Wraz z Prusakami przybyli tu Żydzi. W latach 1818 - 1826 powstaje kościół ewangelicki, a Żydzi w 1827r. posiadają już swoją synagogę. Od 1887r. Strzelno stało się siedzibą powiatu. Wkrótce miasto otrzymuje pierwsze połączenie kolejowe z Mogilnem, a następnie z Kruszwicą. Przyczynia się to do znacznej aktywności miasta i terenów przyległych. W 1919r. miasto odzyskało niepodległość. Zaczęły się rozwijać nowe funkcje miasta i obecnie pełni ono funkcję administracyjno - usługową przemysłową, komunikacyjną oraz turystyczną. Ciekawy układ miasta z licznymi zabytkami rozmieszczonymi również na terenie gminy oraz jej duże walory krajobrazowe przyciągają tu licznych turystów.

Współczesne Strzelno to zabytkowe śródmieście z przylegającymi do niego od wschodu podklasztornym zespołem romańskich, gotyckich i barokowych budowli Sakralnych, trzy osiedla mieszkaniowe i tereny przemysłowe w zachodniej części miasta.

Do najciekawszych zabytków miasta należą:

- Kościół i klasztor Norbertanek - budowa rozpoczęta po 1175 r., kontynuowana po 1210 - 16. Przebudowy w okresie późnego gotyku w 2 połowie XV w. (m.in. sklepienie nad nawami), 1656 r. - barokizacja wnętrza. Kolejne restauracje i przebudowy: 1728, 1743, 1752, 1892, 1924-28, 1930 i 1945 - 53.
- Kościół romański - zbudowany na przełomie XII i XIII w. Kamienny, trójnawowy, o układzie bazylikowym, z transeptem i prezbiterium zakończonym apsydą po bokach, którego występują dwie kaplice. W fasadzie zachodniej dwie kwadratowe wieże o zewnętrznych formach barokowych. Wnętrze kryte późnogotyckimi sklepieniami gwiaździstymi, nawy boczne krzyżowo - żebrowymi. Romańskie kolumny z rzeźbioną dekoracją figuralną i roślinną oraz dwa tympanony, jeden z postacią fundatora. Resztki polichromii romańskiej. Bogate wyposażenie późnobarokowe i regencyjne, głównie z XVIII w.
- Klasztor barokowy z XVIII w. - piętrowy, dostawiony do kościoła od północy, złożony z trzech skrzydeł na planie podkowy. Skrzydło wschodnie prawdopodobnie gotyckie.
- Kościół św. Prokopa - romański, zbudowany po 1160 r., przebudowany na przełomie XV i XVI w., następnie odbudowany przez skrzydło klasztoru Norbertanek, służył kolejno jako refektarz, furta klasztorna, od 1812 r. jako magazyn. Rekonstruowany w latach 1892, 1925 i 1948 - 52. Kamienna rotunda z prostokątnym prezbiterium, dwiema apsydami od północy i okrągłą wieżą od zachodu nadbudowaną w cegle w okresie późnego gotyku.
- Probstwo - budynek zbudowany przed 1728 r., przebudowany ok. 1800 i po 1837 r. Murowany, piętrowy z użytkowym poddaszem, w piwnicach sklepienia kolebkowe.
- Dawny zbór ewangelicki - klasycystyczny z 1826 r. (od 1945 magazyn). Jednonawowy, wewnątrz z piętrowymi emporami.
- Domy - zabudowa miasta murowana, przeważnie z 2 połowy XIX w. Z nielicznymi domami starszymi np. w Rynku nr 2 - apteka z 1858 r.
- Spichrz - drewniano - szkieletowy z początku XX w.

Bogate budownictwo wiejskie reprezentują następujące obiekty i zespoły parkowe:

1. Wieś Bożejewice

- park podworski z XIX w. O powierzchni 3,5 ha.

2. Wieś Górki

- eklektyczna rzeźba kamienna N. P. Marii Niepokalanie Poczętej na murowanym postumencie z 2 połowy XIX w.
- Park podworski z 2 połowy XIX w. O powierzchni 1,7 ha.

3. Wieś Markowice

- wieś wzmiankowana od końca XIV w. Miejsce urodzenia (1809 r.) Gustawa Zielińskiego, poety, autora m.in. „Kłrglza” - jednego z - najwybitniejszych filologów klasycznych Ulricha von Wilamowitz - Mollendorf (1848 r.)
- kościół I klasztor Karmelitów trzewickich, ob. Misjonarzy oblatów. W miejscu dawnego kościoła drewnianego zbudowany w 1634 r. z fundacji właścicieli wsi Andrzeja Bardzkiego i jego żony Heleny z Markowskich jako Wotum dziękczynne powstał kościół barokowy I klasztor
- kościół jednonawowy z parą kaplic złożonych w ramionach i kwadratową wieżą od zachodu, wnętrze nakryte sklepieniem kolebkowym z przeniesieniem Ołtarza Głównego na zachodnią ścianę nawy. Wyposażenie barokowe. Ołtarz Główny rokokowy z 1765 r. Późnogotycka rzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem z przełomu XV i XVI w.
- Klasztor piętrowy, złożony z trzech skrzydeł otaczających wirydarz z krużgankami. Wnętrza parteru sklepione żaglasto i kolebkowo.
- Park podworski o charakterze krajobrazowym z XIX w. o powierzchni 4,1 ha.

4. Wieś Mirosławice

- opodal dawnego dworu z 2 połowy XIX w., rozebranego w 1967r. pozostałości parku z 2 połowy XVIII w. ze zróżnicowanym starodrzewem.

5. Wieś Młyny

- wiatrak murowany, typu holenderskiego z końca XIX w.

6. Wieś Niemojewko

- park podworski z XIX w. o powierzchni 1,2 ha

7. Wieś Ostrowo

- kościół neoromański z 1869 r.
- wiatrak

8. Wieś Rządwin

- kościół neogotycki zbudowany w latach 1878 - 82, na fundamencie z głazów granitowych. Szersza i wyższa nawa prostokątna, z wieżą od zachodu. W prezbiterium sklepienie krzyżowo - żebrowe. Rzeźba Chrystusa Ukrzyżowanego z XVIII - XIX w.
- późno klasycystyczna plebania z XIX w., parterowa z facjatą, podpiwniczona, prostokątna. W elewacji frontowej drewniana weranda i dwuosiowa facjata. Dach naczółkowy, kryty dachówką.
- Park podworski z XIX w. o pow. 2,0 ha

9. Wieś Stodoły

- kościół z 1897r., neogotycki, rozbudowany w latach 1956 - 57 (przedłużenie prezbiterium). W nowszym ołtarzu głównym krucyfiks barokowo - ludowy z XVIII w. dwa ołtarze boczne barokowe ok. 1700r.

10. Wieś Żegotki

- park podworski z XIX w. o pow. 1,4 ha

27 lipca 2004 roku archeolodzy prowadzący badania na wzgórzu klasztornym w Strzelnie natrafili na fundamenty wieży w zachodniej części wzgórza, w średniowieczu pozostającej poza budynkami objętymi klauzurą. Badania które prowadzone są w Strzelnie przez Zakład Archeologii Architektury Instytutu Archeologii UMK od 11 lat trwają również w obrębie rynku miasta.

Dla ochrony posiadanych zasobów kulturowych gmina winna przyjąć następujące zasady działania:

- a) Utworzenie kompletnej ewidencji obiektów (architektury, zabytków techniki, krajobrazów komponowanych, obiektów archeologicznych), o znacznych walorach zabytkowych.
- b) Wnioskowanie tworzenia stref ochrony konserwatorskiej przy ścisłej współpracy z państwową Służbą Ochrony Zabytków.
- c) Czynne wspieranie przez Urząd Gminy działań zmierzających do utrzymania lub przywrócenia jak najlepszego stanu terenom i obiektom o wysokiej wartości kulturowej lub zabytkowej wskazanym przez instytucje powołane do opieki nad zabytkami na danym terenie.
- d) Tworzenie planów rozbudowy infrastruktury w oparciu o konsultacje i opinie instytucji powołanych do opieki nad zabytkami na danym terenie.
- e) Harmonijne wkomponowywanie w krajobraz obiektów nowych, a niezbędnych i (zwłaszcza związanych ze strefą gospodarczą i użyteczności publicznej) znacznie odbiegających od modelu zabudowy tradycyjnej.
- f) Kontynuacja form zabudowy tradycyjnej w zabudowie współczesnej.
- g) Unikanie zabudowy wielkogabarytowej w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów i zespołów zabytkowych.
- h) Wstrzymanie rozpraszania zabudowy i zahamowanie procesu zacierania podziałów śródpolnych.
- i) Tworzenie neutralnych pasów zieleni (filtrów) wokół zespołów o szczególnej wartości w parciu o wyznaczone strefy ochrony konserwatorskiej.
- j) Zharmonizowanie tzw. małej architektury z istniejącymi formami zabudowy oraz prawidłowe wkomponowanie poszczególnych obiektów w obszary o dużych walorach krajobrazowo-kulturowych.
- k) Przeciwdziałanie samowoli budowlanej.

W strefie rolniczej przestrzeni produkcyjnej poza terenami zainwestowanymi należy uwzględnić występujące strefy ochrony archeologicznej, objęte ochroną konserwatorską. Tereny w granicach tych stref dostępne są do celów inwestycyjnych pod warunkiem przeprowadzenia określonego decyzją konserwatora niezbędnego zakresu badań archeologicznych.

Zaleca się aby elektrownie wiatrowe lokalizować w odpowiedniej odległości od parków podworskich i pałacowych, tak aby nie naruszać ich walorów krajobrazowych i fizjonomicznych. W zależności od lokalnych uwarunkowań odległość ta powinna wynosić co najmniej od 300 do 500 m. Na etapie sporządzania planów miejscowych dla lokalizacji elektrowni wiatrowych należy wykonać „Studium ochrony krajobrazu kulturowego” wraz z analizami wizualizacyjnymi.

6. POLITYKA GMINY W ZAKRESIE ROZWOJU TURYSTYKI I WYPOCZYNKU

Gmina Strzelno zalicza się do grupy gmin o funkcji rolniczo-turystycznej. Turystyka rozwija się w oparciu o jej walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe. Tereny o wybitnych predyspozycjach do wykorzystania turystycznego występują szczególnie w południowej części gminy, które leżą w VI Miradzkim Regionie Turystyczno-Rekreacyjnym województwa Kujawsko-Pomorskiego. Funkcja turystyczno-rekreacyjna związana jest tu z walorami przyrodniczo-krajobrazowymi Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Miradzkich (ustanowionego rozporządzeniem 9/91 Woj.Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 roku) oraz kompleksem wczasowo-wypoczynkowym Przyjezierze. W gminie przeważa turystyka pobytowa na bazie ośrodków wczasowo-wypoczynkowych w Przyjezierzu i terenów wypoczynkowych we wsi Ostrowo. Kompleks turystyczno-wczasowy Przyjezierze stanowi jeden z największych tego typu w województwie. Zajmuje on 39,8 ha, z czego 6,7 ha leży na terenie gminy Strzelno/ pozostała część na terenie gminy Jeziora Wielkie/.

Do dyspozycji turystów są domki letniskowe, hotele, pole namiotowe oraz centrum handlowo-usługowo-gastronomiczne. Przyjezierze posiada własną oczyszczalnię ścieków zapewniając czyste środowisko, a bezpośredni kontakt z krajobrazem leśnym stwarza atrakcyjny teren rekreacyjny. Lasy Miradzkie są pozostałością praborów, zajmujących niegdyś obszary górnej Noteci. Spotkać tu można starodrzew sosny, występujący zaś często dąb nadaje lasom naturalny charakter. Na podmokłych łąkach śródleśnych spotkać można żurawie i kolonie czapli siwej gnieźdzące się m.in. w rezerwacie „Czapliniec Ostrowo”. Myśliwi z koła łowieckiego nr 124 w Miradzu dysponują wspaniałymi terenami łowieckimi. Oprócz wspomnianej turystyki pobytowej rozwija się w gminie turystyka piesza i kołowa, związana z przebiegającymi przez obszar gminy

szlakami turystycznymi. Do najważniejszych należy Szlak Piastowski, który na obszarze gminy Strzelno przebiega wzdłuż drogi krajowej regionalnej nr 257 i regionalnej nr 256. Głównym punktem turystycznym na szlaku jest miasto Strzelno ze swoimi zabytkami. Przez obszar gminy oprócz Szlaku Piastowskiego przebiegają znakowane szlaki turystyczne: czerwony, niebieski i żółty.

Wytyczone są one przez obszary o szczególnych walorach krajobrazowo-przyrodniczych, jak i o ciekawych zabytkach znajdujących się w mijanych wsiach.

Z uwagi na duże walory przyrodniczo-krajobrazowe gminy wyznaczono nowe tereny predysponowane do rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowej w miejscowościach Ostrowo i Łąkie. Z uwagi na rozwój zainteresowania ruchem rowerowym, w systemie turystyki i rekreacji wyznaczono trasy rowerowe, zarówno lokalne jak i ponadlokalne.

W nawiązaniu do "Europejskiej Sieci Dróg Rowerowych" międzynarodowego systemu dróg rowerowych, łączących Francję, Belgię, Holandię, Niemcy przewiduje się połączenie z Europą Środkową w tym z Polską. Jednym z głównych elementów tego systemu jest droga Frankfurt-Poznań-Gniezno-Trzemeszno-Mogilno-Strzelno-Kruszwica-Toruń-Malbork. W związku z położeniem gminy na Piastowskim Szlaku turystycznym, przewidzieć należy rozwój agroturystyki na bazie budownictwa mieszkaniowego wsi, adaptowanego lub programowo rozbudowywanego.

Działalność turystyczna i rekreacyjna na obszarze gminy powinna zapewnić wykorzystanie jej walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych. Walory rekreacyjne winny być wykorzystane poprzez:

1. turystykę krajoznawczą i kwalifikowaną (specjalistyczna): pieszą, rowerową i konną
2. wypoczynek pobytowy, z preferencją form ogólnodostępnych oraz wynajem kwater w zabudowie agroturystycznej.

Lokalizacja i budowa ogólnodostępnych obiektów turystycznych, niezbędnych dla uprawiania turystyki kwalifikowanej, może być realizowana bez równoczesnego pomniejszania walorów rekreacyjnych. Należy także dążyć do poprawy ładu przestrzennego oraz podniesienia estetyki zagospodarowania już istniejących obiektów i przesłonięcia ich zielenią.

Mając na uwadze powyższe sugestie, mogące przyczynić się do pełnienia przez gminę Strzelno funkcji turystycznej, proponuje się następujące działania:

1. Powołanie struktury organizacyjnej (np. związku popierania turystyki w gminie), która opracowałaby szczegółowy program rozwoju wypoczynku i turystyki w gminie a następnie, po przyjęciu planu rozwoju gminy w tej dziedzinie, stała się realizatorem przyjętych założeń programowych.
2. Przeprowadzenia odpowiednich szkoleń w zakresie obsługi turystów.
3. Wyposażenie już obecnie ciekawych krajobrazowo fragmentów gminy w odpowiednie urządzenia pozwalające na właściwą ekspozycję walorów przyrodniczo-kulturowych dla potencjalnych turystów, a w szczególności:
  - a) budowę punktów widokowych (wyposażonych w barierki ograniczające, ławki, kosze na śmieci itp.),
  - b) wytyczenie szlaków turystycznych,
  - c) budowę parkingów wraz z zapleczem socjalnym w potencjalnych miejscowościach turystycznych i przy niektórych punktach widokowych,
  - d) zabezpieczenie właściwej ekspozycji najciekawszych krajobrazowo fragmentów gminy,
  - e) realizację w potencjalnych miejscowościach turystycznych (wsiach agroturystycznych) obiektów rekreacji beznoclegowej, jak: boiska, place gier i zabaw, obiektów obsługi konnej.

7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

7.1. KOMUNIKACJA

W zakresie komunikacji przyjęto następujące ustalenia:

Strategia rozwoju gminy jest integralnie związana z rozwojem infrastruktury komunikacyjnej, która jest jednym z ważniejszych elementów decydujących o dostępności gminy. Dostępność komunikacyjna jest z kolei istotnym kryterium z gwarantującym rozwój różnych dziedzin gospodarki, m.in. w aspekcie potencjalnej możliwości dopływu kapitału /polskiego i zagranicznego/ niezbędnego do osiągnięcia planowanych zamierzeń.

Priorytetowym zadaniem powinno więc być dążenie do nieograniczonej dostępności komunikacyjnej obszaru gminy, realizowanej głównie poprzez przebudowę i rozbudowę sieci drogowej wraz z niezbędnymi urządzeniami i mogące, przejąć spodziewany wzrost ruchu samochodowego. Będzie to gwarancja właściwej i kompleksowej obsługi transportowej gminy.

Drogi

Wzrost motoryzacji, a przede wszystkim samochodów osobowych i średni wzrost ruchu drogowego w ostatnich latach w gminie i w województwie oraz przewidywany w latach następnych dalszy intensywny ich wzrost, wynikający z szybko rozwijającej się gospodarki rynkowej, spowoduje znaczne zwiększenie obciążenia sieci drogowej. Obciążona dużym ruchem cała sieć drogowa wymagać będzie przebudowy i rozbudowy. W okresie perspektywicznym priorytetowym zadaniem będzie przebudowa dróg krajowych nr 15 Trzebnica - Gniezno - Inowrocław - Toruń - Ostróda i nr 25 Bobolice - Sępólno Krajeńskie - Bydgoszcz - Inowrocław - Konin - Ostrów Wielkopolski - Oleśnica do normatywnych parametrów techniczno-użytkowych przypisanych drogom klasy GP - drogom głównym ruchu przyspieszonego, a docelowo do dróg tej samej klasy ale o przekroju dwujezdniowym.

W ramach przebudowy dróg krajowych nr 15 i nr 25 realizowana będzie budowa utwardzonych poboczy, wzmocnienie nawierzchni oraz ograniczenia bezpośredniej dostępności do dróg stosownie do ich kategorii i klasy technicznej, tj. zakaz sytuowania nowych zjazdów do przyległych terenów do dróg, jak również zakaz zmiany charakteru istniejących zjazdów indywidualnych na zjazdy publiczne.

W perspektywie niezbędna jest realizacja dwóch obejść Strzelna w ciągu dróg krajowych nr 15 i nr 25 odpowiednio po stronie północno-zachodniej i wschodniej miasta wraz ze skrzyżowaniem /węzłem/ tych dróg i drogi nr 62. Docelowo budowa drugich jezdni oraz budowa w zależności od potrzeb ruchu lokalnego dróg wspomagających w celu zmniejszenia liczby istniejących i wyeliminowania nowych włączeń bezpośrednio do dróg krajowych. Planowane są również obejścia Markowic w ciągu drogi krajowej nr 25 oraz wsi Jezioroki w ciągu drogi krajowej nr 15.

Przebudową powinna być objęta również droga krajowa nr 62 Strzelno - Włocławek - Anusin w celu osiągnięcia parametrów techniczno-eksploatacyjnych dla klasy G - drogi głównej. W związku z tym, że do wzrostu ruchu na drogach krajowych nr 15, nr 25 i nr 62 podobny był wzrost ruchu na drodze wojewódzkiej nr 255 oraz na sieci dróg powiatowych, konieczne będą więc przebudowa i inwestycje również na tych drogach, które wraz z drogami krajowymi tworzą podstawowy układ komunikacyjny w gminie. Mimo, że droga wojewódzka w całości i prawie 100% /94%/ dróg powiatowych ma nawierzchnię twardą, to jednak ich stan techniczny powinien być dostosowany do normatywnych standardów głównie w zakresie geometrii trasy i skrzyżowań, jakości i nośności nawierzchni oraz organizacji ruchu /oznakowanie/ przypisanych odpowiednio klasie technicznej drogi wojewódzkiej i klasom technicznym poszczególnym drogom powiatowym.

Najniższą kategorię połączeń tworzą drogi gminne, których tylko 10% ma nawierzchnię twardą. Konieczna będzie dalsza sukcesywna rozbudowa tych dróg do normatywnych parametrów dróg klasy L /dróg lokalnych/ i twardej nawierzchni.

Ustala się budowę dróg dojazdowych do elektrowni wiatrowych wraz z placami montażowymi, manewrowymi w wielkościach dostosowanych do poszczególnych elektrowni wiatrowych.

Obowiązuje utrzymanie istniejących dróg rolnych z możliwością ich rozbudowy lub przebudowy oraz realizacja nowych, w zależności od struktury prowadzonej działalności rolniczej lub z konieczności skomunikowania terenów elektrowni wiatrowych z drogami publicznymi.

Urządzenia komunikacyjne

Przewidywany w latach następnych dalszy wzrost motoryzacji i dalszy rozwój gospodarki rynkowej spowodują zwiększenie obciążenia sieci drogowej ruchem samochodowym. Wzrośnie zatem zapotrzebowanie na usługi związane z obsługą samochodów i podróży. Modernizacja istniejących i budowa nowych urządzeń, tj. stacji paliw, parkingów przydrożnych pozwoli na coraz lepsze zaspokojenie potrzeb kierowców i podróżnych związanych z zaopatrzeniem w paliwo oraz ich potrzeby osobiste.

Przy drogach krajowych nr 15 i nr 25, drogach klasy GP /drogi główne ruchu przyspieszonego/, docelowo najwłaściwszym rozwiązaniem, w aspekcie konieczności ograniczenia dostępności i zwiększenia bezpieczeństwa ruchu, są miejsca obsługi podróżnych - MOP-y, tj. wielofunkcyjne stacje paliw z szerokim zakresem usług typu parking, handel, gastronomia, hotel, zlokalizowane oddzielnie dla każdego kierunku ruchu.

Komunikacja pasażerska

Obsługa ludności gminy jest i będzie oparta przede wszystkim na komunikacji autobusowej i mikrobusowej oraz indywidualnej samochodowej. Prawdopodobnie zaistnieje potrzeba zwiększenia ilości regionalnych i lokalnych połączeń autobusowych obsługiwanych zarówno przez PKS jak i przez innych przewoźników oraz dalszy rozwój komunikacji mikrobusowej.

Samochód osobowy na pewno spełniać będzie coraz większą rolę w kategorii wszystkich rodzajów przewozów, tj. międzyregionalnych, regionalnych i lokalnych, zwłaszcza w aspekcie planowanej modernizacji i rozbudowy sieci drogowej realizowanej również przy pomocy środków finansowych z Unii Europejskiej. Nie przewiduje się wznowienia przewozów pasażerskich na nieczynnej linii kolejowej Inowrocław Rąbinek - Strzelno - Mogilno.

Kolej

Przebiegająca przez gminę linia kolejowa nr 231 Inowrocław Rąbinek - Strzelno - Mogilno, pod względem technicznym linia znaczenia miejscowego, jednotorowa, niezelektryfikowana nie jest przewidziana do modernizacji i wznowienia na niej przez PKP przewozów pasażerskich. Zawieszenie przewozów pasażerskich jednostronnie przez PKP nie musi oznaczać likwidacji linii. Wg założeń i planów samorządu województwa wszędzie tam, gdzie będą występowały potrzeby przewozowe, przewiduje się uruchomienie nowoczesnych pojazdów /autobusów/ szynowych dla lokalnych przewozów pasażerskich /oraz ewentualnie turystycznych/. Jednak w przypadku fizycznej likwidacji linii postuluje się przeznaczenie nieczynnego torowiska kolejowego na cele turystyki rowerowej.

Lotnisko

Mimo dogodnego położenia, lotnisko komunikacyjne w Bydgoszczy nie jest właściwie wykorzystywane i komunikacja lotnicza nie spełnia jeszcze znaczącej roli. Obecny niski stan przewozów należy jednak uznać za przejściowy. Port lotniczy ma dalsze potencjalne możliwości rozwoju, a prognozowany wzrost popytu na usługi przewozowe transportem lotniczym stworzy warunki uruchomienia dogodnych połączeń w komunikacji krajowej i zagranicznej. Obecnie wybudowany jest nowoczesny terminal pasażerski, który zapewni obsługę 200 tys. pasażerów rocznie oraz uruchomienie lotniczego przejścia granicznego umożliwiającego bezpośrednie /nie via Warszawa/ połączenia międzynarodowe.

W najbliższej przyszłości planowane są nowe stałe połączenia w ruchu krajowym, prawdopodobnie najpierw z Krakowem i potem z innymi miastami, a w ruchu międzynarodowym kierunek Niemcy, Włochy i ewentualnie inne kraje. Przewiduje się również, że w najbliższym czasie dojdzie prawdopodobnie do uruchomienia tzw. tanich linii lotniczych, które w znaczący sposób mogą przyczynić się do aktywizacji «gospodarczej i turystycznej regionu. Pewne jest uruchomienie stałego połączenia Bydgoszczy z Londynem /linie Ryanair/. Planowany jest także rozwój połączeń czarterowych krajowych i zagranicznych. W dalszej perspektywie przewidywana jest realizacja terminalu cargo. Zakłada się, że docelowo lotnisko uzyska kategorię portu regionalnego gwarantującego kompleksową obsługę przewozów w ruchu krajowym i międzynarodowym.

Komunikacja rowerowa

W ostatnich latach zaistniała moda na rower. Znaczenia nabierać będzie zagadnienie roli i miejsca ruchu rowerowego przede wszystkim w dziedzinie turystyki i rekreacji, ale także w systemie transportowym. Zaszła więc potrzeba uwzględnienia problematyki komunikacji rowerowej i stworzenia systemu spójnej sieci dróg rowerowych: międzyregionalnych, regionalnych i lokalnych.

Ze względu na charakter podróży można wyodrębnić trasy turystyczne i rekreacyjne. Trasy turystyczne łączą różne miejscowości, a ich przebieg powinien nawiązywać do walorów historycznych, kulturowych i krajoznawczych. Do kategorii tras turystycznych należeć będą trasy międzyregionalne i regionalne. Trasy lokalne zaś związane są głównie z jakimś ośrodkiem lub pojedynczym obiektem kulturowym, przyrodniczym lub wypoczynkowym i mają charakter pętli rekreacyjnej. Ścieżki lokalne oprócz funkcji rekreacyjnej powinny stwarzać alternatywę dojazdów do pracy, szkół i usług, atrakcyjną i konkurencyjną w stosunku do samochodu osobowego.

Korzystny teren dla wytrasowania drogi rowerowej stanowić może torowisko nieczynnej linii kolejowej w przypadku ewentualnej jej likwidacji. Niezbędne będzie więc zabezpieczenie tych terenów i niedopuszczenie do ich rekultywacji oraz do rozbiórki obiektów związanych z tą linią. Przez teren gminy przebiega międzynarodowa trasa rowerowa INiemcy/ Frankfurt - Poznań - Trzemeszno - Biskupin - Strzelno - Kruszwica /Szlak Piastowski/ - Toruń - Malbork - Sankt Petersburg /Rosja/.

Komunikacja a ochrona środowiska

Drogi i linie kolejowe, a przede wszystkim odbywający się na nich ruch, oddziałują na otaczające je środowisko, rozumiane zarówno jako środowisko przyrodnicze, jak i środowisko życia i pracy człowieka. Oddziaływanie to jest ze swej istoty negatywne i dotyczy w szczególności hałasu, wibracji, zanieczyszczenia powietrza, gleb i wód powodowanych przez ruch. Niezależnie od negatywnego oddziaływania drogi na środowisko należy brać pod uwagę również pozytywne aspekty wynikające z budowy i modernizacji tras drogowych i kolejowych. Ruch odbywać się będzie więc w znacznie lepszych warunkach. Budowa obwodnicy powoduje zmniejszenie ruchu w obszarze zurbanizowanym, nowe i zmodernizowane rozwiązania komunikacyjne wpływają na uporządkowanie układów urbanistycznych i odciążenie istniejących dróg, a zatem i na poprawę warunków ekologicznych w skali globalnej /m.in. zmniejszenie ogólnej emisji zanieczyszczeń, hałasu/. Dla dróg i linii kolejowych, zarówno istniejących jak i projektowanych, powodujących zagrożenie dla otoczenia powinny być stosowane środki biernej i czynnej ochrony środowiska.

Bierna ochrona środowiska, odnosząca się prawie wyłącznie do tras projektowanych, polega na prowadzeniu ich od obszarów i obiektów wrażliwych środowiskowo /budynki mieszkalne, szkoły, szpitale, ujęcia wody, tereny rekreacji, ogródki działkowe/ w odległości zapewniającej im zachowanie ich właściwych stref ochronnych oraz na płynnym kształtowaniu drogi w planie i w przekroju poprzecznym oraz właściwie projektowanej niwelecie.

Czynna ochrona środowiska, dotycząca zarówno istniejących jak i projektowanych dróg, powinna być realizowana przez stosowanie techniczno-przestrzennych /wykopy, wały ziemne, pasy zieleni/ i techniczno-inżynierskich /ekrany akustyczne, ekrany do tłumienia wibracji/ urządzeń ograniczających negatywne oddziaływanie dróg na środowisko.

W zależności od zastosowania rodzaju ochrony i jej szczegółowych rozwiązań określić można strefy uciążliwości w stosunku do środowiska. Określenie wielkości poszczególnych stref uciążliwości dróg i kolei, czyli negatywnego ich oddziaływania na środowisko, wynika głównie z dwóch warunków: wielkości natężenia ruchu i rodzaju stosowania środków ochrony czynnej i biernej.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w/w strefy przyjęto jako strefy ograniczonego zagospodarowania:

- strefa oddziaływania ekstremalnego
- strefa zagrożenia
- strefa uciążliwości

Strefa oddziaływania ekstremalnego - występują tu najwyższe zanieczyszczenia powietrza, gleb i wód, największy hałas i wibracje, powinna być zagospodarowana wyłącznie jako zielen izolacyjna. Strefa zagrożenia - powinna być wyłączona z działalności budowlanej, mieszkalnej i użyteczności publicznej, dopuszcza się jedynie działalność usługową o charakterze produkcyjno-magazynowym z zachowaniem linii zabudowy wynikających z odpowiednich przepisów szczególnych. Może być wykorzystywana do określonej produkcji rolnej, jak: rośliny przemysłowe, szkółki drzew oraz do lokalizacji infrastruktury technicznej.

Strefa uciążliwości - jej obszar jest uzależniony od wielkości natężenia ruchu i od tego czy i jakiego rodzaju są stosowane środki ochrony czynnej lub biernej. W strefie tej można lokalizować wszystkie obiekty budowlane, z wyjątkiem szpitalnych i sanatoryjnych, z zachowaniem linii zabudowy wynikających z odpowiednich przepisów szczególnych. Mogą występować pewne ograniczenia dla upraw polowych.

Orientacyjne wielkości stref negatywnego oddziaływania dróg i kolei na środowisko /mierzone od krawędzi jezdni drogi i osi toru/

!* wielkości stref na terenie zabudowy miast i wsi/

Rodzaj strefy	Bierna i czynna ochrona środowiska							
	Jest stosowana		Nie jest stosowana					
	Autostrady		Drogi ekspresowe	Drogi krajowe	Drogi wojewódzkie	Drogi powiatowe	Drogi gminne	Linie kolejowe
	Sredni dobowy ruch >10000		Sredni dobowy ruch >5000>10000	Sredni dobowy ruch >5000 >10000	Sredni dobowy ruch <5000 >5000			Ilosc poc./dobę <60 60-120 >120
Strefa oddziaływania ekstremalnego	30 30*	50 30*	40 20*	25 10*	20 8*	20 /w granicach pasa drogowego/ 8*	15 /w granicach pasa drogowego/ 6*	20 20 20
Strefa zagrożenia	50	120-150	40-100	25-70	20-40	20-40	15-20	20-120
Strefa uciążliwości	>150	>150	100-200	70-100	40-100	40-80	>20	>120

7.2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

1. Gospodarka wodno-ściekowa

Głównym celem rozwoju miasta i gminy jest podniesienie standardu życia jej mieszkańców, stąd konieczna jest rozbudowa i budowa infrastruktury technicznej, w tym wodno - kanalizacyjnej. Dalsza rozbudowa sieci wodociągowej jest konieczna dla zapewnienia stałego odbioru wody nowym odbiorcom. Rozbudowa sieci kanalizacyjnych wpływa na ochronę środowiska oraz zapewnia rozwój jednostek osadniczych. Prowadzenie właściwej gospodarki odpadami to minimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów oraz wdrażanie nowoczesnego systemu ich wykorzystywania i unieszkodliwiania. Prowadzenie właściwej gospodarki melioracyjnej gminy ma wpływ na zachowanie równowagi w poziomie wód gruntowych na terenach gruntów ornych i użytkach zielonych.

Zaopatrzenie w wodę

Przewiduje się sukcesywną rozbudowę sieci wodociągowych, w tym:

- budowa sieci wodociągowej do nowych osiedli w mieście,
- rozbudowę wodociągu gminnego do terenów rozwojowych, w tym:
- rozbudowa wodociągu we wsi Ostrowo do terenów rozwojowych,
- rozbudowa wodociągu we wsi Sławsko Dolne do terenów rozwojowych,
- rozbudowa wodociągu we wsi Bronisław do terenów rozwojowych,
- rozbudowa wodociągu we wsi Markowice do terenów rozwojowych,
- rozbudowa wodociągu we wsi Wronowy do terenów rozwojowych

Odprowadzenie ścieków

Dla zapewnienia rozwoju jednostek osadniczych i wpływu na ochronę środowiska w zakresie gospodarki ściekowej planuje się:

- realizację kolektorów tłocznych oraz przepompowni ścieków dla terenów, których system odprowadzania ścieków może być połączony z układem kanalizacji miasta i gminy,
- kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej we wsi Wymysłowice do istniejącej kanalizacji kierującej ścieki do oczyszczalni ścieków w Strzelnie,
- kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej we wsi Ciechrz, Żegotki do istniejącej kanalizacji kierującej ścieki do oczyszczalni ścieków w Strzelnie,
- kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej we wsi Sławsko Dolne do istniejącej kanalizacji kierującej ścieki do oczyszczalni ścieków w Strzelnie,

- realizacja kolektorów tłocznych oraz przepompowni ścieków we wsiach Rządkwini, Bławaty w kierunku istniejącej oczyszczalni ścieków w Strzelnie,
- realizacja kolektorów tłocznych oraz przepompowni ścieków we wsiach Bronisław, Jeziorki, Łąkie w kierunku istniejącej oczyszczalni ścieków w Strzelnie,
- realizacja kolektorów tłocznych oraz przepompowni ścieków we wsiach Wronowy, Mirosławice, Kijewice, Młyny, Młynice, Książ w kierunku istniejącej oczyszczalni ścieków w Strzelnie,
- realizacja nowoczesnych indywidualnych biologicznych oczyszczalni ścieków w miejscowościach w których budowa systemu kanalizacji nie ma uzasadnienia ekonomicznego.

Melioracje

W gminie Strzelno 2190 ha użytków rolnych wymaga wykonania nowych melioracji, z tego 1860 ha to grunty rolne a 330 ha to użytki zielone. Potrzeby wykonania melioracji ogółem w gminie wynoszą 7499 ha, w tym 6913 ha to grunty orne a 586 ha to użytki zielone.

Współpraca w zakresie nadzoru nad prawidłową eksploatacją oczyszczalni ścieków między właścicielami wielu oczyszczalni i Zakładami Komunalnymi bądź Spółkami ma duże znaczenie dla stanu czystości wód.

W mieście wody opadowe odprowadzane są kanalizacją deszczową, której właścicielem jest Urząd Gminy. Należy dążyć do systematycznej rozbudowy kanalizacji deszczowej aby jakość wód deszczowych, odprowadzanych do wód powierzchniowych i do ziemi odpowiadała warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie klasyfikacji wód.

W zakresie melioracji planuje się:

- modernizację i odbudowę melioracji szczegółowych objętych ewidencją,
- utrzymanie w melioracji podstawowej - otwartych rowów we właściwym stanie technicznym.

2. Elektroenergetyka

Sieci elektroenergetyczne

W kolejnych latach nie przewiduje się lokalizacji na terenie gminy głównego punktu zasilania. Trasy istniejących linii najwyższych i wysokiego napięcia zostaną utrzymane. Dopuszcza się możliwość remontów tych linii, przy niezmienionych trasach. Nie zachodzi potrzeba nowych wyprowadzeń linii średniego napięcia na teren gminy z głównych punktów zasilania.

W stanie istniejącym stacja WN/SN w Strzelnie zasilana jest jednostronnie jako odczep z linii 110 kV Pątnów - Janikowo - Pakość. Docelowo przewiduje się drugostronne zasilanie tej stacji. Na obecnym etapie nie można bliżej sprecyzować czy dobudowany zostanie drugi tor do istniejącej linii 110 kV, zasilającej obecnie stację w Strzelnie czy równolegle budowana byłaby druga linia wysokiego napięcia do istniejącej linii. Zarówno w pierwszym wariantcie jak i w drugim GPZ Strzelno zasilany będzie w przelocie w tor dwutorowej linii z Pątnowa poprzez Janikowo do Pakości.

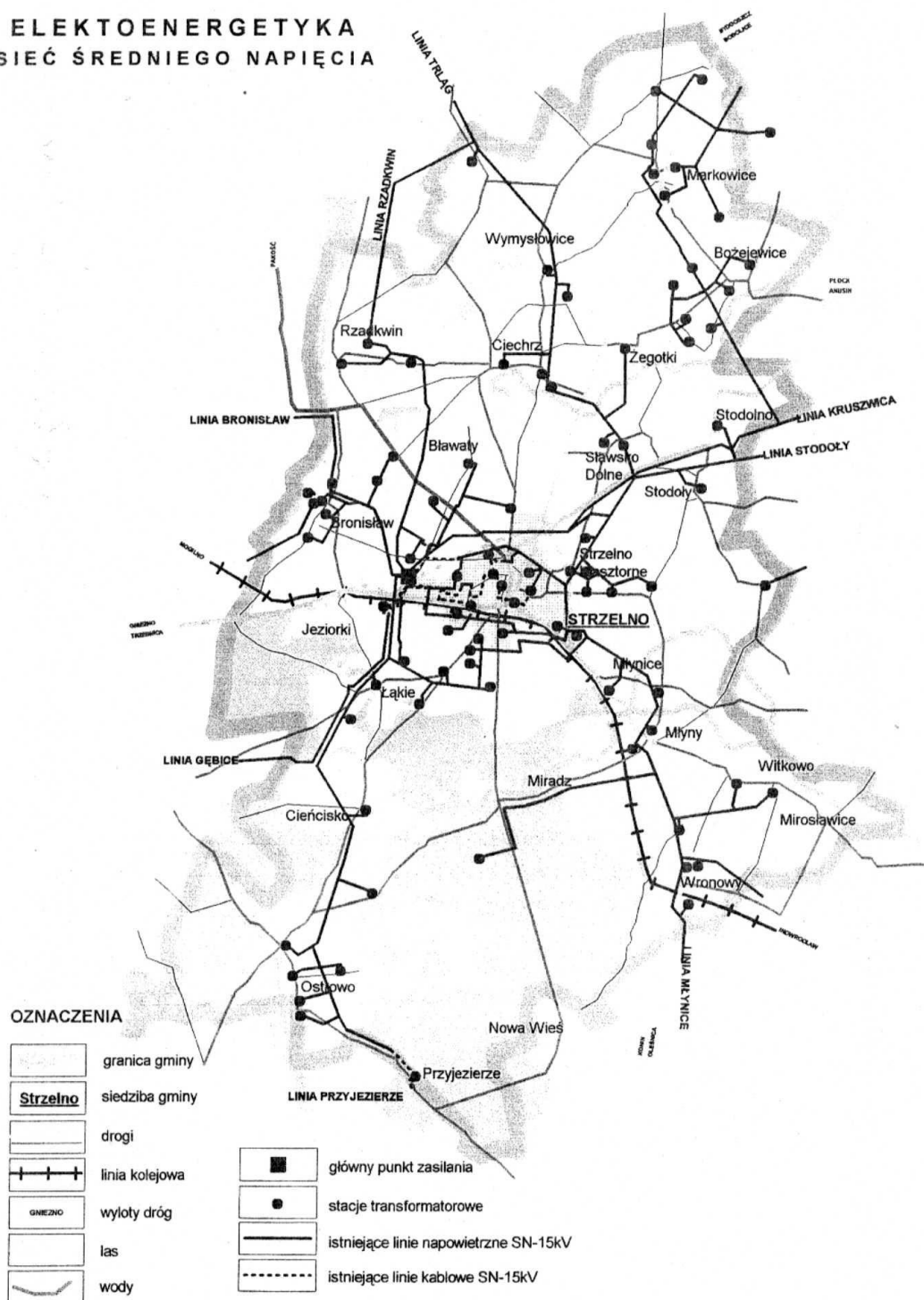
Potrzeby elektroenergetyczne miasta i gminy

Przewiduje się, że w okresie docelowym systematycznie będzie rosło zapotrzebowanie na energię elektryczną. Dla założonego programu inwestycyjnego, konieczna będzie wymiana transformatorów w stacjach zlokalizowanych na terenach rozwojowych, oraz realizacja kilku stacji transformatorowych, ale tylko w przypadku znacznego zapotrzebowania na energię elektryczną.

Ustala się budowę, rozbudowę lub przebudowę sieci i urządzeń infrastruktury technicznej dla prawidłowego funkcjonowania projektowanych elektrowni wiatrowych - sieci i urządzeń elektroenergetycznych niskiego, średniego i wysokiego napięcia, w tym sieci o charakterze przesyłowym, realizowane głównie jako linie kablowe doziemne lub kanalizacja kablowa.

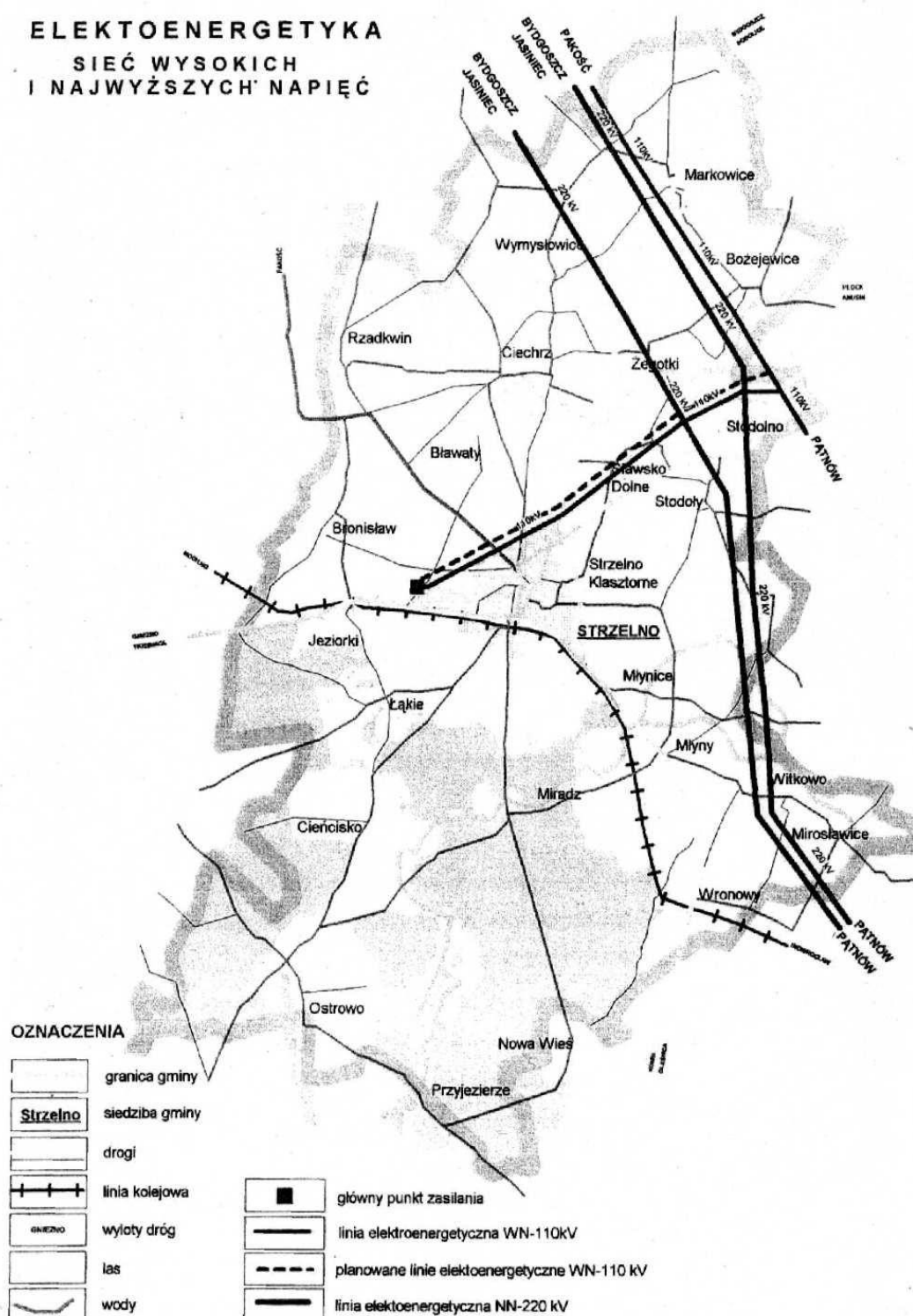
STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STRZELNO

ELEKTOENERGETYKA SIĘĆ ŚREDNIEGO NAPIĘCIA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STRZELNO

ELEKTOENERGETYKA SIEĆ WYSOKICH I NAJWYŻSZYCH NAPIĘĆ

4. Gazownictwo

Ważnym zadaniem polityki państwa jest podniesienie standardu życia jej obywateli. Gaz ziemny należy do czynników ułatwiających życie odbiorcom w mieście jak również i na obszarach wiejskich. Ażeby wszyscy mieszkańcy miasta i gminy mogli korzystać z gazu konieczna jest rozbudowa i budowa nowych stacji redukcyjnych gazu oraz sieci gazowych średniego i niskiego ciśnienia. Dalsza rozbudowa i modernizacja sieci gazowych jest konieczna dla zapewnienia stałego i bezpiecznego odbioru gazu przewodowego zarówno odbiorcom użytkującym już gaz jak i nowym odbiorcom. Podłączanie do sieci gazowej nowych odbiorców wpływa również w pewnym sensie na poprawę stanu środowiska naturalnego, gdyż istnieje duże prawdopodobieństwo, że każdy nowy odbiorca gazu zużywać go będzie do ogrzewania pomieszczeń, ograniczając w ten sposób używanie innych paliw na cele grzewcze.

Gazyfikacja gminy

Docelowo przewiduje się gazyfikację gminy gazem ziemnym wysokometanowym o symbolu GZ-50. Zgodnie ze studium gazyfikacji gminy Strzelno, założono prawie 100% gazyfikację całej gminy. Źródłem gazu będzie istniejący gazociąg wysokiego ciśnienia Dn 80 mm relacji Inowrocław - Strzelno - Mogilno.

Doprowadzenie gazu od stacji redukcyjno-pomiarowej I° do poszczególnych miejscowości przewiduje się gazociągami średniego ciśnienia. Rozprowadzanie gazu na terenie poszczególnych wsi do odbiorców będzie również odbywało się gazociągami średniego ciśnienia. Redukcja ciśnienia gazu odbywać się będzie za pomocą indywidualnych reduktorów R-10.

Obecnie istnieje jednak małe prawdopodobieństwo gazyfikacji obszarów wiejskich gazem ziemnym. Przystępując do gazyfikacji jakiejkolwiek miejscowości, Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo kieruje się przede wszystkim zasadą ekonomicznej oceny efektywności inwestycji gazociągowych, pozyskaniem odbiorców strategicznych o dużym poborze gazu oraz zmiany paliwa grzewczego ze stałego na gazowe przez lokalne kotłownie.

Przygotowywanie posiłków i ciepłej wody użytkowej a sporadycznie ogrzewanie pomieszczeń przez odbiorców komunalno - bytowych daje zbyt małe jego zużycie. Koszty inwestycyjne i eksploatacyjne znacznie przekroczą korzyści osiągnięte przez Spółkę z tytułu opłat pobieranych za jego zużycie. Sytuację taką może jedynie zmienić poszukiwanie przez władze gminy strategicznego odbiorcy, który zużywałby duże ilości gazu na cele produkcyjne i technologiczne.

W chwili obecnej brak jest takich odbiorców na terenie gminy. Z uwagi na duże zubożenie społeczeństwa, wątpliwe jest również używanie gazu do ogrzewania pomieszczeń w indywidualnych gospodarstwach. Z tego względu gazyfikacja gminy w najbliższych latach jest ekonomicznie nieuzasadniona.

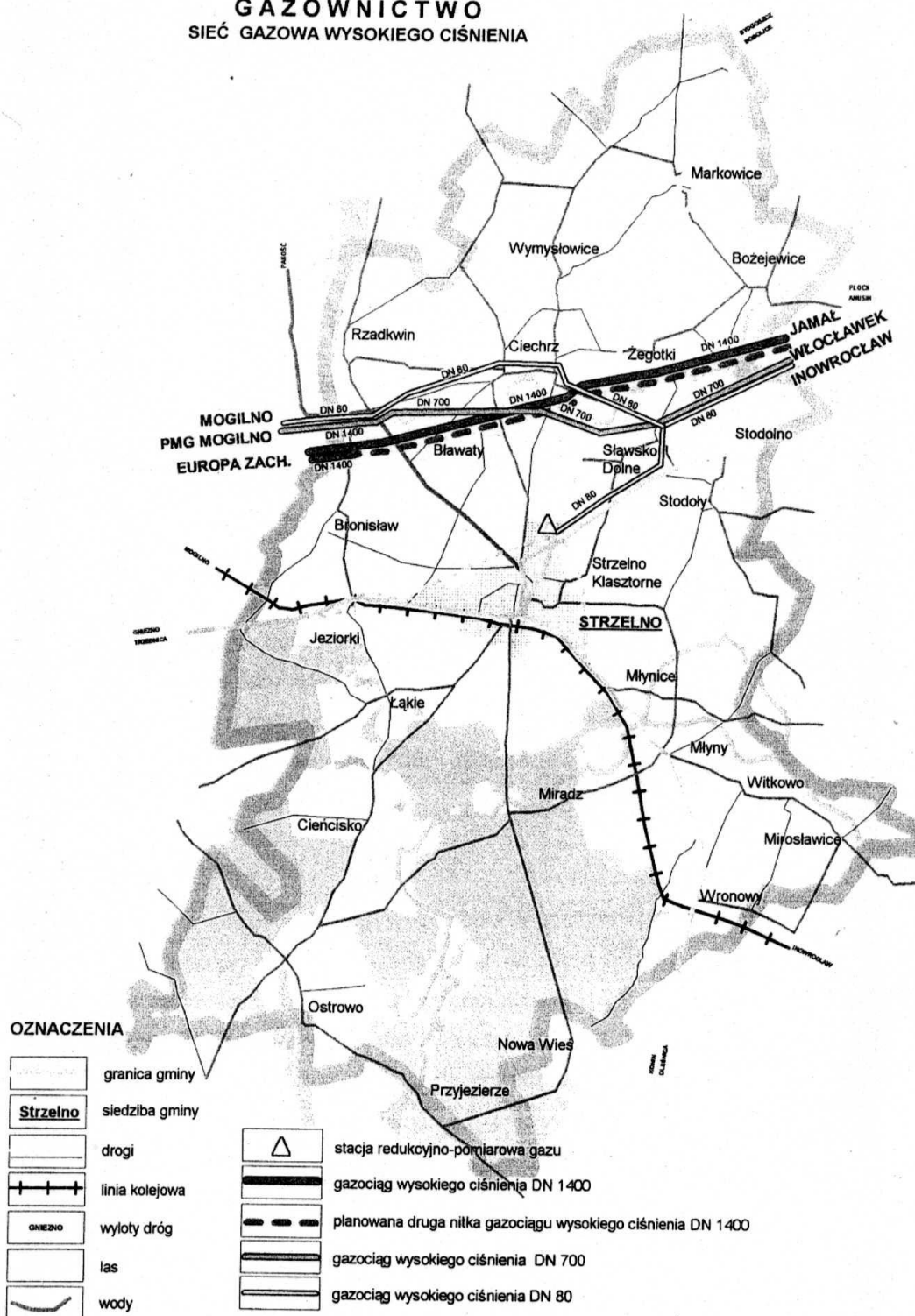
Gazociąg tranzytowy wysokiego ciśnienia

Przez obszar gminy, na osi wschód-zachód, przebiega gazociąg tranzytowy DN 1400 Jamał - Europa Zachodnia. Docelowo planowana była druga nitka tego gazociągu, która miała być położona równolegle do pierwszej nitki. Nie zapadła jeszcze ostateczna decyzja czy wybudowany zostanie ten gazociąg, czy ułożony zostanie równolegle do istniejącego gazociągu, czy ewentualnie wyznaczona zostanie nowa trasa gazociągu tranzytowego poza obszarem gminy. Najbliższe lata pokażą czy inwestycja ta będzie realizowana.

Do tego czasu podtrzymuje się wersję, że druga nitka gazociągu będzie realizowana równolegle do pierwszej nitki i przebiegać będzie po południowej stronie istniejącego gazociągu.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STRZELNO

GAZOWNICTWO SIEĆ GAZOWA WYSOKIEGO CIŚNIENIA

5. Ciepłownictwo

Docelowo nie przewiduje się zmian w sposobie zaopatrzenia miasta w ciepło. Źródłem zaopatrzenia budownictwa wielorodzinnego w ciepło pozostaną kotłownia osiedlowa, lokalne kotłownie, oraz indywidualne źródła ciepła.

Ustalono następującą hierarchię zadań realizacyjnych:

- należy dążyć do stopniowej likwidacji lokalnych kotłowni, zwłaszcza kotłowni położonych w zasięgu ekonomicznej opłacalności kotłowni osiedlowej,
- założono, że projektowane budownictwo jednorodzinne zaopatrywane będzie w ciepło z indywidualnych źródeł opartych na ekologicznych paliwach, a więc na energii elektrycznej, gazie i oleju opałowym,
- modernizacja lokalnych kotłowni oraz indywidualnych źródeł ciepła na terenie miasta i terenach wiejskich na rzecz nowoczesnych systemów grzewczych, wykorzystujących ekologiczne paliwa takie jak energia elektryczna, olej opałowy, gaz, odnawialne źródła energii itp.

Projektowane tereny rozwojowe, przewidziane pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej winny być zaopatrywane w ciepło z indywidualnych źródeł opalanych wyłącznie ekologicznymi paliwami.

6. Telekomunikacja

Praktycznie telefonizacja na obszarze miasta i gminy została zakończona. Obecnie występują sporadyczne przypadki podłączania nowych abonentów do sieci telekomunikacyjnej. Celem bardziej intensywnego zwiększenia ilości abonentów na terenie gminy, a zwłaszcza na terenach sołectw o stosunkowo niskim procencie telefonizowania, konieczna jest rozbudowa istniejących central telefonicznych, oraz rozbudowa i budowa sieci, zwłaszcza kabli światłowodowych, pokrywających obszar całej gminy.

Wysoki wskaźnik telefonizacji ma wpływ nie tylko na poprawę warunków życia mieszkańców, ale jest również postrzegany jako element konkurencyjności inwestycyjnej i warunek wdrażania nowych technologii między innymi rozwoju internetu i usług towarzyszących. Wskaźnik ten ma więc ważne znaczenie marketingowe i powinien być wykorzystywany w działalności promocyjnej gminy.

Ustala się możliwość budowy nowych sieci i urządzeń łączności publicznej oraz ich rozbudowy w zależności od potrzeb, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić :

- 1) Strefy ochronne w otoczeniu oczyszczalni, podczyszczalni i przepompowni ścieków i z zakazem zabudowy w ich sąsiedztwie budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej;**
- 2) Strefy ochronne komunalnych ujęć wody;**
- 3) Strefy ochronne wokół składowisk odpadów;**
- 4) Strefy ochronne wokół cmentarzy.**

7.3. OBRONA CYWILNA

- a) przy projektowaniu wszystkich nowych i przebudowywanych obiektów należy zapewnić możliwość przystosowania oświetlenia wewnętrznego oraz zewnętrznego dla potrzeb obrony cywilnej,
- b) na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy projektować i realizować studnie publiczne - awaryjne dla zaopatrzenia ludności w wodę na wypadek unieruchomienia wodociągu komunalnego z zachowaniem warunków określonych w przepisach szczególnych,
- c) wszystkie zakłady pracy powinny przewidzieć zabezpieczenie, możliwości ukrycia przed zagrożeniami czasu pokoju i wojny najliczniejszej pracującej zmiany w zakładzie, a wszyscy mieszkańcy w ramach swoich domów mieszkalnych,
- d) dokumentacja projektowa, od której przepisy szczególne wymagają, uwzględnienia zagadnień obrony cywilnej, na każdym etapie jej opracowania podlega uzgodnieniu z odpowiednim organem ds. obronności.

8. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

- 1) realizacja inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej w celu poprawy standardów zamieszkania w istniejących zasobach oraz tworzenia warunków do dalszego rozwoju gminy,
- 2) realizacja inwestycji z zakresu infrastruktury społecznej, sukcesywna budowa nowych oraz rozbudowa, przebudowa i remonty istniejących dróg gminnych,
- 3) realizacja spójnej sieci tras rowerowych,
- 4) działanie na rzecz rozwoju turystyki krajoznawczej poprzez wytrasowanie szlaków turystyki rowerowej, pieszej i wodnej w powiązaniu z siecią ponadlokalną,
- 5) przeciwdziałanie skutkom bezrobocia poprzez tworzenie prawa miejscowego sprzyjającego utrzymaniu i zwiększeniu liczby miejsc pracy,
- 6) promocja gminy.

9. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWODZTWA I USTALENIAMI PROGRAMOW, O KTORYCH MOWA W ART. 48 UST. 1

w zakresie komunikacji:

- przebudowa dróg krajowych: nr 15 Trzebnica - Gniezno - Inowrocław - Toruń - Ostróda, nr 25 Bobolice - Bydgoszcz - Inowrocław - Konin - Ostrów Wielkopolski - Oleśnica i nr 62 Strzelno - Włocławek - Anusin wraz z realizacją dwóch obejść drogowych miasta Strzelna i skrzyżowania /węzła/ tych dróg,
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 255 Pakość - Strzelno,
- przebudowa dróg powiatowych,
- utrzymanie linii kolejowej znaczenia miejscowego nr 231 Inowrocław Rąbinek - Kruszwica - Strzelno - Mogilno,

- w zakresie elektroenergetyki

- budowa linii wysokiego napięcia WN-110 kV relacji: włączenie w istniejącą linię Pątnów-Janikowo-Pakość - stacja elektroenergetyczne Strzelno, dla drugostronnego zasilania GPZ WN/SN w Strzelnie; linię realizować jako dobudowę drugiego toru do linii już zasilającej stację w Strzelnie, względnie jako linię jednotorową po nowej trasie.

- w zakresie gazownictwa

- budowa drugiej nitki gazociągu tranzytowego DN 1400 z przebiegiem jej po południowej stronie istniejącego gazociągu.

- zakresie elektroenergetyki wiatrowej

- **budowa urządzeń infrastruktury technicznej zapewniających obsługę oraz odbiór i przesył energii z projektowanych elektrowni wiatrowych.**

10.OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2.000 M² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Plany miejscowe sporządzać w każdym przypadku, gdy mają zastosowanie odrębne przepisy prawne, a przewidywane zmiany przeznaczenia nie są sprzeczne z wytyczonymi kierunkami zagospodarowania przestrzennego oraz nie będą stanowić zagrożenia dla sąsiednich terenów. W studium nie wskazuje się obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2.000m² a także obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.

W razie odkrycia i udokumentowania złoża na terenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz ustanowienia w drodze koncesji na wydobywanie terenu górniczego, zgodnie z przepisami odrębnymi niezbędne będzie sporządzenie dla tego terenu m.p.z.p.

11.OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LESNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELESNE

W granicach opracowania studium określono obszary stanowiące potencjalne tereny rozwojowe oraz tereny zainwestowane - wymagające uporządkowania, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - granice obszarów wysowano na rysunku studium w skali 1:25 000 dla obszaru gminy i 1:10 000 dla obszaru miasta, stanowiących załączniki graficzne nr 2 i 3 do niniejszego studium.

Ponadto dopuszcza się sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w terenach zainwestowanych wsi w miarę potrzeb i w granicach określonych stosowną uchwałą Rady Miejskiej a także na potrzeby rozbudowy i budowy nowej infrastruktury technicznej - w tym, dróg.

Do obszarów wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze należą w szczególności tereny placów technologicznych i dróg dojazdowych do projektowanych elektrowni wiatrowych. Dodatkowo o ile zwarty obszar wyznaczony do takiego przeznaczenia przekroczy 0,5 ha gruntów klasy I-III, niezbędne będzie uzyskanie zgody ministra rolnictwa na takie wyłączenie, na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszar objęty planem powinien zawierać strefę oddziaływania projektowanych elektrowni wiatrowych.

12. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

- a) obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi
nie występują
- b) obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych
nie występują

13.OBJEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Surowce mineralne

Dość powszechnym surowcem są gliny, najczęściej piaszczyste, rzadziej pylaste lub ciężkie, z domieszką frakcji żwirowej. W ich stropie występuje silniejsze zapiaszczenie i odwapnienie. ich miąższość jest różna. Są one wykorzystywane na potrzeby lokalne przez miejscową ludność. Nadają się do produkcji cegły pełnej klasy 50 lub wyższej. Z kruszyw naturalnych na terenie gminy występują piaski, pospółki i żwiry. Genetycznie są one związane z akumulacją eoliczną rzeczną wodnolodowcową i lodowcową. Osady akumulacji eolicznej występują w strefie sandru w formie wydym. Nie znajdują one jednak szerszego zastosowania. Również osady akumulacji rzecznej nie są eksploatowane, występują bowiem w niewielkich ilościach.

Osady akumulacji wodnolodowcowej występują na obszarach sandrowych. Są to piaski kwarcowo - skaleniowe średnie i grube z domieszką (ok. 20%) żwiru. W większości piaski i pospółki są osadami dobrze posegregowanymi i warstwowanymi.

Osady akumulacji lodowcowej to piaski, pospółki i żwiry. Piaski lodowcowe są mało zróżnicowane pod względem granulometrycznym, źle wysortowane i słabo przemyte, ze znaczną ilością frakcji pylastej i ilastej oraz głazików. Lokalnie wśród piasków występują żwiry w postaci przewarstwień i gniazd. Pospółki tworzą piaski kwarcowo - skaleniowe w ilości 40% oraz żwir. Torfy eksploatowane są przez miejscową ludność jako materiał opałowy. Do produkcji materiałów izolacyjnych są mało przydatne.

Kopaliny na terenie gminy wydobywane są w sposób niezorganizowany na potrzeby lokalne. Taki sposób ich wykorzystywania nie pokrywa potrzeb gminy w zakresie materiałów budowlanych i drogowych.

1. Na terenie gminy udzielono koncesji na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża „**BŁAWATKI I i II**”, położonego w miejscowości Bławatki.
2. Prowadzenie wydobywania kopalin przez rolników, na podstawie uzyskanych koncesji, na terenach rolnych o niskiej klasie bonitacyjnej gleb jest możliwością pozyskiwania z tej działalności dodatkowych dochodów (dla rolnika jak i dla gminy).

3. Dopuszcza się eksploatację kopalin pospolitych na podstawie uzyskanych koncesji geologicznych.
4. W świetle obowiązujących przepisów - Ustawa o ochronie przyrody (Dz. U Nr 92, poz. 880) na terenach objętych formą ochrony, zakazuje się m. in.:
  - pozyskiwania skał, w tym torfu oraz skamieniałości,
  - wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
  - likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych.
5. Działania mające na celu ochronę zasobów kopalin powinny polegać na:
  - ochronie złóż kopalin poprzez racjonalną gospodarkę surowcową,
  - ochronie terenów, na których występują zasoby perspektywiczne.

14.KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

- a) racjonalne wykorzystywanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej uwzględniające dostosowanie kierunków produkcji rolnej, technologii produkcji i poziomu jej intensywności do walorów przyrodniczych danego obszaru,
- b) stymulowanie rozwoju różnych form przedsiębiorczości szczególnie w przetwórstwie rolno-spożywczym i w działalnościach związanych z rolnictwem i jego otoczeniem (przechowywanie i konserwacja surowców rolniczych),
- c) wyłączenie z produkcji rolnej gruntów marginalnych o najniższej bonitacji i przeznaczenie ich do zalesień bądź pod inne zagospodarowanie pozarolnicze,
- d) promowanie środowiskowotwórczej funkcji lasów mającej na celu zrównoważoną gospodarkę leśną i rolną, służącą, mieszkańcom i przyjazną, dla środowiska przyrodniczego,
- e) wspieranie działań producentów rolnych na rzecz samoorganizowania się w grupy producenckie, menedżerskie i marketingowe (pomoc w zakresie systemów informacji, szkoleń, organizacyjno - prawna),
- f) zwiększenie koncentracji i specjalizacji produkcji rolnej na terenach najbardziej przydatnych rolniczo, wyznaczenie priorytetowych kierunków lokalnej produkcji o największych szansach rozwoju (produkcja ogrodnicza zwłaszcza warzywnicza i sadownicza),
- g) zwiększenie konkurencyjności lokalnych produktów rolnych poprzez wdrażanie nowych proekologicznych technologii jak również poprawa standardów sanitarnych i jakościowych w produkcji żywności oraz wspierania postępu technicznego i biologicznego w produkcji rolnej,
- h) poprawa jakości krajobrazu rolniczego na terenach wiejskich poprzez wzrost bioróżnorodności ekosystemów oraz większy udział zalesień, i zadrzewień śródpolnych w strukturze użytków rolnych,
- i) stymulowanie rozwoju infrastruktury technicznej oraz modernizacji i restrukturyzacji gospodarstw rolnych na rzecz tworzenia wielofunkcyjnego modelu wsi dzięki większemu zatrudnieniu w rzemiośle, usługach, turystyce i rekreacji (agroturystyka);
- j) tworzenie sprzyjających warunków dla podniesienia poziomu wykształcenia młodzieży wiejskiej i restrukturyzacji szkolnictwa i doradztwa dostosowanego do zmienności rynku pracy i lokalnych potrzeb gminy,
- k) przeciwdziałanie dalszej degradacji i zanieczyszczeniu środowiska przyrodniczego (gleb) i wspieranie działań na rzecz rekultywacji gruntów,
- l) wskazana stopniowa zmiana nośników - na rzecz paliw o niskiej zawartości siarki (gazu ziemnego, gazu propan - butan, oleju opałowego, elektryczności).

Główne zadania dla leśnictwa sprowadzają się do:

- konieczności zachowania trwałości lasów i ciągłości wykorzystania ich wielostronnych funkcji,
- poprawy stanu sanitarnego lasów,
- maksymalnego ograniczenia procesów degradujących środowiska leśne, zachowanie i odtworzenie osuszonych zbiorników śródleśnych i cieków,
- ograniczenie zrębów zupełnych,
- zalesienia nieużytków i gleb niskich klas, wskazanych przy opracowaniu granicy polno-leśnej, wskazanych na rysunku oraz dopuszcza się zalesienia pozostałych nieużytków i gleb niskich klas, spełniających wymogi przepisów szczególnych i odrębnych.

W celu racjonalnego wykorzystania terenów rolnych, ustala się ochronę rolniczej przestrzeni produkcyjnej polegającą na:

- prowadzenie gospodarki rolnej z preferencją dla rolnictwa ekologicznego i biodynamicznego,
- podjęciu działań mających na celu przeciwdziałaniu degradacji gleb poprzez: zwiększenie naturalnej retencji glebowej,
- zachowaniu terenów o płytkim zaleganiu wód gruntowych z możliwością występowania gruntów organicznych
- stosowanie właściwych zabiegów agrotechnicznych utrzymywanie naturalnych ekosystemów środowiska przyrodniczego, takich jak zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne, przydrożne i nadwodne,
- likwidację uciążliwości będących następstwem działalności komunalnej przemysłowej a także nielegalnym składowanie odpadów;
- podjęcie prawnych form ochrony przyrody;
- przeprowadzanie modernizacji systemów melioracyjnych;

15. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ. U. NR 41, POZ. 412 ORAZ Z 2002 R. NR 118, POZ. 984 | NR 153, POZ. 1271);

nie występują

16. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Rekultywacji podlegać będą:

- tereny eksploatacji kopalin zgodnie z obowiązującymi przepisami i w sposób określony w udzielonej koncesji,
- tereny zdegradowane np. w wyniku klęsk żywiołowych, likwidacja „zwyczajowych” miejsc składowania odpadów, terenów poeksploatacyjnych oraz zagospodarowanie nieużytków - zgodnie z Gminnym Programem Ochrony Środowiska.

Ustala się kierunki rekultywacji terenów powyrobowiskowych obecnych i przyszłych jako: rolny, leśny, lub wodny.

17. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na rysunku studium wyznaczono tereny zamknięte bez stref ochronnych:

- teren PKP.

Wykaz działek będących terenami zamkniętymi (na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Mogilnie):

Obręb geodezyjny	Nr działki	Powierzchnia (ha)
Bronisław	175	0,10
	182	0,08
	183	0,01
	187	1,24
	188	0,10
Jezioroki	131	0,29
	135	1,32
Miradz	125/3	0,93
	14/4	2,44
	14/5	0,72
	48/4	0,91
Młynice	53	1,16
Młyny	196	6,48
Strzelno Klasztorne	310	1,50
Wronowy	52	7,21
m. Strzelno	261	0,06
	286	0,53
	287	0,52
	662/1	0,28
	804	13,02

18. OBIEKTY I OBSZARY DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.

Ustala się obszary i obiekty, dla których należy wyznaczyć w koncesji filary ochronne: lasy – filar ochronny o szerokości min. 15,0m, drogi – min. 10,0m, budynki mieszkalne – min. 50m, tereny sąsiednie nie będące obszarami górniczymi – min. 6,0m.

BURMISTRZ STRZELNA

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY
STRZELNO**

**ZE ZMIANĄ W ZAKRESIE WYZNACZENIA OBSZARÓW
ROZMIESZCZENIA ELEKTROWNI WIATROWYCH O MOCY
PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH
ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ
ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU.**

**III. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE
OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH
ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZĄ
USTALEŃ STUDIUM**

STRZELNO 2014R.

1. Cele rozwoju gminy

Uwzględniając powyższe uwarunkowania związane z położeniem gminy zasobami gminy oraz sytuację społeczno-gospodarczą ustala się następujące cele rozwoju gminy:

1.1. Cel główny

- 1) dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców, poprzez możliwość tworzenia nowych miejsc pracy;
- 2) zabezpieczenie możliwości rozwoju i modernizacji obszarów turystyczno-rekreacyjnych, w celu zaspokojenia potrzeb własnych ludności gminy, jak również rozwoju bazy turystycznej o znaczeniu ponadlokalnym przy jednoczesnej ochronie naturalnego środowiska tych terenów,
- 3) dążenie do rozwoju działalności inwestycyjnej wzdłuż ciągów dróg krajowych, dążenie do rozwoju gospodarczego obszarów rolnych przez zwiększenie potencjału produkcji rolnej, stworzenie możliwości rozwoju hodowli i lokalnego przetwórstwa oraz sprzedaży produktów wytworzonych przez rodzime rolnictwo,
- 4) dążenie do rozwoju bazy usług i przedsiębiorczości, budownictwa mieszkaniowego, infrastruktury technicznej oraz usprawnienia komunikacji,
- 5) przygotowanie i promowanie oferty atrakcyjnych terenów pod zabudowę mieszkaniową z jednoczesnym rozwojem infrastruktury technicznej.

1.2. Cele szczegółowe

Dla realizacji celu głównego przyjęto następujące cele szczegółowe:

a) Cele gospodarcze i społeczne

Dalszy rozwój gospodarczy poprzez:

- rozwój lokalnego rynku pracy,
- rozwój przedsiębiorczości, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw,
- tworzenie korzystnych ofert lokalizacyjnych w celu pozyskania inwestorów tworzących nowe miejsca pracy, podmiotów z otoczenia biznesu oraz rozwoju usług o znaczeniu ponadlokalnym,
- rolnictwo z preferencją hodowli trzody, upraw sadowniczych i ogrodniczych w systemie rolnictwa ekologicznego,
- rekreacja i turystyka z preferencją form krótkookresowych, weekendowych oraz agroturystyki,
- ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych, w tym krajobrazu;
- **rozwój elektroenergetyki wiatrowej.**

Poprawę warunków życia mieszkańców poprzez:

- zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania,
- rozwój i podnoszenie standardu usług,
- rozwój i podnoszenie standardu w zakresie infrastruktury społecznej, edukacji, zdrowia, sportu i rekreacji,
- zapewnienie wyposażenia w infrastrukturę techniczną
- zapewnienie bezpieczeństwa publicznego.

b) Cele strukturalno-przestrzenne

Tworzenie ładu przestrzennego poprzez:

- uporządkowanie struktury zabudowy mieszkaniowej,
- wyeliminowanie konfliktów wynikających z różnych sposobów użytkowania terenów,
- przygotowanie terenów pod zabudowę mieszkaniową
- rozbudowę układu komunikacyjnego,
- estetyzację -zabudowy i zahamowanie rozpraszania zabudowy,
- dostosowanie rozwoju gospodarczego do uwarunkowań przyrodniczych.

c) Cele ekologiczne:

- ochrona istniejących zasobów środowiska,
- ochrona krajobrazu,
- poprawa stanu środowiska min. poprzez likwidację głównych źródeł zagrożeń i rekultywację terenów zdewastowanych,
- kontynuacja procesu porządkowania gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami,

- dalsze ograniczanie negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi istniejących zakładów produkcyjnych i innych źródeł zagrożeń.

d) Cele kulturowe:

- a) ochrona zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia, a także innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- b) zaktualizowanie ewidencji zabytków oraz poprzez opracowanie programu opieki nad zabytkami, stworzenie podstaw do realnych działań ochronnych i opiekuńczych;
- c) określenie rozwiązań niezbędnych do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji oraz przywracania zabytków do jak najlepszego stanu;
- d) utrzymanie, ustanowionych w dotychczasowych opracowaniach, stref ochrony konserwatorskiej obejmujących obszary, na których obowiązują określone w ustaleniach niniejszego studium ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków, a które wymagają ustaleń w ewentualnych planach miejscowych, oraz uwzględnienia przy wydawaniu decyzji na terenach na których brak jest obowiązującego planu;

e) Cele techniczno-infrastrukturalne

- modernizacja i rozbudowa układu komunikacyjnego,
- modernizacja i rozbudowa systemu infrastruktury technicznej.

Podstawowymi kierunkami rozwoju winny tu być:

Dla realizacji celu oraz kierunków rozwoju gminy niezbędne jest podjęcie następujących działań:

- 1) w zakresie rynku pracy i kondycji gospodarczej:
  - a) stymulowanie rozwoju wybranych form przedsiębiorczości, a w szczególności branż wykorzystujących walory gminy, wynikające z jego położenia i zasobów środowiska naturalnego; tworzenie korzystnego klimatu inwestycyjnego w celu przyciągnięcia na teren gminy inwestorów,
  - b) przeprowadzenie restrukturyzacji rolnictwa w celu zwiększenia jej efektywności oraz zmniejszenia liczby ludności zawodowo związanych z rolnictwem; sterowanie odpływem nadmiaru siły roboczej z rolnictwa poprzez stymulowanie rozwoju intensywnych, pracochłonnych form działalności np. przetwórstwa rolnego,
  - c) ograniczenie bezrobocia, szczególnie wśród młodzieży, także bezrobocia ukrytego w rolnictwie, poprzez rozwijanie na terenie gminy funkcji usługowych względem przebywających czasowo, którzy mogą w sposób znaczący zwiększyć lokalne dochody i stać się rynkiem zbytu na dobra i usługi oferowane przez gminę (np. agroturystyka, wypoczynek, funkcja żywicielska).
- 2) w zakresie szkolnictwa:
  - a) podniesienie jakości nauczania w szkołach podstawowych oraz osiągnięcie wysokiego poziomu nauczania w gminnych gimnazjach, by ich absolwenci stali się na równi z młodzieżą miejską zdolni do nauki w ponadlokalnych szkołach ponadgimnazjalnych,
  - b) stymulowanie zmiany kwalifikacji osób bezrobotnych oraz zatrudnionych w rolnictwie w kierunkach umożliwiających podjęcie lub zmianę pracy,
- 3) w zakresie podnoszenia jakości i sprawności infrastruktury społecznej i technicznej,
  - a) rozbudowa oraz budowa urządzeń infrastruktury społecznej w wybranych miejscowościach oraz utrzymanie stanu dobrej jakości ich funkcjonowania w celu umożliwienia jak najłatwiejszego korzystania z nich,
  - b) rozbudowa urządzeń infrastruktury technicznej, szczególnie urządzeń sieciowych, w celu umożliwienia obsługi jak największej liczby mieszkańców w miejscowościach o przewidywanym utrzymaniu lub wzroście rangi w sieci osadniczej,
  - c) modernizacja posiadanej infrastruktury społecznej i technicznej w celu podniesienia standardu oferowanych usług oraz poprawienia sprawności urządzeń.
- 4) w zakresie ochrony środowiska:
  - a) ochrona użytków zielonych i ochrona gleb o wysokim potencjale produkcyjnym,
  - b) ograniczenie w niektórych jednostkach lokalizacji przemysłu i uciążliwego rzemiosła,
  - c) ograniczenie lub zakaz lokalizacji zabudowy oraz zwartych zalesień w rejonach odsłonięć krajobrazowych i osi widokowych,
  - d) ochrona układów wiejskich.
- 5) w zakresie kształtowania i zagospodarowania przestrzeni:
  - a) adaptację, przekształcenie i uzupełnienie zabudowy w obrębie terenów zabudowy wsi,

- b) adaptację istniejącej zabudowy z możliwością przebudowy i rozbudowy w sąsiedztwie istniejących siedlisk,
  - c) możliwość wprowadzania nowej zabudowy siedliskowej w sąsiedztwie istniejących siedlisk,
  - d) koncentrację zabudowy mieszkaniowej dla ludności nierolniczej w potencjalnych terenach rozwojowych objętych zamiarem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
  - e) ograniczenie swobodnej lokalizacji zabudowy zagrodowej na obszarach nie objętych obsługą infrastruktury technicznej,
  - f) preferowanie cech regionalnych zabudowy oraz zharmonizowanie zabudowy z krajobrazem, szczególnie w terenach atrakcyjnych przyrodniczo i krajobrazowo,
  - g) wyznaczenie terenów pod rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych w sposób nie kolidujący z przyjętymi zasadami ochrony naturalnych zasobów gminy,
  - h) wprowadzenie ograniczeń, a na niektórych obszarach zakazu lokalizacji nowych inwestycji,
  - i) wyznaczenie oraz zagospodarowanie obszarów turystyczno-rekreacyjnych, parków, dla różnych form rekreacji,
  - j) wyznaczenie i ochrona elementów lokalnej sieci ekologicznej.
- 6) w zakresie infrastruktury technicznej:
- a) realizacja systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków, zakaz realizacji nowych inwestycji bez rozwiązania problemu odprowadzania i oczyszczania ścieków,
  - b) rozbudowa i budowa kanalizacji w sołectwach, tam gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie,
  - c) organizacja systemu wywozu odpadów stałych i kontrola funkcjonowania,
  - d) gromadzenie i składowanie nawozów mineralnych i organicznych w szczelnych zbiornikach,
  - e) stopniowa eliminacja paliwa węglowego jako źródła energii.

2. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STRZELNO

Kierunki zagospodarowania przestrzennego określają potencjalne możliwości zagospodarowania przestrzeni dla realizacji przyjętych celów poprzez sformułowanie rodzaju i zakresu zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Ustalenie działań niezbędnych dla wprowadzenia tych zmian jest określeniem zasad polityki przestrzennej.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego określone zostały w formie ustaleń ogólnych odnoszących się do rozwoju przestrzennego i funkcjonalnego, ustaleń szczegółowych odniesionych do obszarów polityki przestrzennej, z określeniem głównych form użytkowania i kierunków działań na wyodrębnionych (w ramach tych obszarów) terenach.

W granicach obszaru objętego studium wyznaczono 3 strefy o zróżnicowanej polityce przestrzennej:

- Strefa M - miejska,
- Strefa R - rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- Strefa T - turystyczno-rekreacyjna,

dla których określono kierunki zagospodarowania przestrzennego.

2.1. Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Strzelno - Strefa M - miejska

2.1.1. W zakresie rozwoju przestrzennego miasta ustala się:

- 1) podział miasta na 5 stref polityki przestrzennej biorąc pod uwagę zróżnicowanie funkcji dominującej istniejącej i projektowanej (granice stref przebiegają w znacznej części wzdłuż istniejących bądź projektowanych ciągów komunikacji):
  - centralna - A,
  - mieszkalnictwa - B,
  - przemysłowe-składowa - C,
  - rzemieślnicze-składowa - D,

- dalszego rozwoju - E,
- 2) zasadniczy rozwój przestrzenny miasta w zakresie mieszkalnictwa w kierunku: południowym,
- 3) rozwój strefy centralnej poprzez kontynuację zabudowy na terenach objętych planami miejscowymi oraz zabudowę terenów przewidzianych do uzupełnień.

2.1.2. W zakresie rozwoju funkcjonalnego ustala się:

- 1) zmianę w strukturze funkcjonalnej miasta polegającą na ograniczeniu funkcji przemysłowej w samym mieście do strefy C i D na korzyść rozwoju zabudowy jednorodzinnej oraz usług nieuciążliwych w pozostałych strefach,
- 2) wielofunkcyjny rozwój strefy centralnej oraz strefy dalszego rozwoju układu przestrzennego, przy działaniach w ich obrębie:
  - w strefie centralnej - zachowanie istniejących i kontynuację rozwijanych funkcji ze szczególnym uwzględnieniem porządkowania śródmieścia (rozwój usług ogólnomiejskich - centrowirycznych),
  - w strefach B i E - kontynuację rozwoju budownictwa mieszkaniowego i usług,
- 3) w zakresie rozwoju komunikacji ustala się:
  - w zamierzeniach długofalowych realizacja dwóch obejść Strzelna w ciągu dróg krajowych nr 15 i nr 25 odpowiednio po stronie północno-zachodniej i wschodniej miasta wraz ze skrzyżowaniem i węzłem tych dróg i drogi krajowej nr 62,
  - modernizację i rozbudowę gminnych ulic lokalnych przede wszystkim w aspekcie obsługi nowych terenów przewidzianych do zainwestowania,
- 4) w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej ustala się:
  - rozbudowę sieci wodociągowej zapewniając stały odbiór wody nowym odbiorcom,
  - rozbudowę sieci kanalizacyjnej i budowę przepompowni ścieków umożliwiających rozwój układu przestrzennego,
  - rozbudowę i modernizację sieci średniego i niskiego napięcia wraz z budową kolejnych stacji transformatorowych, zapewniających dostarczanie energii elektrycznej o odpowiednich parametrach,

2.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów wiejskich

2.2.1. Ustalenia ogólne

- 1) rozwój rolnictwa i leśnictwa jako funkcji podstawowych oraz działalności produkcyjno-usługowej i turystyki jako funkcji uzupełniających,
- 2) podział terenów wiejskich gminy na 2 strefy o zróżnicowanej polityce przestrzennej:
  - Strefa R - rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
  - Strefa T - turystyczno-rekreacyjna.
- 3) w zakresie rolnictwa ustala się:
  - na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej o wysokiej przydatności dla rolnictwa wskazana intensywna produkcja rolnicza poprzez wdrażanie kierunków najbardziej optymalnych i efektywnych produkcji, z zachowaniem przepisów ochrony środowiska,
  - promowanie wielofunkcyjnego rolnictwa na terenach o zróżnicowanej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
  - promowanie rolnictwa ekologicznego o charakterze biologicznym z zastosowaniem takich metod produkcji, które zapewniają realizację ekonomicznych celów rolników, a przy tym nie obciążają środowiska naturalnego (rolnictwo biologiczno-dynamiczne i biologiczno-organiczne),
  - dalszy rozwój nieuciążliwego przetwórstwa rolno-spożywczego na potrzeby miast w oparciu o miejscowe produkty rolne (zrównoważone ogrodnictwo i sadownictwo),
  - ochrona trwałych użytków zielonych przed degradacją i dewastacją poprzez użytkowanie rolnicze zgodne z ich naturalnym przeznaczeniem (zakaz przeznaczania na grunty orne),
  - rozwój agroturystyki w oparciu o rekreacyjne walory środowiska przyrodniczego i zasoby mieszkaniowe gospodarstw rolnych,
  - wyłączenie B gruntów o najniższej bonitacji z użytkowania rolnego, z możliwością przekształceń umożliwiających rozwój różnych form działalności inwestycyjnej związanej z obsługą działalności podstawowej funkcji gminy,
  - ochrona gleb pochodzenia organicznego przed degradacją,
  - **wyznaczenie terenów rolniczych z dopuszczeniem wież elektrowni wiatrowych,**
  - **wyznaczenie stref zakazu zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi i zwierząt.**

- 4) w zakresie leśnictwa ustala się:
  - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej polegającej na integrowaniu celów gospodarczych z aktywną ochroną przyrody,
  - zwiększenie powierzchni leśnej poprzez zalesienia na gruntach mało przydatnych rolniczo w oparciu o przepisy odrębne,
  - realizacja zadań wynikających z zatwierdzonych planów urządzenia lasów,
- 5) w zakresie działalności produkcyjno-usługowej ustala się:
  - możliwość rozwoju działalności na bazie rekonstruowanej zabudowy,
  - możliwość nowych lokalizacji dla potrzeb działalności produkcyjno-usługowej, według ustaleń szczegółowych,
- 6) w zakresie funkcji turystycznej ustala się:
  - rozwój krajoznawstwa oraz turystyki kwalifikowanej na bazie walorów krajobrazowych,
  - wytrasowanie szlaków do rozwoju turystyki rowerowej,
  - rozwój gospodarstw agroturystycznych na bazie istniejącej zabudowy, możliwość adaptacji byłych siedlisk na cele letniskowe oraz lokalizacji usług turystyczno-rekreacyjnych,
  - rewaloryzację i modernizację obiektów objętych ochroną konserwatorską i w miarę możliwości przeznaczenie ich na cele turystyczne bądź usługowe związane z obsługą ruchu turystycznego,
- 7) w zakresie komunikacji i transportu ustala się konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania i dalszego rozwoju transportu drogowego, kolejowego w oparciu o istniejącą i projektowaną sieć komunikacyjną,
- 8) w zakresie osadnictwa ustala się:
  - zachowanie istniejącej zabudowy z możliwością modernizacji i rozbudowy w obrębie istniejących siedlisk i terenów zainwestowania wsi,
  - przeciwdziałanie dalszemu rozpraszaniu sieci osadniczej poprzez:
    - ograniczanie swobodnej lokalizacji nowych siedlisk w oparciu o obowiązujące przepisy,
    - lokalizację pojedynczej zabudowy nierolniczej w sąsiedztwie istniejącej na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej niskiej przydatności, w potencjalnych terenach rozwojowych i terenach zainwestowania wsi, na warunkach wskazanych w ustaleniach szczegółowych,
  - koncentrację zabudowy mieszkaniowo-usługowej na terenach zainwestowania wsi,
  - możliwość lokalizacji zabudowy rezydencjonalnej na warunkach określonych w ustaleniach szczegółowych.

Za główny cel rozwoju gminy przyjęto podniesienie standardu życia jej mieszkańców, przy zachowaniu równowagi pomiędzy aktywnością gospodarczą a ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Przyjęte kierunki określają politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, uwzględniając zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

3. UZASADNIENIE I SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM W ZAKRESIE WYZNACZENIA OBSZARÓW ROZMIESZCZENIA ELEKTROWNI WIATROWYCH O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU.

Uchwałą Nr XLIX/366/2010 w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelno i zmienioną uchwałą Nr III/15/2010 z dnia 14 grudnia 2010 roku, Rady Miejska w Strzelnie przystąpiła do zmiany obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Strzelno uchwalonego uchwałą Nr XXXVIII/274/2005 Rady Miejskiej w Strzelnie z dnia 30 grudnia 2005r. w zakresie wyznaczenia obszarów rozmieszczenia elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Dokonano analizy uwarunkowań uwzględniających stan środowiska przyrodniczego i potrzeby jego ochrony, dotychczasowe i planowane zagospodarowanie terenu gminy, oraz warunki i jakość życia mieszkańców prognozowanego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć polegających na budowie farm wiatrowych. Oddziaływanie to

dotyczy w szczególności: hałasu turbin w trybie pracy, wprowadzenie do krajobrazu dominat, którymi niewątpliwie staną się wieże elektrowni wiatrowych, ewentualne migracje zwierząt z terenu farm wiatrowych, ewentualny efekt migotania cienia i potencjalną uciążliwość związaną z emisją infradźwięków i ultradźwięków.

W zmienianym Studium obszar gminy Strzelno został podzielony na trzy strefy funkcjonalno przestrzenne. Strefę miejską „M”, obejmującą teren miasta Strzelno, w tym tereny istniejącej i projektowanej zabudowy. Z uwagi na charakter planowanych inwestycji, jakimi są elektrownie wiatrowe, o dużym zasięgu oddziaływania, wykluczono cały teren miasta z wyznaczania na tym obszarze terenów pod budowę elektrowni wiatrowych. Podobnie z lokalizowania elektrowni wiatrowych wyłączono całkowicie teren południowej części gminy- strefę „T”, z uwagi na sposób jego użytkowania i ochronę zasobów przyrodniczych: rezerwat przyrody „Czapliniec Ostrowo”, Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Miradzkich, specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Pojezierze Gnieźnieńskie”, użytki ekologiczne. Po wnikliwej analizie wpływu uwarunkowań ustalono zakres wprowadzonych zmian. Zmianą objęto kierunki zagospodarowania przestrzennego strefy rolniczej przestrzeni produkcyjnej „R” poza obszarami zainwestowanymi i posiadającymi m.p.z.p, terenami rozwojowymi oraz terenami publicznej komunikacji drogowej i kolejowej w zakresie: przeznaczenia, ochrony przyrody, środowiska i jego zasobów oraz krajobrazu kulturowego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, stref ochronnych od terenów na których dopuszcza się lokalizację turbin wiatrowych, rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, obszarów dla których obowiązkowe jest sporządzenia m.p.z.p, obszarów wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nie rolnicze i nieleśne, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

W rezultacie na terenie gminy Strzelno wyznaczono tereny rolnicze na których dopuszcza się lokalizację wież elektrowni wiatrowych wraz z niezbędną infrastrukturą, oraz zasady zagospodarowania i użytkowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Zmiana Studium została sporządzona na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. poz. 647 z 2012 r.) oraz Rozporządzeniem Ministra infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004r. Nr 118, poz. 1233). Zmianę Studium opracowano również na podstawie przepisów odrębnych, w tym ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 z późniejszymi zmianami).

6. BIBLIOGRAFIA

- 1) *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelno przyjęte Uchwałą Nr XXXVIII/274/2005 Rady Miejskiej w Strzelnie z dnia 30 grudnia 2005r.*
- 2) *OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE dla projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelno, Pracownia Projektowo-Konsultingowa „EKO-PLAN”, Toruń, luty 2011 r.*
- 3) *Opracowanie ekofizjograficzne dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego na części obszarów wsi: Markowice, Górki, Rzadkwin, Ciechrz, Wymysłowice i Niemojewko - teren przeznaczony park elektrowni wiatrowych „Markowice”, Pracownia Projektowo-Konsultingowa „EKO-PLAN”, Toruń wrzesień 2007 r.,*
- 4) *Program Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Strzelno, wrzesień 2004 r.,*
- 5) *Plan Gospodarki Odpadami dla miasta i gminy Strzelno, wrzesień 2004 r.,*
- 6) *Strategia rozwoju gminy Strzelno na lata 2008-2017, Dorfin Toruń 2008,*

- 7) *Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Mogileńskiego na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2011*, Starostwo Powiatowe, Mogilno 2004,
- 8) *Warunki przyrodnicze produkcji rolnej w województwie bydgoskim*, IUNG Puławy, 1986 r.,
- 9) *Raporty o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego*, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ Bydgoszcz, 1999-2009 r.,
- 10) *Przyroda Województwa Kujawsko-Pomorskiego*, Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Wojewódzki Konserwator Przyrody, Bydgoszcz, 2001 r.,
- 11) *Raport o stanie przyrody województwa kujawsko-pomorskiego, stan na dzień 30 kwietnia 2004 r.*, Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Wojewódzki Konserwator Przyrody, Bydgoszcz 2004,
- 12) *Województwo kujawsko-pomorskie. Obszary chronione. Mapa w skali 1:250 000*, 2006, *Wydział Ochrony Środowiska*, Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Bydgoszcz,
- 13) *Opracowanie ekofizjograficzne do zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego*, Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku, grudzień 2007 r.,
- 14) *Odnawialne źródła energii – zasoby i możliwości wykorzystania na terenie województwa kujawsko-pomorskiego*, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu 2010,
- 15) *P. Indykiewicz, E. Krasicka-Korczyńska, Obszary Natura 2000 w województwie kujawsko-pomorskim*, K-PODR w Minikowie, 2008,
- 16) <http://natura2000.gdos.gov.pl/natura2000/>,
- 17) *Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 „Pojezierze Gnieźnieńskie” – aktualizacja 04.2009 r.*,
- 18) *Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Nadgoplańska” – aktualizacja 09.2008 r.*,
- 19) *Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 „Jezioro Gopło” – aktualizacja 02.2008 r.*,
- 20) *PSEW (2008). Wytyczne w zakresie oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki*. Szczecin,
- 21) *Monitoring ornitologiczny obszaru planowanej farmy wiatrowej w rejonie miejscowości Markowice (gm. Strzelno, woj. kujawsko-pomorskie)*, Raport końcowy – sprawozdanie z prac terenowych za okres marzec 2009 – luty 201, *Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”*, Poznań marzec 2010,
- 22) *Energetyka wiatrowa w Polsce*, PSEW – raport listopad 2010,
- 23) *Tymczasowe wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze (na rok 2009)*, Porozumienie dla Ochrony Nietoperzy,
- 24) *Ocena oddziaływania budowy elektrowni wiatrowych zlokalizowanych na terenie wsi: Markowice, Górki, Rządkwino, Ciechrz, Wymysłowice i Niemojewko, gm. Strzelno, powiat mogileński na faunę nietoperzy*, dr Krzysztof Kasprzyk, 2010,
- 25) *Marszelewski W., Burak S., Solarczyk A., Jeziora województwa kujawsko-pomorskiego*, Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Bydgoszcz 2000,
- 26) *Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony*, red. A. S. Kleczkowski, AGH Kraków 1990,
- 27) *Mapa głównych zbiorników wód podziemnych w skali 1:500 000*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa styczeń 2000,
- 28) *Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31.XII.2009 r.*, PIG Warszawa 2010,
- 29) *Kondracki J., Geografia fizyczna Polski*, PWN Warszawa 1980.
- 30) *Dane Urzędu Miejskiego w Strzelnie*, w tym: www.strzelno.pl,
- 31) *Dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy*,
- 32) *Dane Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Toruniu*.